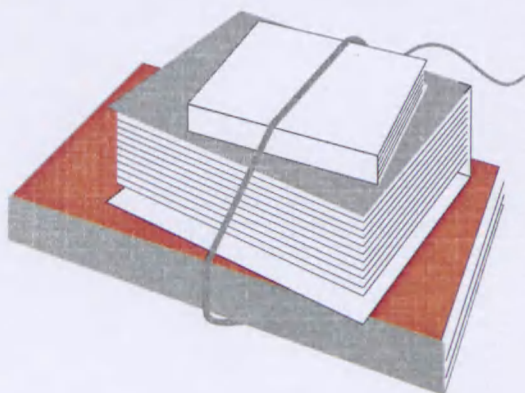

Bibliotekarz Zamojski

Bibliotekarz Zamojski

2010/2 (32)

WYDAWCA

**KSIĄŻNICA ZAMOJSKA im. STANISŁAWA KOSTKI ZAMOYSKIEGO
W ZAMOŚCIU**

Zespół redakcyjny

Anna Kalniuk
Danuta R. Kawałko
Joanna Kołtun
Danuta Wójcik
Halina Zielińska - red. nacz.

Projekt okładki

Elżbieta Gnyp

Adres redakcji

Książnica Zamojska
im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu
Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa
ul. Kamienna 20
22-400 Zamość
tel. 84 6271154 w. 27
e-mail: promocja@biblioteka.zamosc.pl

Nakład: 50 egz.

Zrealizowano przy pomocy finansowej Powiatu Zamojskiego
i Zarządu Oddziału SBP w Zamościu

W NUMERZE: STR.

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Wakacje w BPG Zamość z s. w Sitańcu	5
O książce prawie wszystko	7
<i>Literatura włoska na tle literatury europejskiej i światowej – seminarium</i>	12
Książnica Zamojska – Centrum Informacji Ekologicznej	15
„Solidarność” w Zamościu i na Zamojszczyźnie – konferencja	16
Promocja książki dr. Eugeniusza Wilkowskiego „Solidarność” w Zamojskich Fabrykach Mebli w latach 1980-1989	18

RELACJE

V Forum Młodych Bibliotekarzy w Lublinie	19
Biblioterapia	20
Nowoczesne biblioteki w Białogórze	24
Biblioteka: lubię to! Kongres bibliotek w Warszawie	27
Świat dziecka w grafikach Olgi Siemaszko	31

POMOCE METODYCZNE

<i>Biblioteka miejscem spotkań społeczności lokalnej. Regulamin konkursu</i>	35
<i>Przemysł Ordynacji Zamojskiej. Scenariusz wystawy</i>	36
<i>Czuwaj. Scenariusz wystawy</i>	40

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Michał Bojarczuk (1900-1986)	43
Michał Marian Pieszko (1890-1969)	44
Wiktor Zin (1925-2007)	47

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ	55
---	----

TO WARTO WIEDZIEĆ

Jubileusz Biblioteki	65
----------------------------	----

SBP

<i>Książka dawna i współczesna – seminarium wyjazdowe bibliotekarzy powiatu zamojskiego do Krakowa</i>	67
--	----

KRONIKA	71
----------------------	----

Wakacje w Bibliotece Publicznej Gminy Zamość z s. w Sitańcu

W dniach od 28 czerwca do 19 sierpnia 2010 r. w Bibliotece odbywały się różnorodne zajęcia dla dzieci i młodzieży, upamiętniające 600-lecie bitwy pod Grunwaldem. Przez pierwsze dwa tygodnie zajęcia prowadzone były codziennie – wspólnie z nauczycielami ZS w Sitańcu. Natomiast od 13 lipca Biblioteka samodzielnie prowadziła zajęcia dla dzieci w każdy wtorek i czwartek.

Wszyscy uczestnicy mieli okazję wziąć udział w zajęciach wprowadzających dobry nastrój: malowaniu kredą na parkingu, w grach i zabawach ruchowych. Dzieci uczestniczyły również w zajęciach ruchowych w hali sportowej przy Zespole Szkół w Sitańcu.

Podsumowaniem zajęć miało być przedstawienie, z akcją rozgrywającą się w 1410 roku – roku bitwy pod Grunwaldem.

Aby wprowadzić dzieci w atmosferę i tematykę średniowiecza została zorganizowana wycieczka do Muzeum Barwy i Oręża „Arsenał” w Zamościu. W trakcie zajęć odbywało się głośne czytanie legend i baśni o rycerzach. Wykonano m.in. makietę grodu Gniezno na podstawie legendy *O Lechu, Czechu i Rusie*. Dzieci poznały życie codzienne w grodzie, sposoby zdobywania poży-

wienia, np. łowienie ryb. Kolejnym poznanym miastem był Kraków – śladami średniowiecznych zamków polskich.

Odbyło się również spotkanie z historykiem sztuki, a jednocześnie animatorem kultury i twórcą ludowym, Barbarą Typek z Woźuczyna, która przeprowadziła zajęcia z projektowania i przygotowania strojów średniowiecznych na podstawie literatury fachowej. Przeprowadzonych było kilka prób wg scenariusza w stylowych kostiumach oraz przygotowano scenografię do przedstawienia. Scenariusz przedstawienia napisała, specjalnie na tę okoliczność, zaprzyjaźniona z gminną biblioteką poetka zamojska, pani Maria Duławska.

19 sierpnia 2010 roku nastąpiła kulminacja zajęć wakacyjnych uwieńczona przedstawieniem historycznym, którego akcja rozegrała się w 1410 roku na dworze królewskim w Krakowie, gdy do króla Władysława Jagiełły przybywają posłowie w sprawie przygotowań do bitwy pod Grunwaldem.

Stylowe dekoracje wykonała pani Zofia Przytuła, a stroje młodych aktorów – pani Barbara Typek. Przedstawienie uświetnił występ rycerzy z Towarzystwa Szabli i Miecza z Zamościa, którzy przedstawili scenę batalistyczną. Za podkład muzyczny służyła muzyka z filmu A. Forda *Krzyżacy*. Po występie młodzi aktorzy zaprosili licznie przybyłych gości do suto zastawionych stołów jadłem wszelakiem.

I ja tam byłam pieczone i kołaczki spożywałam.

OBSADA:

Król Jagiełło – Krzys Kiecana, Królowa Jadwiga – Kamila Pieczykolan, Witold – Asia Bartosiak, Herold – Dawid Zańko, błazen królewski – Sebastian Wróbel,

Zawisza Czarny z Garbowa – Kuba Pieczykolan, Powała z Taczewa – Sebastian Portka, Zbigniew z Oleśnicy – Monika Chereta, Dabko – Natalia Chereta. Dwórki: Zuzanna Gil, Aleksandra Hereta, Karolina Płatek, Wiktoria Portka, Oliwia Zańko oraz Magda Pałęga. Paziowie: Paulina Hereta, Szymon Płatek, Kacper Gil.

Elżbieta Stankiewicz

O książce prawie wszystko

23 kwietnia 2010 r. Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu rozpoczęła realizację programu służącego promowaniu książki i czytelnictwa pt. *O książce prawie wszystko*.

Na jego inaugurację, przypadającą w *Światowy Dzień Książki i Praw Autor-skich*, dla czytelników oraz wszystkich zainteresowanych przygotowaliśmy szereg wydarzeń kulturalnych, tak by każdy mógł wybrać coś dla siebie. W Filii Bibliotecznej nr 2 przy ul. Wiejskiej 17, a następnie w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży, z najmłodszymi czytelnikami spotkała się Małgorzata Flis – ilustratorka książki dziecięcej, artystka malarka, projektant i grafik. Opowiadała najmłodszym o własnej fascynacji książką. Wyznała też, że miłość do niej zmotywowała ją na tyle, by zająć się jej ilustrowaniem. Spotkania miały charakter warsztatów plastycznych. Ich uczestnicy pod kierunkiem pani Małgorzaty podjęli własną próbę zilustrowania ulubionych dzieł literackich, m.in. *Wierszy* Juliana Tuwima. Zajęcia, jak każda działalność plastyczna, dostarczyły dzieciom wiele radości i pozytywnych emocji, a także wzbogaciły ich wiedzę nt. pracy i warsztatu grafika i ilustratora książek.

Tego dnia w Bibliotece Głównej otwarto wystawę *Święto książki w dokumentach życia społecznego*, która przypominała jak świętowano z książką w Polsce na przestrzeni ostatniego pięćdziesięciolecia, ogłoszono także Plebiscyt na książkowy przebój roku 2009 ph. *Co jest czytane* oraz odbyło się spotkanie z Kazimierzem Malinowskim – poetą, krytykiem literackim, redaktorem czasopisma kulturalnego „Lampa”.

W maju rozpoczęła się realizacja kolejnego etapu przedsięwzięcia ph. *Książki z najwyższej półki*. Były to spotkania autorskie z udziałem pisarzy, których twórczość uhonorowana została przyznaniem lub nominacjami do Nagrody Literackiej NIKE. 12 maja gościliśmy Huberta Klimko-Dobrzanieckiego. Rozgłos przyniosła mu wydana w 2006 r. nakładem *Wydawnictwa Czarne* książka *Dom Róży. Krýsuvík*, składająca się z dwu krótkich opowieści o islandzkiej codzien-

ności. Jest on również autorem zbioru opowiadań *Stacja Bielawa Zachodnia*, powieści *Kołyśanka dla wisielca* oraz *Raz. Dwa. Trzy i Rzeczy pierwsze*. W rozmowie z czytelnikami odkrył swą niezwykłą wrażliwość i zdradził własną ciekawość świata, która to uczyniła z niego człowieka ciągle wędrującego. Mówił, że pisanie jest dla niego intelektualną zabawą, ale też sposobem zwrócenia uwagi na *Rzeczy pierwsze*, czyli na to co w życiu ważne i istotne.

21 maja w Książnicy Zamojskiej gościł Andrzej Bart, prozaik, scenarzysta, autor filmów dokumentalnych. Podczas spotkania, oprócz rozmowy z czytelnikami, autor prezentował fragmenty uhonorowanego główną nagrodą 34. *Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni* filmu *Rewers*, zrealizowanego według jego scenariusza. Na jego podstawie powstała książka o tym samym tytule. Akcja powieści rozgrywa się w dwóch przestrzeniach czasowych: na początku lat pięćdziesiątych XX wieku i współcześnie. Jest to opowieść o życiu Sabiny, bohaterki przeniesionej z pierwszej jego książki *Rien ne va plus*, ale tym razem kobiety bardziej dojrzałej i zdecydowanej. Rozmowa z autorem toczyła się również wokół innych jego książek, w tym *Fabryki mucholapek*, dzięki której został w 2009 roku finalistą wspomnianej wcześniej Nagrody Literackiej NIKE.

W rozdziale *Książki z najwyższej półki* gościliśmy również Krzysztofa Vargę oraz Andrzeja Stasiuka. Pierwszy z nich w rozmowie z czytelnikami, oprócz swej najnowszej książki *Aleja Niepodległości* i okolicznościach jej powstania, mówił również o pisaniu felietonów do *Gazety Wyborczej*. Ten wątek rozmowy spowodowany został pytaniem publiczności: czy uprawiana felietonistyka pozwala na to, aby zbyt nie śpieszyć się z pisanem książek? Odpowiedź brzmiała: *cotygodniowe pisanie felietonów też mnie dyscyplinuje, a przede wszystkim dopinguje intelektualnie, zmusza do szukania tematów. Dzięki temu, m.in. sam więcej czytam, chodzę do kina...* W kontekście spotkania, nawiasem mówiąc promującego książkę, zachęcił publiczność do przeczytania felietonu *Nie myśl, że książki znikną*. Jest to zapis rozmowy francuskiego krytyka Jean-Claude'a Carrière'a i Umberto Eco na temat czytania książek. Zwrócił uwagę, iż z dialogu bibliofilów płynie jakże pozytywny przekaz, o tym, że książki nigdy nie zginą, a wręcz przeciwnie – przetrwają przynajmniej tyle co dotychczas, czyli ponad 550 lat. Zapomniane stają się wynalazki – wcale nie takie stare – kasetą VHS, dyskietką, a papierowa, drukowana książka wciąż trwa. Dzieje się tak, ponieważ nie ma drugiego bardziej doskonałego wynalazku do czytania jak książka. Doskonałość książki porównują z doskonałością koła, a fenomen polega na tym, że są to doskonałości absolutne, bez których żyć nie potrafimy.

Rozmowa z Andrzejem Stasiukiem rozpoczęła się od prezentacji jego najnowszej książki *Dziennik pisany później*. Jest ona zapisem kolejnej jego podróży po Bałkanach – podróży stanowiącej tym razem „południowy punkt obserwacyjny” własnego kraju – Polski. Zapytany o plany na przyszłość, z sugestią by literacko przenieść się głębiej na wschód, odpowiada: *tak powinienem był*

robić, ale wschód ze swoją pograniczną bandyterką był dla mnie dotychczas wyzwaniem ponad siły. Wciąż lubię podróżować, bo podróżom towarzyszą różne uczucia. Próbuję je opisywać i tak powstają moje kolejne książki. Być może tą następną wyprawą będzie Ukraina lub Rosja.

Trzecią część programu *O książce prawie wszystko* stanowiły spotkania zatytułowane *Miedzy dzieciństwem a dorosłością*. Promowały one literaturę młodzieżową, a uczestniczących w spotkaniu zachęcały do niej Małgorzata Karolina Piekarska, Agnieszka Tyszką i Arkadiusz Niemirski. Młodzi czytelnicy Filii Bibliotecznych nr 1 i 2 mieli okazję rozmawiać 8 czerwca z pierwszą z wymienionych autorek. Małgorzata Karolina Piekarska – dziennikarka i pisarka, zrzeszona w warszawskim oddziale Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, młodym czytelnikom znana jest głównie z jej najpoczytniejszej książki *Klasa pani Czajki* oraz serii felietonów ukazujących się w czasopiśmie „Cogito”. Szybko nawiązała kontakt i zdobyła sympatię młodzieży, głównie dzięki autentyczności z jaką opowiadała o tym co robi, gdzie szuka źródeł inspiracji i skąd czerpie pomysły na pisanie. Zachęcała młodzież do poznawania i penetrowania tematów najbliższych – historii własnej rodziny, miejscowości, regionu – bo to pozwala określić własną tożsamość. Mówiła też o swoich najbliższych planach literackich i o tym, że niebawem ukaże się kolejna jej książka opowiadająca o dalszych losach bohaterów *Klasy pani Czajki*.

Agnieszka Tyszką gościła wśród młodych czytelników zamojskich bibliotek 17 i 18 czerwca br. Znana jest głównie z 3-częściowej serii powieściowej o przygodach Neli Solińskiej, książek napisanych lekko i z humorem, ale o sprawach i problemach młodzieży nieobcych. Zapytana – czym jest dla niej pisanie? – odpowiedziała: *...to przyjemność, podszyta samotnością. Więc, żeby się od niej czasami oderwać, lubię spotykać się z moimi czytelnikami. Te spotkania są niezwykle inspirujące i pouczające.*

Najstłynniejszych twórców powieści kryminalnych oraz najstłynniejszych detektywów przypomniał i zaprezentował podczas swoich spotkań z młodzieżą w zamojskich bibliotekach Arkadiusz Niemirski, autor powieści detektywistycznych, w tym 16 tomów będących kontynuacją kultowej niegdyś serii o przygodach *Pana Samochodzika*. Poza pisaniem, uprawia publicystykę, pisze felietony, reportaże do magazynów muzycznych, był twórcą kabaretu. Opowiadając, w sposób dygresyjny, o swoich zainteresowaniach, w tym muzyką rockową, uwielbianych zespołach Procol Harum i Marillion, mówił jak wiele w życiu młodego człowieka znaczą marzenia. Muszą one być na tyle silne by stały się pasją. Do ich spełnienia potrzebna jest jeszcze tylko miłość w sercu i trochę pracy.

W czerwcowe popołudnie przyszła również pora na poezję, a to za sprawą *Zamojskiego Bryllowania* – przedstawienia poetycko-muzycznego, podczas którego słuchaliśmy w autorskim wykonaniu wierszy znanego poety, twórcy sztuk

scenicznych, oratoriów i musicali – Ernesta Brylla. Wokalnie i muzycznie utwory interpretował pieśniarz i kompozytor Marcin Styczeń, autor m.in. płyty opartej na jego poezji. W trakcie występu artyści opowiadali również o swoich indywidualnych doświadczeniach zawodowych oraz o wspólnej artystycznej działalności.

Jakże poetycko było również podczas październikowego wieczoru podsumowującego prowadzony w ramach programu Plebiscyt na książkowy przebój roku *Co jest czytane*. Wyłoniona została wówczas lista pięciu tytułów książek najpoczytniejszych zdaniem czytelników zamojskich bibliotek w 2009 r. Na pierwszym miejscu znalazła się trylogia Małgorzaty Kalicińskiej *Miłość nad rozlewiskiem, Dom nad rozlewiskiem, Powroty nad rozlewiskiem*. Kolejnym książkowym przebojem okazała się seria powieściowa Stephenie Meyer *Zmierzch, Księżyc w nowiu, Zaćmienie, Przed świtem*. Trzecie miejsce zajęły, z jednakową liczbą głosów, powieść indyjskiego pisarza Vikasa Swarupa *Shumdog. Milioner z ulicy* oraz trylogia amerykańskiej pisarki rosyjskiego pochodzenia Pauliny Simons *Jeździec miedziany, Tatiana i Aleksander, Ogród letni*. Kolejne, czwarte miejsce przypadło Andrzejowi Pilipiukowi za powieść *Rzeźnik drzew*, a zwycięską piątkę zamykają, z jednakową liczbą głosów, dwa cykle powieściowe: Marii Nurowskiej Trylogia ukraińska (*Imię twoje..., Powrót do Lwowa, Dwie miłości*) oraz niemieckiej pary autorskiej Iny Lorentz *Nierządnica, Kasztelanka, Testament nierządnicy*. Podczas podsumowania konkursu zostały również wręczone nagrody dla osób wylosowanych spośród wszystkich głosujących w *Plebiscycie*. Uświetnieniem spotkania był występ Ireny Jun, aktorki warszawskiego Teatru Studio, założycielki Jednoosobowego Teatru Poezji, która przyjechała do Książnicy Zamojskiej ze spektaklem na podstawie wierszy Wisławy Szymborskiej *Portret kobiety*. Dla uczestniczących w spotkaniu było to niecodzienne, fascynujące spotkanie z poezją doskonałą w doskonałej interpretacji. Aktorka uczyniła z utworów poetyckich sztukę teatralną na najwyższym poziomie, urzekając słuchaczy interpretacją wierszy m.in. z tomów: *Dla czego żyjemy, Sól, Wielka liczba, Ludzie na moście, Koniec i początek*.

Kolejną odsłonę spotkań stanowiły rozmowy z cyklu *Zamość i historia*. Były to spotkania z dr. Bogdanem Szyszką i Andrzejem Urbańskim. 23 lipca w Bramie Szczepieskiej odbyło się pierwsze z nich, poświęcone działalności i wydawnictwom Koła Miłośników Książki w Zamościu. Bogdan Szyszka przywołał, m.in. znamienite nazwiska ludzi (Sochaniewicz, Lewicki, Klukowski, Rosiński, Leśmian, Młodożeniec, Szczerbowski, Sochański) związanych z kulturą i oświatą Zamościa międzywojennego. Zaprezentował wydawnictwa Zamojskiego Koła Miłośników Książki, w tym *Tekę Zamojską* uznawaną za największe osiągnięcie Koła oraz najlepsze pismo regionalne o charakterze naukowym w II Rzeczypospolitej.

20 sierpnia o godzinie 16.00, również w Bramie Szczeczeskiej, rozpoczęło się spotkanie z Andrzejem Urbańskim – przewodnikiem turystycznym, archeologiem, autorem publikacji o Zamościu i Zamojszczyźnie. W historię miasta i twierdzy wprowadził uczestników omawiając publikacje wydawane nakładem Muzeum Zamojskiego. Dalszą część rozmowy uczestnicy spotkania odbyli spacerując po Starówce, dłużej zatrzymując się przy miejscach i obiektach będących niejednokrotnie inspiracją dla twórczości literackiej, w tym poetyckiej, pamiętnikarskiej i wspomnieniowej.

Jeśli o książce prawie wszystko, to niemożliwe by zabrakło spotkań z autorami literatury kobiecej. Rozdział zatytułowany *Książka jest rodzaju żeńskiego* należał m.in. do Izabeli Sowy oraz Hanny Kowalewskiej.

Izabela Sowa, autorka znana głównie z tzw. owocowej serii, spotkała się z czytelnikami 28 września. Pisarka rozpoczęła od autoprezentacji, mówiła o swoich inspiracjach literackich, a w związku z tym przedstawiła okoliczności powstania niektórych jej powieści. Odpowiadając na pytania czytelników stwierdziła, że pisanie książek to pewnego rodzaju rzemiosło, ale najważniejsze jest, by być uczciwym wobec siebie i czytelnika, pisać na miarę własnych możliwości i niekoniecznie muszą to być wielkie dzieła.

Rozmowa z Hanną Kowalewską toczyła się głównie wokół jej bestsellerowego cyklu książek o Zawrociu (*Tego lata, w Zawrociu, Góra śpiących węży, Maskaradki, Inna wersja życia*). Na pytanie, czy nie boi się, że jej rozpoznawalność dokonywać będzie się głównie poprzez powołaną przez nią literacką postać Matyldy Malinowskiej powiedziała: *Rzeczywiście, kiedy przychodzi moment by zakończyć powieść i jednocześnie pożegnać się definitywnie z postaciami literackimi, jest mi bardzo trudno to uczynić. Wydaje się, że jeszcze mają sporo do powiedziane, zrobienia, wyjaśnienia, a w związku z tym do bycia razem z czytelnikiem. Pojawiają się zatem w następnych książkach; czasami bardziej dojrzałsi, czasami wciąż smagający się z przeszłością bądź po prostu w relacjach z nowymi bohaterami.*

Spotkanie z Hanną Kowalewską, na prośbę jednego z uczestników, zakończyło się autorską interpretacją jej wiersza. Sprawilo to autorce wyraźną satysfakcję, że czytelnicy interesują się również jej poezją. Na zakończenie zwyczajowo nastąpiło podpisywanie książek i rozmowy indywidualne.

Cóż byłyby warte spotkania z pisarzami bez ich dzieł? Zaprośiliśmy więc do współpracy wydawców i księgarzy. Niektórzy, jak chociażby *Wydawnictwo Literatura*, obecni byli w programie poprzez książki wychodzące z ich oficyn. Inni, jak *Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej Gaudium* czynnie włączyło się we współorganizowanie spotkań autorskich. Z zaproszenia korzystali również zamojscy księgarze, głównie księgarnia *Efemeros*, oferująca swoim czytelnikom m.in. książki z autografem autorów.

Program *O książce prawie wszystko* odbywał się pod honorowym patronatem Prezydenta Zamościa Marcina Zamoyskiego. Medialną opieką zadanie objęły: *Zamojska Telewizja Internetowa*, *Radio ESKA*, *Katolickie Radio Zamość*, Redakcje *Kroniki Tygodnia* i *Gazety Miasta*. Przedsięwzięcie pozyskało wsparcie finansowe ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach MECENATU 2010.

Halina Zielińska

Literatura włoska na tle literatury europejskiej i światowej seminarium popularnonaukowe w Książnicy Zamojskiej

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu jako jeden ze współorganizatorów Festiwalu Kultury Włoskiej przygotowała seminarium popularnonaukowe *Literatura włoska na tle literatury europejskiej i światowej*. Festiwal jest interdyscyplinarnym przedsięwzięciem artystycznym, prezentującym wielowiekowe związki kultury polskiej i włoskiej, od kilku lat obecnym w kalendarzu wydarzeń kulturalnych Zamościa. Wśród wielu wydarzeń artystycznych promujących kulturę włoską w Zamościu, nie można było pominąć literatury.

Tegoroczne seminarium odbywało się 11 czerwca i inaugurowało program III Festiwalu. Służyło popularyzacji pisarzy włoskich i ich dzieł wśród mieszkańców Zamojszczyzny, a szczególnie wśród użytkowników bibliotek. Przeciętnemu czytelnikowi niełatwo poruszać się pośród literatury obcojęzycznej, zwłaszcza współczesnej. Dlatego też do udziału w seminarium zaprosiliśmy znawców literatury włoskiej, na co dzień zajmujących się tą tematyką. *Ciekawe sylwetki i zjawiska włoskiej literatury współczesnej* to temat referatu prof. dr hab. Hanny Serkowskiej, kierownika Katedry Italianistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Prof. Serkowska niezwykle barwnie prezentowała zarówno młodych pisarzy piszących we Włoszech i o Włoszech, poruszających problemy młodych ludzi, jak też nazwiska znanych twórców, znajdujących się w kanonie włoskich lektur szkolnych, nieznanych zupełnie w Polsce. Prezentację rozpoczęła od przedstawienia nie jednego autora, lecz całej grupy należących do młodego pokolenia pisarzy tzw. „pokolenia tysiąca euro” zajmujących się pisaniem powieści łączących w sobie elementy reportażu, blogu, dziennika, pamiętnika, poświęconych najbardziej alarmującemu dla młodego pokolenia Włochów zjawisku tymczasowości zatrudnienia, braku perspektyw zawodowych. Problem

ów po włosku nosi nazwę „precariato” (pracy tymczasowej). Wśród autorów krótkich powieści, których głównym bohaterem jest kurczący się rynek pracy znaleźli się Fabrizio Buratto, Andrea Bajani, Beppe Grillo, Aldo Nove, Michela Murgia, Federico Mello. Na przeciwnym biegunie tego pokolenia usytuowana została biografia literacka Claudio Magrisa, w odróżnieniu od powyższych, u nas dość dobrze znanego i często tłumaczonego. Pomiedzy tymi biegunowo przeciwnymi zjawiskami literackimi znalazły się sylwetki innych przedstawicieli włoskiej literatury niekoniecznie w Polsce znanych, głównie ze względu na brak tłumaczeń na język polski. Nie doczekały się polskich tłumaczeń książki klasyków XX wieku takich jak Elsa Morante, Pier Paolo Pasolini czy też Italo Calvino. Nie znana jest też u nas, popularna we Włoszech twórczość pisarzy innych narodowości pisanych w języku włoskim, m.in. Edith Bruck czy Mariny Jarre.

Hanna Serkowska jest autorką przewodnika po twórczości najpopularniejszych i najwybitniejszych włoskich pisarzy drugiej połowy XX w. *Literatura włoska w toku. O wybranych współczesnych pisarzach Italii*. W książce ukazane zostały znaczące dokonania pisarzy, takich jak: Oriana Fallaci, Antonio Tabucchi, Claudio Magris, Alessandro Baricco, Fleur Jaeggy, Andrea Camilleri czy Niccolò Ammaniti, których dzieła znamy m.in. z polskich przekładów.

Z *Boską Komedią*, jej przekładami na język polski i autorem, Dantem Alighieri, zmierzyła się dr Izabela Napiórkowska, italianistka z Uniwersytetu Warszawskiego. W nieszablony sposób zaprezentowała postacie Dantego i Beatrice, podejmując próbę osadzenia ich w średniowiecznej epoce. Prezentację oparła nie tylko na epokowym dziele Dantego, ale też innych źródłach historycznych. Nie wszyscy wiedzieliśmy, że dotychczas doczekaliśmy się 9 przekładów pełnego tekstu *Boskiej Komedii* na język polski. Choć żaden z nich nie jest doskonały, to jednak tłumaczenie Edwarda Porębowicza uznane zostało za przekład kanoniczny. Wielu jednakże podejmowało próby przekładu pojedynczych pieśni (m.in.: J. Sękowski, A. Mickiewicz, J. Krzeczkowski, J. I. Kraszewski, A. Asnyk, W. Gombrowicz, S. Barańczak). Próby takie podejmowane są nadal, mimo że sztuka zmierzenia się z dantejską tercyną nie jest łatwa.

Następnego nieznanego w Polsce pisarza, choć kandydował do literackiej Nagrody Nobla, przedstawiła Dagmara Kozik. Mowa tutaj o Mario Luzi niedostępnym polskiemu czytelnikowi głównie ze względu na brak polskich przekładów jego bogatej spuścizny literackiej. W Polsce znanych jest kilka przekładów jego wczesnych utworów z debiutanckiego tomiku *La barca* i kilka późniejszych utworów. Ponadto M. Luzi określany jest mianem „poety hermetycznego” odwołującego się do języka trudnego, odległego od zwykłej konwersacji. Jego utwory nie są jednak mrocznym przedstawieniem samotności człowieka współczesnego, oderwanego od korzeni. Twórczość tego niedostępnego dla nas pisarza referentka przedstawiła w sposób nietypowy – poprzez pejzaże Mario Luzi,

czyli poprzez odwołanie się do malarstwa. Prezentację oparła na jednym z ostatnich poematów *Podróż ziemską i niebiańską Simone Martini*. W utworze ukazuje nam się obraz rodzinnego kraju poety, widziany oczami jednego z najwybitniejszych malarzy XIII-wiecznych, pochodzącego ze Sieny Simone Martini. Poprzez prezentację obrazów pokazała symboliczną ziemską podróż malarza Madonn z Avignonu do Sieny, a także podróż Mario Luzi od tokańskiego dzieciństwa do dojrzałości, można też odwołać się do podróży Dantego z Florencji do piekieł i niebios.

W kręgu podróży pozostała również Małgorzata Potrzyszcz, omawiająca postać miejskiego włóczęgi we współczesnej literaturze włoskiej. Ten nurt współczesnej literatury zaprezentowała na podstawie twórczości Marca Lodolego – znanego nie tylko we Włoszech – pisarza, poety i dziennikarza związanego głównie z popularnym dziennikiem *La Repubblica*. Rozważania na wspomniany wyżej temat oparła na wydanej w 2008 r. książce zatytułowanej *Isole* (Wyspy). W wędrówkę po ulicach Wiecznego Miasta poprowadziła nas śladami narratora – artysty, który włóczy się samotnie w poszukiwaniu tych miejsc, których nie sposób znaleźć na żadnym z wyznaczonych na turystycznej mapie szlaków. *Wyspy* M. Lodolego, opisujące miejsca znane jedynie rdzennym mieszkańcom, przybierają formę subiektywnych obserwacji przepełnionych elementami autobiograficznymi, jak i odniesieniami do szeroko pojętej kultury włoskiej – mówiła Małgorzata Potrzyszcz. Nie tylko w literaturze włoskiej można zaobserwować rosnącą popularność literatury podróży. Przykładów tego typu literatury nie brakuje też wśród polskich autorów. Najbliższym nam przykładem może być Piotr Szewc – poeta i prozaik pochodzący z Zamościa, autor przetłumaczonej na wiele języków powieści *Zagłada*. W wydanym w 2009 r. tomiku poezji zatytułowanym *Moje zdanie* również odnajdujemy motyw podróży przez labirynt miasta, poprzez którą poeta rejestruje najmniejsze detale miejskiej rzeczywistości i stara się w nich odkryć jakąś większą wartość – sens ludzkiej egzystencji.

W seminarium uczestniczyła duża grupa czytelników naszej biblioteki zainteresowana literaturą oraz licznie reprezentowana młodzież szkół ponadgimnazjalnych, co rokuje nadzieję na większe zainteresowanie nie tylko literaturą włoską, ale też problemami współczesnej literatury światowej.

Materiały z seminarium wydane zostały drukiem jako wydawnictwo towarzyszące i przekazano je do wszystkich bibliotek szkolnych na terenie miasta i bibliotek publicznych powiatu zamojskiego. Dostępne są też w Książnicy Zamojskiej. Zainteresowanych zapraszamy do lektury.

Danuta Zwolińska

Książnica Zamojska - Centrum Informacji Ekologicznej

Centrum Informacji Ekologicznej powstało 1 czerwca 2005 roku w wyniku nawiązanej w 2002 r. współpracy między Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną w Zamościu. Jego głównym celem jest upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń i ochrony środowiska naturalnego. Dzięki zgromadzonej literaturze (ok. 3 000 wol.) pełni rolę „ośrodka wiedzy o ekologii, przyrodzie i regionie”, zapewniając dostęp do informacji wszystkim zainteresowanym, zarówno dzieciom, młodzieży, jak i dorosłym.

Wobec rozszerzającego się we współczesnym świecie kryzysu ekologicznego i pogłębiającej się degradacji środowiska naturalnego konieczne jest podejmowanie wszechstronnych i powszechnych działań wychowawczych, zmierzających do kształtowania nowego sposobu pojmowania, przeżywania, wartościowania i użytkowania przyrody. Ekologia i ochrona środowiska to już nie tylko potrzeba, ale konieczność. Szczególną rolę przypisuje się edukacji środowiskowej. Problem zanieczyszczenia środowiska naturalnego i jego ochrona w różnym stopniu dotyka każdego człowieka, w związku z tym każdy z nas powinien posiadać określony zasób wiedzy ekologicznej oraz czuć się odpowiedzialnym za stan środowiska, uczyć się zasad ochrony przyrody oraz mądrego i oszczędnego gospodarowania jej zasobami.

Centrum Informacji Ekologicznej odgrywa ważną rolę w upowszechnianiu wiedzy i dokonań w dziedzinie ekologii i ochrony środowiska oraz edukowaniu społeczeństwa. Czyni to poprzez organizację konkursów, wystaw, cykli odczytów i wycieczek, obrazujących różnorodność warunków środowiskowych w skali krajowej lub lokalnej.

W roku bieżącym zaobserwowaliśmy znaczny wzrost zainteresowania literaturą z dziedziny ekologii, istnieje więc potrzeba zakupu i uzupełniania księgozbioru o najnowsze wydawnictwa z tego zakresu. Oprócz własnych funduszy, środki na zakup literatury otrzymujemy z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Niezwykle ważnym aspektem działalności CIE jest współpraca ze szkołami, z którymi współorganizujemy cykliczny konkurs międzyszkolny z okazji Dnia Ziemi pt. *Eko-Teatrzyk* (jest to konkurs dla uczniów wszystkich szkół zamojskich). Organizujemy również konkursy w bibliotece oraz wystawy prac pokonkursowych. Do tej pory zorganizowano dziesięć edycji ekologicznych konkursów ogólnopolskich i regionalnych. Działania te mają na celu pogłębianie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży, rozwijanie aktywnych postaw wobec przyrody i jej ochrony, uświadamianie na piękno przyrody i budzenie przywiązania do rodzinnego krajobrazu.

W roku bieżącym Książnica Zamojska – Centrum Informacji Ekologicznej przeprowadziła dziesiątą edycję konkursu o tematyce ekologicznej pod hasłem: *Roztocze – piękno wokół nas*. Na konkurs przeznaczono 6 265 zł, przy czym 3 100 zł pozyskano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem przedsięwzięcia było rozwijanie i popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży kultury proekologicznej poprzez prezentację obszarów i miejsc o wysokich walorach przyrodniczych, krajoznawczych i turystycznych oraz zachęcenie do działalności artystycznej, będącej wyrazem fascynacji naturą. Konkurs realizowany był na terenie naszego regionu. Ogłoszenie wyników nastąpiło 16 czerwca 2010 r. W tym dniu odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu, podczas którego p. Leszek Wygachiewicz zaprezentował pokaz multimedialny.

Ogółem w konkursie wzięło udział 31 osób i powstało 68 prac. Uhonorowano 17 osób, przyznano 10 nagród i 7 wyróżnień (www.biblioteka.zamosc.pl).

Podczas podsumowania konkursu otwarta została wystawa pokonkursowa, na której zaprezentowano wszystkie nagrodzone i wyróżnione prace, a także wydawnictwo pokonkursowe dokumentujące zrealizowane przedsięwzięcie.

Dla wszystkich gości przygotowany został poczęstunek – słodczyce i napoje.

Bogumiła Kasprzak

**„Solidarność” w Zamościu i na Zamojszczyźnie
– w 30. rocznicę powstania NSZZ „Solidarność”
Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Zamość 7 maja 2010 r.**

Honorowy Patronat nad uroczystymi obchodami 30. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” organizowanymi w Zamościu objął Prezydent RP Lech Kaczyński.

Skład Komitetu Honorowego obchodów 30-lecia NSZZ „Solidarność” w Zamościu:

Jego Ekscelencja ks. dr Wacław Depo

Genowefa Tokarska – Wojewoda Lubelski

Krzysztof Grabczuk – Marszałek Województwa Lubelskiego

Marcin Zamojski – Prezydent Miasta Zamościa

Henryk Matej – Starosta Zamojski

Janusz Śniadek – Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Marian Król – Przewodniczący Zarządu Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność” w Lublinie

Spotkanie odbyło się w Galerii EXLIBRIS Książnicy Zamojskiej.

Przebieg uroczystości:

Danuta R. Kawałko – dyrektor Książnicy Zamojskiej:

- powitanie zaproszonych na konferencję gości,
- zaproszenie na wernisaż wystawy *30 lat zamojskiej „Solidarności”*,
- wprowadzenie w tematykę konferencji

Anna Rychter – kierownik Działu Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie:

- omówienie tematyki wystawy i charakterystyka eksponowanych na niej zbiorów

Marek Walewander – przewodniczący Zarządu Oddziału NSZZ „Solidarność” w Zamościu:

- powitanie zaproszonych gości
- przypomnienie historycznej roli struktur związkowych w kształtowaniu się wolnej Polski
- omówienie celów i problematyki konferencji

dr Eugeniusz Wilkowski - nauczyciel I Liceum Ogólnokształcącego im. S. Czarnieckiego w Chełmie:

- rozpoczęcie I części konferencji
- powitanie gości i referentów

Referaty wygłosili:

- mgr Jerzy Adamczuk: „Drogi do wolnej, niepodległej i demokratycznej Polski – rok 1918 a rok 1989-1990 (analiza porównawcza)”;
- ks. prof. dr hab. Edward Walewander: „Kościół a polskie ruchy społeczno-polityczne”;
- dr Małgorzata Choma-Jusińska: „Próby zainicjowania działalności opozycyjnej i opór społeczny na Zamojszczyźnie w latach 1976-1980”;
- mgr Marcin Dąbrowski: „Strajki lipcowe 1980 roku na Lubelszczyźnie”;
- mgr Magdalena Rutkowska: „Represje władz państwowych wobec społeczeństwa ziemi zamojskiej po wprowadzeniu stanu wojennego”.

Przerwa kawowa

Ks. prof. dr hab. Edward Walewander – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II:

- rozpoczęcie II części konferencji
- przedstawienie referentów

Referaty wygłosili:

- mgr Maria Rzeźniak: „Wydawnictwa drugiego obiegu w zbiorach bibliotecznych Muzeum Zamojskiego”;
- dr Eugeniusz Wilkowski: „Młodzież zamojska wobec systemu komunistycznego w okresie „Solidarności” podziemnej. Wybrane aspekty;
- dr Jacek Feduszka: „Zbiory wydawnictw bezdebitowych i prasy podziemnej z lat 1979-1988 w zbiorach Muzeum Zamojskiego w Zamościu”.

Po wygłoszeniu referatów wywiązała się dyskusja, a następnie odbyło się podsumowanie i zakończenie obrad konferencji.

Anna Rychter

**Promocja książki dr. Eugeniusza Wilkowskiego
„Solidarność” w Zamojskich Fabrykach Mebli
w latach 1980-1989”**

W dniu 8 października 2010 roku odbyła się promocja książki autorstwa Eugeniusza Wilkowskiego pt. „Solidarność” w Zamojskich Fabrykach Mebli w latach 1980-1989.

Spotkanie odbyło się w *Galerii Exlibris* Książnicy Zamojskiej.

Wśród zaproszonych gości byli m.in.: prezydent miasta Zamościa Marcin Zamoyski, poseł na Sejm RP Sławomir Zawislak, senator RP Stanisław Gogacz, sponsor promowanego wydawnictwa Marek Splewiński, członkowie NSZZ „Solidarność” i władz samorządowych, byli pracownicy Zamojskich Fabryk Mebli.

Program uroczystości:

1. Otwarcia spotkania dokonała Danuta R. Kawałko - dyrektor Książnicy Zamojskiej, która powitała zgromadzonych gości i przedstawiła dotychczasowy dorobek autorski Eugeniusza Wilkowskiego.
2. Wprowadzenia w problematykę publikacji podjął się Jerzy Adamczuk, członek Stowarzyszenia Internowanych Zamojszczyzny, który scharakteryzował osobę Autora i dokumentacyjną stronę promowanej książki.
3. Szczegółowego omówienia swojej pracy dokonał sam Autor, wprowadzając zebranych gości w realia historyczne i atmosferę walki ówczesnych działaczy opozycji z władzami PRL.
4. Efektem wielkiego zainteresowania problematyką poruszanych w książce zagadnień była dyskusja, która wywiązała się pomiędzy Autorem a zaproszonymi gośćmi.

Anna Rychter

V Forum Młodych Bibliotekarzy w Lublinie

9-10 września 2010

W dniach 9-10 września br. odbyło się w Lublinie piąte już Forum Młodych Bibliotekarzy. Zorganizowano je przy współpracy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich - Zarządu Okręgu w Lublinie oraz Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie. Patronat honorowy pełnili: Genowefa Tokarska – Wojewoda Lubelski, Krzysztof Grabczuk – Marszałek Województwa Lubelskiego oraz Adam Wasilewski – Prezydent Miasta Lublin.

Forum odbyło się w gmachu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Zajęcia prowadzili bibliotekarze z różnych ośrodków, m.in.: Uniwersytetu Warszawskiego, UMCS w Lublinie, Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.

Celem piątego już Forum, wzorem poprzednich, było zintegrowanie najmłodszych stażem pracowników bibliotek. Pierwszego dnia warsztaty i wykłady podzielone były na trzy bloki tematyczne: *Komunikacja interpersonalna w praktyce bibliotecznej*; *Rozwój zawodowy w bibliotece*; *Cyfrowy świat*. Odbywały się one w trzech salach jednocześnie, toteż nie sposób było uczestniczyć we wszystkich, jednakże każdy mógł wybrać coś według własnych zainteresowań. Organizatorzy przygotowali jeden warsztat zamknięty z ograniczoną liczbą miejsc dotyczący cyfrowego świata – na uczestnictwo, w którym należało się zapisać.

Drugiego dnia Forum warsztaty również były podzielone na trzy bloki, różniły się jedynie prezentowaną tematyką, dotyczyły one: *Pozyskiwania funduszy zewnętrznych*; *Budowaniu wizerunku biblioteki oraz Cyfrowy świat*, który był warsztatem zamkniętym.

Na resztę wykładów można było przychodzić zgodnie ze swoimi zainteresowaniami.

Zofia Ciuruś, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, w słowie wstępnym na otwarciu konferencji podkreśliła potencjał i możliwości tkwiące w młodym nabytku naszej profesji.

Jednymi z pierwszych zajęć były warsztaty otwarte, prowadzone przez dr Małgorzatę Sitarczyk z UMCS w Lublinie. Dały one uczestnikom praktyczną wiedzę o funkcjach i procesach komunikacji. Prowadząca zwróciła uwagę na zakłócenia w komunikacji interpersonalnej, tj. szumy i bariery komunikacyjne. Komunikację może znacznie ułatwić aktywne słuchanie. Zajęcia te były bardzo

rozbudowane – zajęły czas przed i po przerwie obiadowej, zyskując opinię niezwykle interesujących.

Podczas gdy część z nas zdobywała wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej w praktyce bibliotecznej, w innej sali odbywały się warsztaty zamknięte dotyczące cyfrowego świata. Prowadzone one były przez Dawida Cichockiego z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uświadamiał on słuchaczom możliwości, jakie daje gromadzenie wiedzy w bibliotekach cyfrowych.

W drugim dniu konferencji odbyły się również warsztaty zamknięte pt.: *Jak odkryć w sobie piękno – elementy wizażu, stylizacja, analiza kolorystyczna*. Prowadząca Patrycja Sprawka z Fabryki Metamorfozy z Lublina udzielała rad nawet dłuższą chwilę po zakończeniu warsztatów – warsztaty te cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, w szczególności wśród płci żeńskiej.

Pierwszy dzień konferencji wieńczyło zwiedzanie gmachu biblioteki oraz uroczysta kolacja.

Całość konferencji zamykała dyskusja, na którą już niestety nie wszyscy dotarli – głównie z konieczności powrotu do swoich miast, pozostali mogli skorzystać z wyjazdu do Kozłówki bądź wybrać zwiedzanie Lublina z przewodnikiem.

Program konferencji był oczywiście dużo bogatszy niż kilka wspomnianych przeze mnie warsztatów i wykładów, w których uczestniczyłam. Ich tematykę można przejrzeć na stronie organizatora – Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie.

Angelika Sarzyńska

Biblioterapia

Terapeutyczne znaczenie literatury doceniono już w czasach starożytnych, gdzie bibliotekę traktowano jako „lecnicę dusz”. W dzisiejszych czasach popularne stało się powiedzenie „książka jest dobra na wszystko”, dlatego coraz częściej wykorzystuje się ją do działań terapeutycznych.

W dniach 12-14.06.2010 r. w siedzibie Biblioteki Pedagogicznej w Biłgoraju odbyło się szkolenie dające możliwość ukończenia kursu pierwszego i drugiego stopnia z biblioterapii. Zajęcia prowadziła pani dr Wanda Matras-Mastalerz – adiunkt w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, członek i nauczyciel Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego we Wrocławiu, trener stymulacji pamięci i szybkiego czytania. Uczestniczkami kursu były panie pracujące w Bibliotece Pedagogicznej, w bibliotekach szkolnych, a z biblioteki publicznej uczestniczyły tylko dwie osoby (Dorota Usidus i Danuta Wójcik).

W programie kursu znalazły się tematy takie jak:

1. Wprowadzenie do zagadnień biblioterapii.
2. Integracja grupy na zajęciach biblioterapeutycznych.
3. Elementy arteterapii i muzykoterapii w pracy bibliotekarza biblioterapeuty.
4. Biblioterapia jako forma rewalidacji osób niepełnosprawnych.
5. Samoakceptacja (problem anoreksji, bulimii, nieśmiałości itd.). Dobór literatury wspomagającej.
6. Biblioterapia wobec agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży.
7. Stymulacyjna i korekcyjna funkcja biblioterapii. Biblioterapia w pracy z osobami dyslektycznymi, z zaburzeniami lateralizacji i ADHD.
8. Metoda Kinezylogii Edukacyjnej P. Dennisona, stymulacja harmonijnej współpracy półkul mózgowych.
9. Przemoc w rodzinie.
10. Biblioterapeutyczne metody przeciwdziałania osamotnieniu i odrzuceniu.
11. Metody stymulacji pamięci. Techniki szybkiego czytania.
12. Konstruowanie scenariuszy i programów zajęć terapeutycznych.

Biblioterapia to zamierzone działanie wykorzystujące książkę i inne teksty czytelnicze wspierające procesy terapeutyczne. Jest formą psychicznego wsparcia, pomocy w rozwiązywaniu problemów, uczy umiejętności przetrwania w trudnych okresach. Polega na dobrym doborze książki do celów terapeutycznych, umiejętnym prowadzeniu zajęć i dyskusji nad problemami w niej zawartymi. W zajęciach biblioterapeutycznych można wykorzystać literaturę pisaną przez zawodowych terapeutów, tworzoną ściśle dla potrzeb biblioterapii np. książki Marii Molickiej *Bajki terapeutyczne* i *Bajkoterapia* lub Doris Brett *Bajki, które leczą* oraz literaturę tematycznie związaną z problemami poruszanymi na zajęciach, mogą to być np. książki z wyd. Ossolineum Frey J. *Chłód od raju*, *Oszaleć ze strachu* lub książki dla dzieci wydawane przez Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne (*Słup soli*, *Śmierdzący ser*, *Powiedz komuś*, *Zbyt miła*, *Smok Lubomil* i *tajemnice złości* i inne). Dla dzieci z upośledzeniem psychicznym należy wykorzystywać książki łatwe w czytaniu, napisane prostym językiem bez słów abstrakcyjnych i zobrazowane ilustracjami. Odpowiednio dobrana literatura wskazuje sposoby radzenia sobie z nurtującymi problemami, ukazuje pozytywne wzorce do naśladowania. Terapeutyczne oddziaływanie tekstu jest bardzo szerokie, fragmenty książek, bajki, opowiadania mogą wiele zmienić, pobudzają do rozmowy, ułatwiają dyskusowanie o wielu problemach, dają wskazówki o koniecznych zmianach w zachowaniu, pomagają zrozumieć siebie i innych. W biblioterapii wykorzystuje się również filmy edukacyjne np. z serii „Opowiadki rodzinne dla dzieci”, „Nie zamykaj oczu” dla młodzieży, „Lekcje przestrogi” lub fragmenty filmów będących w powszechnym obiegu. Do materiałów biblioterapeutycznych należy zaliczyć także edukacyjne programy kom-

puterowe oraz muzykę relaksacyjną, poważną lub muzyczne materiały do zabaw dziecięcych.

Założeniem biblioterapii jest nie szkodzić, a dobre warsztaty biblioterapeutyczne to takie, które nie znudzą, należy je urozmaicać ruchem, tańcem, zabawą, plastyką, a także dramą.

Jak przekazała nam prowadząca warsztaty p. W. Matras-Mastalerz model postępowania biblioterapeutycznego zawiera pewne stałe elementy:

1. Diagnozę – ustalenie problemu uczestnika oraz planowanych rezultatów, które chcemy osiągnąć (grupę należy poznać poprzez zabawę, ustalić, jakie stosunki panują w danej grupie, kto jest nieśmiały, kto jest liderem, kto rozrabia).
2. Dobór literatury – zależy od prowadzącego zajęcia; powinna być ściśle powiązana z poruszonym tematem.
3. Zajęcie integrujące grupę – każde spotkanie powinno się zaczynać od poznania i integracji grupy.
4. Rozmowy z uczestnikami warsztatów zmierzające do zwerbalizowania przez nich problemu.
5. Słuchanie, czytanie, oglądanie odpowiednio dobranych środków terapeutycznych.
6. Identyfikacja z bohaterami literackimi lub sytuacjami i doznawanie podczas kontaktu z książką przeżyć pozytywnych lub negatywnych mających na celu emocjonalne uaktywnienie lub wyciszenie uczestników terapii.
7. Zabawy psychologiczne w oparciu o przeczytane fragmenty literatury.
8. Wprowadzenie elementów muzykoterapii (zabawy przy muzyce).
9. Przeprowadzenie samodzielnie lub przy pomocy terapeuty własnych problemów.
10. Katharsis – czyli stan psychiczny osiągany podczas czytania lub po jego zakończeniu charakteryzujący się odczuciem ulgi, odreagowaniem psychicznych napięć i blokad.
11. Wgląd w siebie, zmiana własnej postawy wobec siebie i innych.
12. Ewaluacja – jest ostatnim etapem procesu biblioterapeutycznego, koniecznym dla biblioterapeuty do uzyskania informacji na temat skuteczności działań prowadzonych w trakcie trwania warsztatów. Ewaluacja ma też istotne znaczenie dla uczestnika, który uświadamia sobie co się z nim dzieje, jakie w nim nastąpiły przemiany.

Aby warsztaty przyniosły oczekiwany efekt należy nie tylko trzymać się tych etapów, ale ważne jest również to, w jakich warunkach są prowadzone. Wskazane jest, aby było to miejsce niezwykle przyjazne dla uczestników, dobrze oświetlone, z wygodnymi miejscami do siedzenia, przytulne, wyciszone, otoczone miłą atmosferą.

Biblioterapia staje się coraz popularniejszą formą pracy prowadzoną w bibliotekach, zarówno szkolnych, jak i publicznych. Warsztady dały mi, i mam

nadzieję, że wszystkim uczestnikom, podstawy wiedzy na temat biblioterapii i jej stosowania. P. W. Matras-Mastalerz przekazała uczestnikom szkolenia ogrom wiedzy na temat przygotowania i prowadzenia zajęć biblioterapeutycznych. Oprócz teorii przeprowadziła z nami różne ćwiczenia, pokazała jak urozmaicić zajęcia, jakie materiały pomocnicze można wykorzystać, nauczyła nas kilku zabaw z wykorzystaniem muzyki

W trakcie tego szkolenia przekazała również dużo wiedzy na temat pracy z osobami dyslektycznymi i z zaburzoną lateralizacją, zapoznała nas z Metodą Kinezylogii Edukacyjnej P. Dennisona oraz dość szczegółowo omówiła pracę mózgu. Dużo czasu poświęciła pracy z dzieckiem dyslektycznym oraz mającym problemy z ortografią. Pokazała i nauczyła jak ustalić lateralizację oka, jak ćwiczyć pamięć i słuch. Już od najmłodszych lat trzeba ćwiczyć pamięć dziecka, np. przez układanie puzzli czy szukanie różnic w obrazkach. Z dzieckiem należy wykonywać szereg zabaw muzycznych połączonych z prostymi i rytmicznymi ruchami. Należy ćwiczyć koordynację ruchów, wykonywać ćwiczenia Dennisona, gdzie występują ruchy naprzemiennie, wprowadzać zabawy, w których ważne jest wyczucie równowagi.

Kinezylogia Edukacyjna P. Dennisona polega na stymulacji współpracy półkul mózgowych poprzez ruchy ciała. Wiemy, że każda z półkul mózgowych ma inne zadania, brak równowagi między nimi prowadzi do różnych zaburzeń. Może to być brak koncentracji, problemy z nauką, z czytaniem czy ortografią. Poprzez wykonywanie ruchów naprzemiennych (prawa ręka-lewa noga, lewa ręka-prawa noga) ćwiczymy mózg. Ćwiczenia proste naprzemiennie są szczególnie zalecane dla dzieci z dysleksją, z nadpobudliwością psychoruchową, z zaburzeniem lateralizacji czyli stronniczością. Warto jest więc podczas warsztatów biblioterapeutycznych korzystać z metody P. Dennisona i pracować nad integracją mózgu naszych podopiecznych. Mózg należy ćwiczyć w każdym wieku – nie należy robić ciągle tego samego, najgorsza jest rutyna, trzeba robić wciąż nowe rzeczy, zrobić coś niestandardowego, znaleźć nową pasję, nowe zajęcie - wszystko po to, aby wzmocnić aktywność naszego mózgu i efektywność jego pracy.

Dla pracy mózgu ogromne znaczenie ma również sen. Szczegółowo omówione zostały fazy snu. Bardzo zasadne jest stwierdzenie *przespać się z problemem*. Nasz mózg w nocy intensywnie pracuje. Rozróżniamy 4 fazy snu, ale najważniejsza jest 3 faza, w której mocno rozluźniamy organizm. W 3 fazie snu, czyli w czasie snu wolnofalowego mózg decyduje, które informacje dopływające do niego w ciągu dnia należy przenieść do pamięci długiego okresu, a które odrzucić. W czasie snu wolnofalowego następuje też proces głębokiego zapałowania oraz próby rozwiązywania problemów. Jeżeli krótko śpimy lub wybudzamy się to jesteśmy w dzień zmęczeni. Ważna jest więc jakość snu.

Ostatnim tematem omawianym na szkoleniu były metody szybkiego czytania. Oko ludzkie wykonuje 3 rodzaje ruchów:

1. sakkady czyli ruchy skokowe – oko zmienia położenie od strony lewej do prawej, z jednego wyrazu na drugi, wtedy nie czytamy.

2. fiksacja – są to momenty, w których oko pozostaje nieruchome - wtedy czytamy.

3. regresja – oko cofa się, gdyż tekst wydał się niezrozumiały lub nie możemy się skupić na tekście.

Oko ludzkie widzi szeroko, dlatego należy wykonywać ćwiczenia np. czytać od krótkich słów do długich ułożonych w kolumnie, czytać ze wskaźnikiem tzn. przesuwając np. długopisem pod linijką tekstu. Należy pamiętać, że głośno czytamy wolniej, tekst do czytania powinien leżeć pod skosem, szybciej czytamy na siedząco niż na leżąc, a to dlatego, że leżąc wysyłamy do mózgu sygnał, że ciało chce spać.

Trzy dni minęły bardzo szybko, a pani dr Wandzie Matras-Mastalerz, która w tych dniach w profesjonalny sposób w miłej i pogodnej atmosferze szkoliła tak liczną grupę i przygotowywała do roli bibliotekarzy – biblioterapeutów należą się szczególne podziękowania. Przekazała nam bardzo dużo wiadomości, podzieliła się swoimi doświadczeniami z pracy, udzieliła wielu rad, wskazała literaturę fachową, z którą należy się zapoznać, omówiła książki, które można wykorzystać do pracy z dziećmi. Aby rozszerzyć wiedzę o biblioterapii poleciła książki o biblioterapii Ireny Boreckiej, kwartalnik *Biblioterapeuta*, w którym jest przegląd literatury do biblioterapii oraz gotowe scenariusze, książkę *Kinezylogia edukacyjna dla dzieci*, książki T. Buza *Metody szybkiego czytania*, *Ruszą głową*, *Potęga umysłu*.

Wiedza, którą zdobyliśmy na szkoleniu to dopiero pierwszy stopień wtajemniczenia. Szkolenie zakończyło się wydaniem certyfikatu o ukończeniu kursu I stopnia z zakresu biblioterapii wydanym przez Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne we Wrocławiu.

Dorota Usidus

Nowoczesne biblioteki w Białogłę

W dniu 20.04.2010 r. miałam przyjemność uczestniczyć w seminarium wyjazdowym do Warszawy zorganizowanym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Seminarium przeznaczone było dla bibliotekarzy pracujących z dziećmi, a jego celem było zapoznanie się z warunkami pracy i działalnością Multimedialnej Biblioteki dla Dzieci i Mł-

dzieży Nr LVI „Nautilus” oraz „MultiCentrum” Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Białołęka m.st. Warszawy.

Wizytę w Warszawie rozpoczęliśmy od zwiedzania Interaktywnego Centrum Nauczania „MultiCentrum” – nowoczesnej biblioteki, która służy nauce i wzbogacaniu wiedzy dzieci i młodzieży. Korzystając z pomocy doświadczonej kadry, mając do dyspozycji komputery, specjalistyczne oprogramowanie i odrobinę chęci młodzi użytkownicy biblioteki poprzez zabawę i doświadczenia mogą poszerzać swoją wiedzę, odkrywać świat techniki i nauki.

„MultiCentrum” – biblioteka, w której nie ma książek, a główną rolę pełni komputer proponuje swoim użytkownikom zajęcia indywidualne lub w grupach. Do dyspozycji korzystających są 24 stanowiska wyposażone w komputery i inne narzędzia interaktywne (elektroniczne panele, specjalistyczne klawiatury, trójwymiarowe pomoce naukowe, oprogramowanie komputerowe).

Użytkownicy „MultiCentrum” mają możliwość udziału w różnych rodzajach zajęć podzielonych na sześć bloków tematycznych i mogą korzystać z pomocy programów takich jak:

MultiKid – programu edukacyjnego dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, którego bohaterami są Budyń i Beza – dwa sympatyczne dinozaury, z którymi dzieci poznają litery, cyfry, kolory, kształty oraz uczą się odpowiednich zachowań w życiu codziennym.

MultiMuzyka – w oparciu o programy muzyczne użytkownicy poznają świat muzyki elektronicznej, uczą się podstaw komponowania.

MultiSztuka – poznając programy graficzne użytkownicy zgłębiają cudowny świat grafiki komputerowej, animacji i filmu, uczą się korzystać z komputera, jako środka wyrazu i narzędzia twórczości plastycznej.

MultiNauka – mając do dyspozycji komputer, laboratorium pomiarowe, generator prądu i inne fachowe urządzenia użytkownicy łatwiej poznają świat robotyki i automatyki.

MultiTechnika – wykorzystując program komputerowy i dostępne urządzenia można poznać konstrukcje i działanie przeróżnych maszyn przemysłowych.

MultiJęzyk – użytkownicy w każdym wieku mają możliwość nauki języka angielskiego na różnych poziomach zaawansowania.

W „MultiCentrum” każdy, niezależnie od wieku, może ciekawie spędzić wolny czas, zajęcia dają możliwość rozwijania zainteresowań, pozwalają zgłębić tajniki wiedzy z wielu dziedzin nauki, a dla uczniów są świetnym uzupełnieniem wiedzy zdobywanej w szkole.

Drugą placówką, którą zwiedzaliśmy była Multimedialna Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży „Nautilus”. W zaadaptowanym po sklepie spożywczym lokalu, na niewielkiej przestrzeni powstała nowoczesna biblioteka stylizowana na łódź podwodną. Przytulne wnętrze, kolorowe mebelki, okrętowe okna i nowe książki zachęcają do spędzania wolnego czasu w bibliotece. Na wygodnych kanapach czytelnicy mogą poczytać książki, przejrzeć prasę, posłuchać muzyki czy też przygotować się do lekcji. Do dyspozycji czytelników pozostają nowoczesne komputery, skanery, drukarki, rzutniki, odtwarzacze itp.

Pracujący w „MultiCentrum” i „Nautilusie” bibliotekarze prowadzą szeroko rozwiniętą działalność kulturalno-edukacyjną dla dzieci i młodzieży, dokładają wszelkich starań, aby ta placówka była miejscem, w którym chętnie spotykają

się młodzi ludzie, dostarczała im rozrywki na wysokim poziomie. A z własnego doświadczenia wiem, że jest to nie lada wyzwanie.

Organizatorzy seminarium przygotowali nam także ucztę dla duszy – spacer do multimedialnych „Ławeczek Chopina” i zwiedzanie najnowocześniejszego muzeum biograficznego w naszej części Europy, Muzeum Fryderyka Chopina w Zamku Ostrogskich. Korzystając z pięknej wiosennej pogody wyruszyliśmy na spacer w poszukiwaniu „Ławeczek Chopina”, które stały w miejscach związanych z młodością Chopina i przybliżają spacerującym muzykę kompozytora. Ławeczek jest w sumie 15. Rozmieszczono je w różnych miejscach Warszawy, niestety z braku czasu udało nam się odpocząć i zrelaksować słuchając muzyki artysty tylko przy 4 ławeczkach. Czując niedosyt muzyki Chopina udaliśmy się do Zamku Ostrogskich. Już przy wejściu muzeum zaskoczyło nas nowoczesnością. Zamiast zwykłego biletu każdy z nas otrzymał bilet w formie karty chipowej, który upoważniał do poruszania się po wszystkich salach i umożliwiało korzystanie z dostępnych multimedialnych i interaktywnych eksponatów. Każdy sam i według własnego uznania mógł zwiedzać i poznawać kolejne etapy życia Fryderyka Chopina lub w ciszy i skupieniu wysłuchać muzyki, a za pomocą wyświetlanych obrazów i dźwięku przenieść się do miejsc, w których żył i tworzył Chopin. Czas spędzony w muzeum wywarł na wszystkich ogromne wrażenie, ale niestety jedna godzina to stanowczo za mało, aby wszystko dokładnie obejrzeć i wysłuchać.

Po tak intensywnie spędzonym dniu, zmęczeni udaliśmy się w drogę powrotną do domu. Dyskusje prowadzone podczas tego wyjazdu pozwoliły uczestnikom wymienić się wiedzą i spostrzeżeniami odnośnie pracy z innymi bibliotekarzami, poznać problemy z jakimi borykają się ich placówki, a także jak sobie radzą z ich rozwiązywaniem.

Dorota Usidus

Biblioteka: lubię to!

Kongres bibliotek w Warszawie

W dn. 22 i 23 listopada uczestniczyłam w niecodziennym wydarzeniu, jakim był kongres *Biblioteka: lubię to!* zorganizowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, która od dwóch lat prowadzi ogólnopolski Program Rozwoju Bibliotek. Organizatorom zależało, aby kongres stał się miejscem spotkania bibliotekarzy z małych miejscowości. Zaproсили do warszawskiej Fabryki Trzciny szerokie grono ludzi z całego kraju, którym nieobce są problemy bibliotek, książki i czytelnictwa.

Podczas kongresu odbyły się 32 wykłady i warsztaty, prowadzone przez 23 prelegentów. Obradom towarzyszył „namiot aktywności”, w którym swoją działalność prezentowały m.in.: Biblioteka Narodowa, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Urząd Komunikacji Elektronicznej, firma Microsoft, Stowarzyszenie Architektów Polskich SARP i Instytut Książki. W namiocie powstawała makieta uniwersalnej, „idealnej” biblioteki, współtworzona przez chętnych uczestników kongresu.

W czasie dwudniowej debaty nakreślony został obraz biblioteki, która musi zmierzyć się ze spadkiem poziomu tradycyjnego czytelnictwa, w dużym stopniu zastępowanego przez zasoby w postaci cyfrowej. „Biblioteki, która musi poszukiwać wciąż nowych obszarów swojej działalności” - powiedział inaugurując obrady prezes Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Jacek Wojnarski.

Wizerunek przyszłej biblioteki próbował nakreślić w swoim wystąpieniu Alek Tarkowski, dr socjologii z Centrum Cyfrowego. Trudno przewidzieć jak zmienią się biblioteki za 20 lat. Należy się jednak spodziewać, że XXI wiek będzie wiekiem cyfrowym. Internet będzie głównym źródłem wiedzy – biblioteką. Cała kultura w wersji zdigitalizowanej dostępna będzie w sieci. Należy spodziewać się również komercjalizacji nie tylko kultury, ale też całej przestrzeni publicznej. Widoczny jest coraz większy spadek zainteresowania treściami liniowymi (książką) przy równoczesnym rozpowszechnianiu się treści nielinearnych (kultura elektroniczna). Nowe media... mówił w swoim wystąpieniu prof. T. Goban-Klasa ...nie tylko zmieniają formy życia, ale też zmieniają myślenie (mózg). Nastąpił upadek myślenia linearnego, a w jego miejsce zagościł chaos. Dzieci już dostosowały się do elektronicznej kultury i świat chaosu jest dla nich naturalnym środowiskiem. Nie pozostanie to bez wpływu na regres książki, niemniej jednak upadku słowa drukowanego w zupełności nie należy się obawiać.

Rozważania prof. T. Goban-Klasa poświęcone były głównie nowemu medium jakim jest iPad, kolejny popularny gadżet elektroniczny. Dokąd prowadzi nas iPad? Do tabloidyzacji kultury, podanej w prostej formie, bogato ilustrowanej, w kolorowej, krzykliwej szacie ...i jeszcze lepiej, jeśli przy pomocy modnych gadżetów. Postępu techniki nie da się zatrzymać. Zanikną jedne nośniki, powstaną nowe. Coraz nowsze nośniki są tanie, ułatwiają dostęp do szybkiej informacji i, co niemniej ważne, są modne.

Nie można jednak zapomnieć o bibliotece, która powinna być miejscem przyjaznym dla różnych odbiorców. Nowoczesna technika nie spowoduje zaniku czytania ani usług bibliotecznych, ale zmieni formy interakcji. Wpłynie też na stopniowy zanik tzw. mola książkowego. Zaniku książki drukowanej prof. T. Goban-Klasa nie przewiduje, mimo że społeczeństwo współczesne coraz mniej czyta.

Z bloku zajęć *Ludzie w Bibliotece* wybrałam warsztaty prowadzone przez Martę Henzler – animatorkę, socjolożkę i edukatorkę związaną ze stowarzyszeniem CAL (Centrum Aktywności Lokalnej). Wspólnie w grupie rozważaliśmy *Kim są nieużytkownicy bibliotek i jak ich przyciągnąć?* Zastanawialiśmy się kim są nieużytkownicy, jak do nich dotrzeć i po co zabiegać o tę grupę społeczną dla biblioteki. Ważne też dla nas było jakie korzyści będzie z tego miała biblioteka, jakie nieużytkownicy i jakie społeczeństwo lokalne. Każda z tych stron w wyniku współpracy staje się bogatsza o nowe doświadczenia i możliwości rozwoju, chociaż droga do takiej współpracy nie jest łatwa. Zastanawiając się nad tym jak motywować do wysiłków nad przyciąganiem nieużytkowników do biblioteki, ustaliliśmy kilka zasad, m.in.: uwspólnienie celu, obdarzenie zaufaniem, powierzenie odpowiedzialności, budowanie identyfikacji z wykonywanym działaniem, dawanie swobody działania oraz możliwości samokontroli i odpowiedzialności za efekt, no i przede wszystkim satysfakcjonowanie. Wśród narzędzi mobilizowania ludzi jako główne wyznaczaliśmy: edukację środowiskową, wolontariat, partnerstwo /instytucje lokalne/ oraz grupy obywatelskie samopomocowe /np. hobbystyczne, tematyczne/.

Z bloku wykładów *Wysłuchaj eksperta* dane mi było uczestniczyć w niesamowitym spektaklu, jakim były rozważania prof. Jerzego Bralczyka nt. *Mówienie jako działanie – o nawiązywaniu kontaktów, pobudzaniu uwagi i przekonywaniu*. Profesor na początek przedstawił się nam przy pomocy autoironii twierdząc, że jest to dobry sposób na nawiązanie kontaktu ze słuchaczem, wywołanie relacyjności, a także wzbudzenie zaufania do swojej osoby. W kontakcie werbalnym ważne jest też, aby mówić ludziom /by rozumieli/ a nie do ludzi /żeby słuchali/. Kontekst ten łatwiej nam było zauważyć na prostym przykładzie: zwierzać się można komuś, nie do kogoś. Posługując się szeroką gamą środków wyrazu zademonstrował różne rodzaje mowy: autorytatywną /opadającą/, patetyczną /wnoszącą/, emocjonalną, zdystansowaną z refleksją, przesadnie wyrażoną, kategorię /na 2 takty/, lub też mówienie z myśleniem /na 3 takty/. Sposób mówienia zależy od sytuacji w jakiej znajduje się mówca. Ważne jest, aby w trakcie mówienia właściwie artykułować poszczególne słowa. Właściwa artykulacja wielu słów w języku polskim określa treść słowa, np. wypukły, wklęsły, długi, krótki. W trakcie mowy dopuszczalne jest stosowanie niektórych gestów i przedmiotów (mogą być okulary, ale nie zegarek czy długopis), lecz nadmierne gestykulacja utrudnia słuchanie. W języku mówionym dopuszczalna jest odrobina luzu, np. stosowanie słów równoznacznych /cofam się do tyłu/, czy też zapożyczeń, których nie da się już uniknąć. Nie możemy jednak pozwolić na to, by język potoczny i nadmiar słów zapożyczonych zmieniały nasze myślenie i tłumili dbałość o kulturę słowa.

Kolejne warsztaty, w których uczestniczyłam, prowadziły: Teresa Ogrodzińska i Monika Rościszewska-Woźniak – ekspertki z Fundacji Rozwoju Dziecka

im. J. A. Komeńskiego, organizacji pożytku publicznego współpracującej z Programem Rozwoju Bibliotek w zakresie tworzenia możliwie najlepszych warunków rozwoju i równych szans wszystkim dzieciom do 10 roku życia. Fundacja oferuje małym bibliotekom w prowincjonalnych miejscowościach stworzenie możliwości podnoszenia jakości edukacji elementarnej. Jako organizacja pozarządowa wspierająca Program Rozwoju Bibliotek prowadzi edukację animatorów do pracy z dziećmi: bibliotekarzy, nauczycieli, rodziców, wolontariuszy do prowadzenia zajęć edukacyjnych dla dzieci w miejscowościach, gdzie nie ma przedszkoli. Udziela pomocy w tworzeniu Grup Zabawowych – zajęć edukacyjno-rozwojowych dla najmłodszych i ich rodziców. W gminach wiejskich tworzy wypożyczalnię książek i zabawek edukacyjnych dla najmłodszych dzieci, tzw. bibliotek wędrujących do domu. Są to zestawy zawierające książki, gry rozwijające myślenie, zabawki do wspólnych zajęć fizycznych oraz instrukcję i propozycje zabaw z dziećmi. Pomaga też w pozyskiwaniu środków finansowych na działania w tym zakresie.

Podczas prezentacji pomocy oferowanej bibliotekom omówiły argumenty przemawiające za potrzebą inwestowania w edukację małych dzieci, dzieląc je na kilka grup. Głównym argumentem rozwojowym jest to, że mózg człowieka najszybciej rozwija się we wczesnym dzieciństwie a doświadczenia dzieci mają długofalowy i formujący wpływ na rozwój osobowości człowieka. Wspieranie edukacji małych dzieci to najlepsza inwestycja – główny argument ekonomiczny. Wśród argumentów pedagogicznych najważniejszym wydaje się ten, że wczesne doświadczenia edukacyjne najefektywniej pomagają wyrównywać szanse życiowe dzieci. Niezwykle ważne są tu argumenty społeczne, a zwłaszcza ten, że dobra współpraca ze środowiskiem (zwłaszcza z rodzicami) tworzy korzystne warunki rozwojowo-edukacyjne dla małych dzieci. Jest też warunkiem koniecznym do przełamania schematu społecznego dziedziczenia biedy i problemów społecznych. Badania dowodzą, że interwencja (pomoc, poradnictwo, warsztaty, różne formy wsparcia) jest najskuteczniejsza, gdy obejmuje się nią dzieci do piątego roku życia. Dlatego tak ważne jest, aby objąć opieką jak najmłodsze dzieci, zwłaszcza te, pochodzące z najuboższych środowisk i z utrudnionym dostępem do wczesnej edukacji przedszkolnej. Fundacja widzi duże możliwości pomocy takim środowiskom we współpracy z bibliotekami i świetlicami środowiskowymi. Jednakże to biblioteki korzystając ze swojej bazy lokalowej, zasobów bibliotecznych i kadrowych mogą stać się miejscem przyjaznym dla małych dzieci i ich rodziców, centrum spotkań we wsi. Mogą pełnić rolę aktywizującą społeczność lokalną. Mimo wielu obaw i przeciwności bibliotekarze mają wiarę i widzą sens wprowadzania zmian w swoich bibliotekach, o czym świadczy szerokie zainteresowanie bibliotek we wszystkich programach grantowych, no i przede wszystkim tak liczny udział bibliotekarzy w Kongresie.

Nie sposób w krótkiej relacji przekazać wszystkiego, co działo się w ciągu tych dwóch dni w Fabryce Trzciny, opanowanej przez bibliotekarzy. Jedno muszę stwierdzić, że było to niezwykle, inspirujące miejsce spotkań, debaty i dyskusji dla tak licznej grupy bibliotekarzy i osób związanych z bibliotekami. Mam nadzieję, że organizatorzy tegorocznego Kongresu podejmą trud przygotowania podobnego forum w przyszłym roku oraz że udział bibliotekarzy naszego powiatu będzie liczniejszy.

Danuta Zwolińska

Świat dziecka w grafikach Olgi Siemaszko **wystawa w Krasnobrodzkim Domu Kultury**

W dniu 10 listopada o godz. 17.00 w Krasnobrodzkim Domu Kultury odbyło się otwarcie wystawy *Olga Siemaszko. Ilustracje*. Organizatorem przedsięwzięcia był Krasnobrodzki Dom Kultury we współpracy z Polską Sekcją IBBY, Biurem Wystaw Artystycznych Galerią Zamojską i rodziną Artystki. Inicjatywę wspierało Muzeum Literatury w Warszawie. Kuratorem wystawy jest Maria Grażyna Szpyra.

Wystawę zorganizowano w ramach obchodów 10. rocznicy śmierci Olgi Siemaszko – jednej z najwybitniejszych polskich artystek, zaliczanej do twórców znanej w świecie „polskiej szkoły ilustracji”, laureatki wielu nagród i wyróżnień, która swą pracą przyczyniła się do sukcesów polskiej grafiki książkowej w Europie.

Olga Siemaszko urodziła się 11 kwietnia 1911 roku w Krakowie, zmarła 6 października 2000 roku w Warszawie. Studiowała w Szkole Przemysłu Artystycznego w Krakowie i w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Realizowała się artystycznie w dziedzinie ilustracji, rysunku, grafiki wydawniczej, scenografii oraz plakatu filmowego i teatralnego. Nad scenografią pracowała głównie dla teatrów warszawskich.

Twórczyni zajmowała ważne miejsce w polskiej sztuce, była wzorem dla wielu młodych, dziś już uznanych artystów. Na jej ilustracjach wychowało się kilka pokoleń Polaków. W 1945 roku zilustrowała swoją pierwszą książkę dla dzieci *Kaczka, która kaszkę warzyła* Bogdana Brzezińskiego. O wyjątkowości artystki świadczy fakt, że już w 1950 roku w magazynie szwajcarskim *Graphis* zredagowany został artykuł, rozpowszechniający jej talent.

Jej prace były realistyczne, rysunki po mistrzowsku wyrażały zamierzenia autorów tekstu. Zilustrowała ponad 200 książek, kalendarzy i innych druków akcydensowych. Stale współpracowała z takimi wydawnictwami jak: Czytelnik, Instytut Wydawniczy „Nasza Księgarnia”, Biuro Wydawnicze „Ruch”, Krajowa

Agencja Wydawnicza, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, Książka i Wiedza, Bohem Press, Arka, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Wydawnictwa Akcydensowe oraz ze wspomnianym wyżej czasopismem *Graphis*.

Wynikiem jej mistrzostwa było zdobycie wielu nagród i wyróżnień, zarówno polskich jak i zagranicznych, np. w Lipsku (Złoty Medal na Międzynarodowej Wystawie Sztuki Edytorskiej 1959) czy Mediolanie (Dyplom na XII Triennale Sztuki Użytkowej 1960). Już w roku 1986 została wpisana na Listę Honorową H. Ch. Andersena. Za całokształt twórczości w 1996 r. otrzymała Nagrodę Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek. Za osiągnięcia artystyczne została pierwszą laureatką Medalu Polskiej Sekcji IBBY w 2000 r. Nie wypada pominąć pierwszych wyróżnień: z 1951 – Nagrody Prezesa Rady Ministrów za twórczość dla dzieci i młodzieży i Nagrody Honorowej na I Ogólnopolskiej Wystawie Książki i Ilustracji z 1953 roku. Potem następują: Nagroda II Stopnia Ministra Kultury i Sztuki na wystawie „Książka i Ilustracja w XV-leciu PRL” w 1962 r., II Nagroda w Konkursie organizowanym przez RSW Prasa – Książka – Ruch na opowieść obrazkową w 1972 r., Medal Komisji Edukacji Narodowej w 1975 r., Wyróżnienie Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek za opracowanie graficzne i ilustracje do książki *Księżniczka na opak wywrócona* P. Calderona w 1979 r. i wreszcie w 1984 roku Nagroda PTWK za *Kalifa Bociana* Wilhelma Hauffa, w 1986 – Nagroda PTWK za *Bajeczki* J. I. Kraszewskiego.

Wystawa nie jest dla Krasnobrodu inicjatywą pionierską, po raz pierwszy ilustratorzy przyjechali tu 25 lat temu, w czerwcu 1984 r., wtedy Maria Grażyna Szpyra, ówczesna dyrektor Biura Wystaw Artystycznych w Zamościu, zorganizowała pierwszy Ogólnopolski Plener Ilustratorów. Wybitni twórcy, największe autorytety polskiej ilustracji od początku wspierali ideę plenerów i aktywnie w nich uczestniczyli. Stworzono w ten sposób możliwość rozwoju talentu młodym ilustratorom. Nestorką przedsięwzięcia była Olga Siemaszkowa. Wystawa upamiętnia jej artystyczny dorobek, a zarazem związki z Krasnobrodem.

Ekspozycja gromadzi ponad 150 ilustracji z różnych okresów twórczości malarki, a wśród nich tak znane grafiki jak: *Alicja w krainie czarów* Lewisa Carrolla /Nasza Księgarnia 1960, 1969/ czy nagrodzone – *Kalif bocian* Hauffa, *Uczeń czarnoksiężnika* Goethego /Nasza Księgarnia 1984/, *Bajeczki* J. I. Kraszewskiego /Krajowa Agencja Wydawnicza 1985/ i *Kwiaty polskie* J. Tuwima /Czytelnik 1967/.

Dwadzieścia pięć prezentowanych plansz pochodzi od spadkobierców, ze zbiorów prywatnych Anny i Andrzeja Majewskich, kolejnych 35 plansz stanowią rysunki z BWA – Galerii Zamojskiej, kolekcji autorskiej tworzonej w latach 1982-2000 przez ówczesne Biuro Wystaw Artystycznych w Zamościu.

Koncepcja ekspozycji obejmuje rysunki powstałe w wyniku skierowania zainteresowań artystki ku ilustracji książkowej. Tu zdecydowanie głównym tematem jest ilustracja bajek dla dzieci, w baśniowej tematyce ujawnia się niebywały

kunszt, umiłowanie groteski, poczucie humoru. Zdecydowanie wyłania się grupa baśniowa: *Baśnie spod Gorców* A. Zachara-Wnękowej /LSW 1980/; *Gałązka z Drzewa Słońca. Baśnie cygańskie* J. Ficowskiego /Młodzieżowa Agencja Wydawnicza 1989/ (6 ilustracji). Warto zwrócić uwagę na troskę z jaką artystyka stara się zharmonizować warstwę tematyczną z warstwą wyrazową swoich prac.

Do wyobraźni dziecięcej zdecydowanie przemawia *General Bagniska* J. Polakówny /Arka 1986/ oraz *Najlepszy kucharz* I. Sikiryckiego /Biuro Wydawnicze „Ruch” 1969/. *Prosię w deszcz* T. Kraszewskiego /Wydawnictwo Poznańskie 1964/ i *Mały, dobry jeź* O. P. Iasiego /Nasza Księgarnia 1965/ to ilustracje przedstawiające baśniowy i fantastyczny świat zwierząt.

Kolejny nurt stanowi tematyka religijna, twórczyni rysowała pocztówki świąteczne. Na wystawie wyeksponowano karty bożonarodzeniowe z motywami biblijnymi. Przykładem może być karta świąteczna *Trzej Królowie*.

Na ekspozycji znalazły się kolejno *Zoologia fantastyczna* J. L. Borgesa /Czytelnik 1983/, *Czirik i jego sąsiedzi* J. Zbanackiego /Nasza Księgarnia 1967/, *Latarnia dziadka* *Utopka* Z. Żakiewicza /Czytelnik 1987/.

Osobna grupa to okładki do książek, tu wymienić należy *Ucieczkę z pudełeczka* M. Kowalewskiej /Biuro Wydawnicze „Ruch” 196/, *Kiedy tramwaje idą spać* R. M. Grońskiego /RSW „Prasa – Książka – Ruch” 1973/. *Prosię w deszcz* Tadeusza Kraszewskiego /Wydawnictwo Poznańskie 1964/, *W Wojtusiowej izbie* J. Porazińskiej /Czytelnik 1959/, *Klaudyna w szkole, Klaudyna w Paryżu, Małżeństwo Klaudyny, Klaudyna odchodzi* Colette /Państwowy Instytut Wydawniczy 1985/, *O lwie, który lubił tylko truskawki* A. Claude.

Ważnym elementem wystawy są kalendarze: *Dwa wiatry. Kalendarz* J. Tuwima /Nasza Księgarnia 1989/ oraz *Tuwim dzieciom. Kalendarz* /Wydawnictwo Akcydensowe 1990/.

Związki ze Świerszczykiem (redakcja graficzna) podkreśliły prezentowane na wystawie rysunki publikowane na łamach tego pisma.

Olga Siemaszkowa przykładła ogromną wagę do koloru, posługiwała się różnorodnym warsztatem. Ilustracje w książkach dla dorosłych wykonywała piórkiem i tuszem. W ilustracjach dla dzieci dominowała gra kolorów: kolory ciepłe obok zimnych, żółcienie, róże, błękity i fiolety. Wykorzystywała gwasze lub płótno gruntowane.

Wystawa jest wydarzeniem artystycznym w naszym środowisku. Cieszy oczy dzieci, młodzieży i dorosłych. Towarzyszy jej album *Olga Siemaszko. Ilustracje* wydany przez Krasnobrodzki Dom Kultury, przygotowany we współpracy z Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Prace reprodukowane w albumie pochodzą ze zbiorów prywatnych Anny i Andrzeja Majewskich oraz Biura Wystaw Artystycznych Galerii Zamojskiej. Na 48 stronach formatu A4 zaprezentowano teksty Andrzeja Matyni, Józefa Wilkonია, Grażyny Szpyry oraz 40 reprodukcji najbardziej znanych i lubianych ilustracji Olgi Sie-

maszko. Projekt graficzny albumu wykonał Wojciech Freudenreich.

Wystawa czynna będzie od 10 do 26 listopada. Ma charakter objazdowy. W dniach od 10 grudnia do 9 stycznia zostanie pokazana w Biurze Wystaw Artystycznych – Galerii Zamojskiej, a później w Mielcu, Krośnie, Lesznie, Koninie, Częstochowie, Włocławku oraz w Warszawie.

Marzena Rosiak

POMOCE METODYCZNE

Biblioteka – miejsce spotkań społeczności lokalnej **regulamin konkursu powiatowego**

W całej Polsce powstają gminne koalicje na rzecz Rozwoju Bibliotek. Ich celem jest wspieranie bibliotek przez władze i społeczność lokalną, budowanie jej dobrego wizerunku i dobrego klimatu, a przede wszystkim współpraca w zakresie promocji kultury. Wiele bibliotek, również w małych miejscowościach, pełni dziś rolę centrów aktywności lokalnej integrujących mieszkańców. Chcielibyśmy, by także nasze biblioteki pełniły taką rolę, a ich działania wykraczały poza tradycyjną funkcję wypożyczania książek. Liczymy na aktywność mieszkańców powiatu zamojskiego w nowocześniejszym swoich placówek bibliotecznych oraz przekształcaniu ich w nowoczesne centra wiedzy, informacji i integracji społeczności lokalnych.

Cele konkursu:

- edukacja i aktywizacja społeczności lokalnych wokół bibliotek publicznych;
- włączenie się do ogólnopolskiej kampanii na rzecz wzmocnienia roli informacyjnej i społecznej bibliotek publicznych;
- mobilizacja bibliotekarzy do zabiegania o wizerunek nowoczesnej biblioteki w środowisku lokalnym.

Uczestnicy:

Młodzież starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum oraz dorośli mieszkańcy powiatu zamojskiego

Zadanie dla uczestników konkursu:

- przygotowanie pracy pisemnej prezentującej wizję biblioteki, z usług której chcielibyśmy korzystać, biblioteki – miejsca czytania, działania i spotkań mieszkańców;
- praca musi odnosić się do konkretnej biblioteki;
- wypowiedź powinna zawierać informację dotyczącą zarówno przestrzeni bibliotecznej jak też usług, jakie powinna pełnić aby mogła stać się miejscem spotkań indywidualnych i zespołowych, miejscem edukacji oraz integracji społecznej i kulturalnej mieszkańców miasta czy gminy;
- praca nie powinna przekraczać 3 stron A4;
- ocenie jury podlegać będą też działania bibliotekarzy w zakresie aktywizacji społeczności lokalnej na rzecz biblioteki.

Terminy:

- do 15 października 2010 r. należy złożyć prace w Książnicy Zamojskiej, ul. Kamienna 20, 22-400 Zamość

- prace można składać osobiście w Dziale Promocji i Upowszechniania Czytelnic-
stwa, przysyłać drogą e-meilową /promocja@biblioteka.zamosc.pl/ lub pocztow-
wą na adres Książnicy Zamojskiej
- o terminie imprezy finałowej laureaci zostaną powiadomieni indywidualnie

Nagrody:

1. Najciekawsze prace konkursowe zostaną nagrodzone i wyróżnione.
2. Przewidujemy również wyróżnienie dla najaktywniejszej biblioteki
w zabieganiu o aktywizację społeczności lokalnej na rzecz biblioteki

Organizatorzy:

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział w Zamościu
we współpracy z Książnicą Zamojską im. S. K. Zamoyskiego w Zamościu.

Zadanie realizowane przy pomocy finansowej Starostwa Powiatowego w Zamościu.

Przemysł Ordynacji Zamojskiej

- scenariusz wystawy realizowanej w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa

Miejsce i czas wystawy:

Hol na parterze Książnicy Zamojskiej w Zamościu – 1-30 września 2010 r.

Cel wystawy:

- zaprezentowanie zbiorów regionalnych Książnicy Zamojskiej,
- włączenie się w obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, organizowanych
w Polsce od 1993 r. - w roku bieżącym pod hasłem: *Od pomysłu do przemysłu*,
- wzbudzenie zainteresowania obiektami przemysłowymi, fabrykami, warsztat-
ami rzemieślniczymi, zabytkami techniki, architekturą przemysłową, polską
myślą techniczną i ginącymi zawodami.

Autorzy wystawy:

Ekspozycję przygotował Dział Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie
Książnicy Zamojskiej. Scenariusz i układ wystawy autorstwa Renaty Ożgo, Da-
nuty Kowal i Anny Rychter. Historię przemysłu Ordynacji Zamojskiej opraco-
wała Anna Rychter w oparciu o:

- Kozaczka M.: Ordynacja Zamojska 1919-1945. - Lublin, 2003
- Wpływ działalności gospodarczej wielkich majątków ziemskich na stan
współczesnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego / pod red. E. Skow-
ronek. - Lublin, 2005

Materiały zaprezentowane na wystawie pochodzą ze zbiorów:

- Archiwum Państwowego w Zamościu
- Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zamościu
- Książnicy Zamojskiej
- Muzeum Zamojskiego
- Roztoczańskiego Parku Narodowego w Zwierzyńcu
- Stanisława Orłowskiego
- Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu

Scenografia wystawy:

- wystawę otwiera plakat tytułowy z wyszczególnieniem osób i instytucji, które użyczyły swoich zbiorów na wystawę
- eksponowany materiał został podzielony na 15 gablot i 9 plansz tematycznych

SCENARIUSZ WYSTAWY:

PLANSZE:

1. Plansza tytułowa z wyszczególnieniem osób i instytucji, które użyczyły eksponatów na wystawę.
2. Historia przemysłu Ordynacji Zamojskiej – II poł. XVIII i XIX wieku.
3. Historia przemysłu Ordynacji Zamojskiej – lata 20. i 30. XX wieku.
4. Historia przemysłu Ordynacji Zamojskiej – XXI wiek.
5. Tableau pamiątkowe z okazji otwarcia Cukrowni Klemensów – 31 X 1895 r.; zawiera m.in. zdjęcia dyrektora, plenipotentą, budowniczego cukrowni, mechanika, chemika, buchaltera, magazynierów.
6. „Od pomysłu do przemysłu” – plakat EDD
7. Historia założenia Ordynacji Zamojskiej.
8. Tableau Ordynacji Zamojskiej z 1909 r.: zdjęcia poszczególnych urzędników wykonane na tle zakładów przemysłowych.
9. *Fabryka Fajansów w Tomaszowie:*

Artykuły prasowe:

- Tygodnik Zamojski. - 1981, nr 6, s. 8-9
- Rewizje Tomaszowskie. - 2009, nr 21, s. 11
- Rewizje Tomaszowskie. - 2002, nr 10, s. 6
- Tygodnik Zamojski. - 2003, nr 12, s. 5
- Tygodnik Zamojski. - 2009, nr 6, s. 10

GABLOTA I

Hamernia:

1. Hamernia – ruiny papierni – 2 fotografie
2. Ćwik W.: Dzieje Józefowa, Rzeszów 1992
3. Spaczyński Z.: Kartki z dziejów drukarstwa na Zamojszczyźnie, Lublin 1980
4. Lubelszczyzna, Lublin 2001
5. Tygodnik Zamojski. - 1980, nr 22, s. 7

GABLOTA II:

Fabryka Porcelany i Fajansów w Tomaszowie:

1. Peter J.: Szkice z przeszłości miasta kresowego, Zamość 1947
2. Kasperek J.: Gospodarka folwarczna Ordynacji Zamojskiej w II poł. XVIII w., Warszawa 1972
3. Tomaszów Lubelski, Zamość 2009
4. Katalog wystawy z okazji 200. rocznicy wyprodukowania porcelany przez Franciszka Mezera w manufakturze w Tomaszowie, Tomaszów Lubelski 2006
5. Porcelanowa filiżanka z podstawką

GABLOTA III:

1. Fotografie tartaku w Zwierzyńcu – 6 sztuk
2. Cegły ze znakami Ordynacji Zamojskiej – 2 sztuki
3. Kasperek J.: Gospodarka folwarczna Ordynacji Zamojskiej w drugiej połowie XVIII wieku, Warszawa 1972

GABLOTA IV:

1. Fotografie tartaku w Zwierzyńcu – 8 sztuk
2. Studia nad ziemiaństwem w XIX i XX wieku, Lublin 2008

GABLOTA V:

1. Fotografie (4 sztuki): Zwierzyniec – wyluszcarnia nasion, Zwierzyniec – młyn, Michalów – elektrownia wodna i młyn, Krasnobród – młyn
2. Przegląd Historyczny, 1958, R. 49
3. Annales Universitatis Mariae Curie Skłodowska, Lublin, 2003, T. 58
4. Plan młyna w Zwierzyńcu z 1926 r.
5. Plan młyna w Szczepieszynie z 1909 r.

GABLOTA VI:

Książki:

1. Czuchryta A.: Przemysł rolno-spożywczy w woj. lubelskim w latach 1918-1939, Lublin 2008
2. Studia z dziejów ziemian lubelskich w XIX i XX w., Lublin 2002
3. Rocznik Lubelski, Lublin, 1971, T. 14

GABLOTA VII:

Książki:

1. Orłowski R.: Między obowiązkiem obywatelskim a interesem własnym, Lublin 1976
2. Gospodarka ordynacji rodowych w Polsce 1918-1939, Rzeszów 1996
3. Rocznik Zamojski, Zamość, 1984, T. 1

GABLOTA VIII:

Książki:

1. Orłowski R.: Działalność społeczno-gospodarcza Andrzeja Zamoyskiego, Lublin 1965

2. Ajewski K.: Stanisław Kostka Zamoyski – życie i działalność 1775-1856, Warszawa 2010
3. Res Historica, Lublin, 2006, T. 23

GABLOTA IX:

Książki i artykuły:

1. Tygodnik Zamojski. - 1980, nr 15, s. 9
2. Matławska H.: Zwierzyniec, Zwierzyniec 1991
3. Zamojskie Studia i Materiały, R. 4, z. 3, 2002

GABLOTA X:

Fotografie (9 sztuk):

Cukrownia Klemensów - plan sytuacyjny z 1933 r., legenda, wygląd hal produkcyjnych

GABLOTA XI:

Fotografie (3 sztuki): Cukrownia Klemensów

Książki:

1. Jachymek J.: Cukrownia Klemensów 1894-1994
2. Janicka J.: Maurycy hrabia Zamoyski, Lublin 2000
3. Kozaczka M.: Poczet ordynatów Zamoyskich, Lublin 2004
4. Annales UMCS, Lublin, 1997-1998, T. 52-53
5. Uroczystość poświęcenia i otwarcia Cukrowni Klemensów z dn. 31 X 1895 – broszura okolicznościowa

GABLOTA XII:

Fotografie (3 sztuki): Cukrownia Klemensów obecnie

Artykuły prasowe o Cukrowni Klemensów:

1. Tygodnik Zamojski. - 2004, nr 26, s.17
2. Kronika Tygodnia. - 2009, nr 12, s. 11
3. Gazeta Zamojska. - 2009, nr 23, s. 6
4. Dziennik Wschodni. - 2009, nr 86, s. 7
5. Kronika Tygodnia. - 2004, nr 16, s. 4
6. Tygodnik Zamojski. - 2008, nr 4, s.6
7. Tygodnik Zamojski. - 2010, nr 5, s.6
8. Kronika Tygodnia. - 2003, nr 9, s. 3

GABLOTA XIII:

Fabryka Mebli Giętych w Zwierzyńcu:

Fotografie (6 sztuk): stan fabryki z okresu międzywojennego

1. Archiwariusz Zamojski, Zamość 2007

GABLOTA XIV:

Browar w Zwierzyńcu:

Fotografie (2 sztuki): stan browaru z okresu międzywojennego

Książki:

1. 160-lecie Browaru w Zwierzyńcu 1806-1966, Zwierzyniec 1966
2. Historia Browaru w Zwierzyńcu 1806-1966 – broszura okolicznościowa
3. Szyszka A.: Stanisław Kostka Zamoyski (1775-1856), Zamość 2005

Artykuły:

1. Tygodnik Zamojski. - 2007, nr 4, s. 13
2. Kronika Tygodnia. - 2008, nr 4, s. 10
3. Kronika Tygodnia. - 2008, nr 24, s. 9
4. Dziennik Wschodni. - 2010, nr 83, s. 8
5. Dziennik Wschodni. - 2009, nr 29, s. 11
6. Tygodnik Zamojski. - 2006, nr 15, s. 18
7. Dziennik Wschodni. - 2009, nr 68, s. 7
8. Tygodnik Zamojski. - 2010, nr 6, s. 7

GABLOTA XV:

Browar w Zwierzyńcu:

Fotografie (6 sztuk): stan obecny browaru

Książki:

1. Zamojskie Studia i Materiały, 2009, R. 11, z. 1
2. Burnett G.: Obraz obecnego stanu Polski, Warszawa 2008

Anna Rychter

Czuwaj

scenariusz wystawy

Cele:

- zaakcentowanie obchodów 100-lecia harcerstwa polskiego oraz 70. rocznicy powstania Związku Harcerstwa Polskiego,
- propagowanie idei harcerskich wśród młodego pokolenia czytelników biblioteki,
- zaprezentowanie zbiorów Książnicy Zamojskiej.

Termin:

2-31 sierpnia 2010 r.

Miejsce:

- hol Książnicy Zamojskiej

Układ wystawy:

Na wystawie zaprezentowano książki z księgozbioru Książnicy Zamojskiej oraz eksponaty użyczone przez czytelników i pracowników biblioteki. Zbiory

wystawiennicze umieszczono w dziewięciu szklanych gablotach. Wystawę otwierał plakat, zawierający hasło wystawy oraz znak graficzny – krzyż Związku Harcerstwa Polskiego. Zbiory wyeksponowano w trzech działach:

Dział I: Z dziejów harcerstwa polskiego:

- Broniewski S.: *Całym życiem. Szare Szeregi w relacji naczelnika*. Warszawa 1983.
- Broniewski S.: *Florian Marciniak naczelnik Szarych Szeregów*. Warszawa 1988.
- Daszkiewicz R. K.: *Harcerstwo Polskie poza granicami kraju. Od zarania do 1930 roku w relacjach i dokumentach*. Lublin 1983.
- Harcerki 1939-1945. Relacje – pamiątki*, wybór i oprac. K. Wyczańskiej. Warszawa 1985.
- Kamiński A.: „Zośka” i „Parasol”. *Opowieść o niektórych ludziach i niektórych akcjach dwóch batalionów harcerskich*. Warszawa 1957.
- Kret J.: *Harcerze wierni do ostatka*. Wyd. 3 rozsz. Katowice 1983.
- Pamiątki żołnierzy baonu „Zośka”. Powstanie Warszawskie*, wybór, red. S. Sumiński. Wyd. 5 poszerz. Warszawa 1986.
- Pełnić służbę... Z pamiątek i wspomnień harcerek Warszawy 1939-1945*, pod red. A. Zawadzkiej i Z. Zawadzkiej. Warszawa 1983.
- Stępieniowa J.: *My z Szarych Szeregów. Opowieść z lat wojny*. Warszawa 1985.
- Szare Szeregi. Harcerze 1939-1945*, pod red. J. Jabrzemskiego. T. 1-3. Warszawa 1988.
- Umiński J.: *Stawialiśmy opór... Dwanaście lat (1940-1951) zbrojnej harcerskiej konspiracji niepodległościowej Drużyny Sz. Sz. im. Jeremiego Wiśniowieckiego*. Mielec 1997.
- Wierchowiak Z.: *Bohaterka Zamojszczyzny*. Wyd. 3 poszerz. i uzup. Zamość 1996.
- Wiśniewska M.: *Harcerz, żołnierz, obywatel... Szkice o prasie Szarych Szeregów*. Warszawa 1987.
- Z dziejów harcerstwa Śląskiego. Rozwój i działalność na Górnym Śląsku w latach 1920-1945*. Katowice 1986.

Dział II: Tematyka harcerska w powieści dziecięcej i młodzieżowej:

- Bahdaj A.: *Stawiam na Tolka Banana*. Wyd. 4. Katowice 1987.
- Bartnikowski B.: *Opowieści zastępowego*. Warszawa 1983.
- Buczkówna M.: *Piotruś zuch*. Wyd. 2. Warszawa 1985.
- Dąbrowski J., Kwiatkowski T.: *Jeden trudny rok. Opowieść o pracy harcerskiej*. Wyd. 2. Warszawa 1985.
- Dębnicki K.: *Szczep Małych Braci*. Wyd. 4. Warszawa 1986.
- Dębnicki K., Salaburska K.: *Nieprzetarty szlak*. Wyd. 2. Katowice 1985.
- Gołba K.: *Wieża spadochronowa*. Wyd. 6. Katowice 1987.
- Kamiński A.: *Antek Cwaniak. Książka o zuchach*. Wyd. 8. Warszawa 1984.
- Kamiński A.: *Kamienie na szaniec*. Warszawa 2005.
- Kamiński A.: *Narodziny dzielności*. Wyd. 3. Katowice 1983.
- Kann M.: *Góra Czterech Wiatrów*. Wyd. 10. Warszawa 1977.

Leżeński C.: *Jarek i Marek bronią Warszawy*. Wyd. 2. Lublin 1986.
 Leżeński C.: *Jarek i Marek wyruszają na Zachód*. Lublin 1987.
 Makuszyński K.: *Szatan z siódmej klasy*. Wyd. 11. Katowice 1990.
 Marjańska L.: *Zakochany zuch*. Warszawa 1989.
 Mrówczyński B.: *Leśna drużyna*. Wyd. 5. Warszawa 1975.
 Niziurski W.: *Siódme wtajemniczenie*. Wyd. 3. Katowice 1980.
 Paczyński L.: *Gruby i inni*. Lublin 1985.
 Paczyński L.: *Zaginiony sztandar*. Lublin 1986.
 Piekarska K.: *Tropiciele*. Wyd. 2. Warszawa 2009.
 Rodziewiczówna M.: *Lato leśnych ludzi*. Wrocław 1995.
 Szmaglewska S.: *Czarne stopy*. Wyd. 12. Katowice 1984.
 Tomaszewska M.: *Którędy do Eldorado?* Wyd. 3. Katowice 1984.
 Tomaszewska M.: *Gdzie ten skarb?!* Wyd. 3. Katowice 1984.
Wiele dróg. Wybór opowiadań. Wyd. 3. Warszawa 1975.
 Zimecki T.: *Virtuti dla Karakuła*. W: *Wiele dróg*. Wyd. 3. Warszawa 1975 s. 125-155.

Dział III: Harcerskie abc:

Bartoszewski A., Majewski S.: *Harcerskie abc*. Wyd. 2. Gdynia 1959.
 Chelstowska J., Klima J. B.: *Najtrudniejszy pierwszy krok*. Wyd. 2. Warszawa 1984.
 Fober R.: *Poradnik dla drużynowego*. Cieszyn 1998.
 Kamiński A.: *Książka drużynowego zuchów*. Wyd. 2. Katowice 1984.
 Kowalska B.: *Pierwsze zbiórki w nowo założonej drużynie zuchowej*. Warszawa 1988.
Leksykon harcerski, pod red. O. Pietkiewicza. Warszawa 1988.
 Maszczak T.: Szatyński A.: *Sport w szczepie, drużynie, zastępie*. Wyd. 2. Warszawa 1986.
 Parzyński J.: *Obóz harcerski. Metodyka pracy obozu wzorowego*. Wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa 1983.
Sekrety dobrej drużyny. Warszawa 1983.
 Stykowski J.: *Wyspa Robinsona*. Warszawa 1985.
 Śliwierski W.: *Harcerskie biegi*. Warszawa 1987.
Śpiewnik harcerski, wybór i oprac. muzyczne K. Heering. Warszawa 1988.
 Wardecki M.: *Zuchy*. Wyd. 5. Warszawa 1983.

W tym dziale obok bibliotecznych książek zaprezentowano liczne eksponaty: współczesny mundur harcerski ZHP, berety, chusty, sznury, pasy, krzyże, lilijki, pierścienie, odznaki, proporce, plakietki, menażki oraz listy, fotografie, śpiewniki, książeczki harcerskie i instruktorskie, statut ZHP.

Joanna Kołtun

Michał Bojarczuk (1900-1986)

Bibliografia podmiotu

1. Bojarczuk, Michał. *Academia Zamoscensis : materiały do dziejów gimnazjów i liceów im. Jana Zamoyskiego oraz im. Marii Konopnickiej w Zamościu w latach 1916-1958* / Michał Bojarczuk. - Lublin : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1959
2. 20 lat Polski Ludowej we wspomnieniach nauczycieli / wyb. dokonał Tadeusz Wójcik. - Warszawa : Nasza Księgarnia, 1968. - [Z treści, Bojarczuk Michał : *Moja kochana sławna Akademia Zamojska*]
3. Profesor Bojarczuk. Laureat medalu im. Bernarda Moranda / Michał Bojarczuk ; rozm. Waldemar Kaźmierczak // *Tygodnik Zamojski*. - 1985, nr 26, s. 10, portr.
4. Rewolucyjne tradycje ruchu robotniczego w województwie zamojskim : [(zbiór referatów) : sesja zorganizowana 31 I 1976 przez KW PZPR / red. Michał Bojarczuk]. - Zamość : Zamojskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1976
5. Stefan Antoni Miler 1888-1964 / Michał Bojarczuk // *Kurier Lubelski*. - 1980 R. 23, s. 133-136, fot.
6. Ta poezja zrodzona jest z cierpienia... [Wspomnienia Janiny i Michała Bojarczuków o Bolesławie Leśmianie w Zamościu] // *Kresy*. - 1993, nr 15, s. 183-187
7. Tajne nauczanie w Zamościu podczas drugiej wojny światowej. Wykaz nauczycieli i uczniów zamojskich zamordowanych przez hitlerowców za głoszenie polskiego słowa i walkę o wolność ojczyzny / Michał Bojarczuk. - *Rocznik Ogniska Nauczycielskiego w Lublinie*, 1972 T.4, s. 229-238
8. Trzydzieście ciężkich dni / oprac. Robert Horbaczewski. - Wrzesień 1939 r. w Zamościu // *Kronika Tygodnia Zamość*. - 1998, nr 35, s. 1, 5, fot.
9. Witkowska Henryka. Dzieci Zamojszczyzny oskarżają. Oprac... // *Głos Nauczycielski*. - 1968, nr 19, s. 1, 10-11. Wypow. Michał Bojarczuk
10. Zamojskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk / Michał Bojarczuk // W: *Słownik polskich towarzystw naukowych T.1 Towarzystwa naukowe działające obecnie w Polsce*. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1978. S. 115

Bibliografia przedmiotu

1. Fijałkowski Jerzy : Przyczynek do przyszłej historii czyli obrazki zamojskie // *Za Wolność i Lud*. - 1980, nr 36, s. 8-9, 13, 18. - Fot.

2. Jubileusz 80-lecia [I LO im. Jana Zamoyskiego w Zamościu, 7-8 czerwca 1996 r. – [Zamość : I LO im. Jana Zamoyskiego, 1996]
3. Kędziora Andrzej. Encyklopedia miasta Zamościa. – Chełm : Towarzystwo Opieki nad Zabytkami, 2000. – S. 44
4. Kędziora Andrzej. Encyklopedia ludzi Zamościa. – Zamość : Abacus, 2007. – S. 32
5. Klaczyński Adam : Dla młodzieży i swego miasta. (Portrety zamojskie) / Adam Klaczyński // Tygodnik Zamojski. - 1980, nr 32, s. 6-7. - Fot.
6. Szyszka Bogdan : Michał Bojarczuk 1900-1986 / Bogdan Szyszka // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. - 1986, nr 1, s. 3
7. Szyszka Bogdan : Życie nie zmarnowane / Bogdan Szyszka // Tygodnik Zamojski. - 1986, nr 5, s. 6. - Fot.

Kowal Danuta

Michał Marian Pieszko (1890-1969)

ze zbiorów Książnicy Zamojskiej im. S. K. Zamoyskiego w Zamościu

Bibliografia przedmiotu

Artykuły:

1. Inwentarz po Michale Pieszce, zamojskim nauczycielu i regionaliście / Bogdan Szyszka // Archiwariusz Zamojski. – (2004), s. 83-88
2. Marszałek / Dorota Łukomska // Niedziela Zamojsko-Lubaczowska. – 2007, nr 19, s. VII ; nr 20 s. VII. – Portr.
3. Marszałek / Marian Tadeusz Tracz // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 2000, nr 1/2, s. 57-59. – Fot.
4. Michał Marian Pieszko (1890-1969) / Kazimierz Kowalczyk // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 16, s. 1, 8-9
5. Michał Marian Pieszko (1890-1969) / Edward Zając. – (Z sanockiej Ziemi). – Portr. // Tygodnik Sanocki. – 1998, nr 25, s. 9
6. Michał Marian Pieszko : 1890-1969 / Kazimierz Kowalczyk // Kalendarz Lubelski. – 1980, s. 136-138. – Portr.
7. Nauczyciel / Kazimierz Kowalczyk // Tygodnik Zamojski. – 1980, nr 33, s. 5. – Fot.
8. Pamięci regionalisty / Jacek Feduszka // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1990, nr 3, s. 57

9. „Pedagog – Piewca Zamościa” / Teresa Madej // Nasze Forum. – 1999, nr 5, s. 18-19. – Fot., portr.
10. Pieszko Michał Marian. Ludzie turystyki i krajoznawstwa / Adam Chowański, Adam Pieszko // Gościniec. – 1982, nr 1, s. 23
11. Turyści zamojskiemu krajoznawcy / Marian Siegieńczuk // Gościniec. – 1981, nr 6, s. 2 okł. – Fot.
12. U zamojskich bibliofilów // Kurier Lubelski. – 1958, nr 47, s. 3
13. Wieczór z profesorem Pieszką / Bohdan Królikowski // Kamena. – 1964, nr 4, s. 7. – Portr.
14. Wspomnienie o profesorze / Bohdan Królikowski // Kurier Lubelski. – 1970, nr 143, s. 3
15. Wybitni regionaliści... rzecz o Stefanie Milerze i Marianie Pieszce / Danuta R. Kawałko // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 2005, nr 3/4, s. 153-161. – Fot.
16. Wzór pedagoga / Bogdan Szyszka // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1990, nr 1, s. 10-13. – Fot.
17. Zasłużony patron : Warszawskie Koło Zamościan uczciło Michała Pieszkę / Anna Jawor // Tygodnik Zamojski. – 2009, nr 47, s. 11. – Portr.

Książki

1. Bojarczuk Michał. Akademia Zamoscensis / Michał Bojarczuk. – Lublin: Lubelska Spółdzielnia Wydawnicza, 1959
2. Czubara Krzysztof. Dawniej w Zamościu : o skarbach, duchach i czartach, sławnych generałach, poetach, wizytach dostojnych gości, wielkich balach, pojedynkach i kurtyzanach. – Zamość: ATUT Biuro Promocji, 2005
3. Feduszka Jacek. Michał Marian Pieszko (1890-1969) / oprac. tekstu Jacek Feduszka. – Zamość: Muzeum Okręgowe, 1990
4. Feduszka Jacek. Michał Marian Pieszko (1890-1969) jako historyk i popularyzator wiedzy o przeszłości / Jacek Feduszka // W: Sylwetki twórców Muzeum Zamojskiego. – Zamość: Muzeum Zamojskie, Zamojskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2001. – S. 42-49
5. Kędziora Andrzej. Encyklopedia ludzi Zamościa. – Zamość : Abacus, 2007. – S. 230-231
6. Kędziora Andrzej. Encyklopedia miasta Zamościa. – Chełm : Towarzystwo Opieki nad Zabytkami, 2000. – S. 286-287
7. Muzeum w Zamościu 1926-1996 / red. Piotr Kondraciuk, Andrzej Urbański. – Zamość: Muzeum Okręgowe, 1996
8. Szyszka Bogdan. Bądź Ukochanej Ojczyzny Podporą : Akademia Zamojska – Gimnazjum i Liceum im. Jana Zamoyskiego w Zamościu. – Zamość: Zamoj-

skie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, 1998.
– S. 63-65

9. Szyszka Bogdan. Szkolnictwo Zamościa w dwudziestoleciu międzywojennym. – Zamość: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1987
10. Twardowski Tadeusz. Z dziejów PTK - PTTK w Zamościu (1930-1980). – Zamość: Oddział PTTK w Zamościu, 1980

Bibliografia podmiotu

1. Grata memoriał : dwie rocznice / Michał Pieszko // Słowo Zamojskie. – 1929, nr 6, s. 2
2. Jan Kochanowski i Jan Zamoyski / Michał M. Pieszko. – Zamość: nakł. aut., 1930
(również: Jan Kochanowski i Jan Zamoyski / Michał Pieszko // Słowo Zamojskie. – 1930, nr 28, s. 4 ; nr 30, s. 4)
3. Lublin odwiedził Zamość / M.P. // Słowo Zamojskie. – 1930, nr 20, s. 1
4. Muzeum Szkolne w Zamościu / Michał Pieszko // Dziennik Urzędowy Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego. – 1934, nr 2, s. 89-91
5. Na progu do dziejów Zamościa i okolicy / Michał Marjan Pieszko // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 3/4 s. 40-43
6. Na przedwiośniu nowego życia / Michał Marjan Pieszko // Ziemia Zamojska. – 1928, nr 13-14, dod. „Święto Wiosny”, s. 1-2
7. O całość dziejową Zamościa / M. Pieszko // Ziemia Zamojska. – 1924, nr 32, s. 1-2
8. O szatę godową Zamościa / Michał Pieszko // Słowo Zamojskie. – 1930, nr 14, s. 2
9. Przewodnik po Zamościu i okolicy / Michał Marjan Pieszko. – Zamość: Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Oddział Zamojski, 1934
10. Przewodnik po Zamościu i okolicy / Michał Marjan Pieszko. – Lublin: „Express Press”, 1994
11. Rycerska myśl H. Sienkiewicza / Michał Pieszko // Ziemia Zamojska. – 1924, nr 30-31, s. 3-4
12. Tradycje polskie w dziele Komisji Edukacji Narodowej / Michał M. Pieszko // Ziemia Zamojska. – 1923, nr 35-36, s. 6-9
13. 1791 – Konstytucja 3-go Maja – 1923 / Michał Pieszko // Ziemia Zamojska. – 1923, nr 13, s. 1-2
14. W pochodzie dziejowym / Michał M. Pieszko // Słowo Zamojskie. – 1930, nr 14, s. 5 ; nr 15, s. 3

15. W świetłach Nocy Listopadowej 1830-31 r. / Michał Pieszko // Słowo Zamojskie. – 1929, nr 8, s. 1
16. Z historyczno-architektonicznych wędrówek po Zamościu (29 IX 1929 r.). (Postulaty prac konserwatorskich) / Michał Pieszko // W: Pamiętnik Zjazdu Naukowego imienia Szymona Szymonowicza w Zamościu we wrześniu 1929. – Zamość: Koło Miłośników Książki, 1930. – S. 59-67
17. Zamość w znaku rycerskim / Michał Pieszko. – Zamość, 1927
18. Zamość – Walerianowi Łukasińskiemu : (sprawozdania z czynności Komitetu Obchodowego) / M. Pieszko // Ziemia Zamojska. – 1924, nr 28, s. 2-3
19. Zamość gród kanclerski – hetmański : szkic historyczny / napisał Michał M. Pieszko. – Zamość: Wydaw. Oddz. Powiatowego Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, 1928
20. Zamość w opresji szwedzkiej 1656 roku / Michał Pieszko. – Zamość, 1938 [Odbitka z „Teki Zamojskiej” rok 1938, zeszyt 2]
21. Zamość w roku 1809 : szkic historyczny / Michał Pieszko. – Zamość: nakł. aut., 1931
22. Ze wspomnień Zjazdu Nauk[owego] Szymonowiczowskiego w Zamościu / Michał Pieszko // Słowo Zamojskie. – 1929, nr 3, s. 2
23. Zjazd Naukowy imienia Szymonowicza w Zamościu 28-29 IX 1929 r. / Michał Pieszko // W: Pamiętnik Zjazdu Naukowego imienia Szymona Szymonowicza w Zamościu we wrześniu 1929. – Zamość: Koło Miłośników Książki, 1930. – S. 77-96

Renata Ożgo

Wiktor Zin (1925-2007)

1. (AK). Pamiętają o profesorze. – Fot. kolor. // Dziennik Wschodni (Zamojski). – 2008, nr 100, s. 6
2. (BN). Zmarł prof. Wiktor Zin. – Portr. // Dziennik Wschodni. – 2007, nr 115, s. 2
3. Białkiewicz, Z. J. Nadanie doktoratu honoris causa Profesorowi Wiktorowi Zinowi // Wiadomości Konserwatorskie. – R. 34 (1998), nr 3-4, s. 54
4. Chomicz Stanisław. Pan Profesor dr Wiktor Zin – jakiego znałem. – Fot. // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 44 (2008), nr 1-2, s. 38-40

5. Czubara Krzysztof. Jubileusz profesora Wiktora Zina. – Fot. // Tygodnik Zamojski. – 2005, nr 37, s. 13
6. Czubara Krzysztof, Urbanowicz Aneta. Żegnaj Profesorze!. – Fot., portr. // Tygodnik Zamojski. – 2007, nr 21, s. 13
7. Dobosiewicz Maria. Piękno utrwalone węglem. – Fot. // Dziennik Wschodni (Zamojski). – 2001, nr 185, s. 11
8. Gnot Małgorzata. Piórkiem i węglem po ekranie : profesor Wiktor Zin wraca do lubelskiej TV! // Kurier Lubelski. – 2004, nr 55, dod. „Magazyn”, s. 3
9. Dragan-Szkodzińska Bogumiła. Rocznicą śmierci Profesora. – Fot., rys. // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – 2008, nr 1-2, s. 30-34
10. Garścia Edward. Odszedł Wiktor z Hrubieszowa. – Portr. // Aura. – 2007, nr 7, s. 22-24
11. Gasidło Władysław. Profesor Wiktor Zin : (14 września 1925 – 17 maja 2007) // Alma Mater. – nr 94 (2007), s. 92-93
12. Grzymała Dorota. Krajobraz w twórczości Wiktora Zina. – Fot. // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 44 (2008), nr 1-2, s. 43-45
13. Gurba Jan. Profesor Wiktor Zin doktorem honoris causa Politechniki Krakowskiej // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 35 (1999), nr 1-4, s. 9
14. her. W hołdzie profesorowi. – Fot. kolor. // Tygodnik Zamojski. – 2008, nr 21, s. 12
15. (JAŚ). Pamiętamy prof. Zina. – Fot. // Dziennik Wschodni. – 2007, nr 121, s. 10
16. j.r.k. Odszedł autor „Piórkiem i węglem”. – Portr. // Rzeczpospolita. – 2007, nr 115, s. A10
17. Józefczuk Grzegorz. Od Lubelszczyzny dla Wiktora Zina // Gazeta Wyborcza. – 2006, nr 22, dod. „Lublin”, s. 5
18. KA. Wiktor Zin // Kurier Lubelski. – 2006, nr 21, s. 2
19. KAW. Ostatnie pożegnanie. – Fot., portr. // Kurier Lubelski (Zamojski). – 2007, nr 121, s. 4
20. KAW. Wiktor Zin. – Portr. // Kurier Lubelski (Zamojski). – 2004, nr 159, s. 2 ; nr 171, s. 2
21. KAW. Zmarł prof. Wiktor Zin. – Portr. // Kurier Lubelski (Zamojski). – 2007, nr 115, s. 2
22. Kawalko Bogdan. Profesor Wiktor Zin (1925-2007). – Fot. // Nasze Forum. – 2007, nr 35, s. 30
23. Kazimierzczuk Zdzisław. Cmentarze polskie. – Fot. // Tygodnik Zamojski. – 1989, nr 46, s. 11

24. Kazimierczuk Zdzisław. Szkice konferencyjne. – Fot. // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 10, s. 8-9
25. Kruczek Adam. Profesor Zin odznaczony // Nasz Dziennik. – 2006, nr 24, s. 11
26. Krzyżewski Jerzy L. Wspomnienie o Profesorze Wiktorze Zinie. – Fot. // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 44 (2008), nr 1-2, s. 34-36
27. Kuśnierz Kazimierz. Relacja z odnowienia doktoratu profesora Wiktora Zina // Czasopismo Techniczne. – [R. 100], z. 9 (2003), s. 12-17
28. Kuśnierz Kazimierz. Wiktor Zin 14 IX 1925 – 17 V 2007 // Rocznik Krakowski. – T. 73 (2007), s. 175-176
29. Mp. Wiktor Zin. – Fot. // Tygodnik Zamojski. – 2005, nr 26, s. 12
30. Niewiadomski Donat. Zapisywanie czasu. – Fot., rys. // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 35 (1999), nr 1-4, s. 68-71
31. Nowy Marian. Ten hrubieszowski zaśpiew... : szkic do portretu Wiktora Zina. – Fot. kolor. // Niedziela. – 2007, nr 36, s. 16-17
32. 80-lecie Profesora Wiktora Zina – wielkiego syna Ziemi Hrubieszowskiej // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 41 (2005), nr 3-4, s. 32-33
33. par. Czar Polesia. – Fot. // Kronika Tygodnia. – 2004, nr 24, s. 18
[wystawa prac Wiktora Zina w hrubieszowskim muzeum]
34. par. Hrubieszów żegna rodaka. – Portr. // Kronika Tygodnia. – 2007, nr 21, s. 9
35. par. Medal dla profesora Zina // Kronika Tygodnia. – 2006, nr 5, s. 11
36. par. Ostatnia droga Profesora. – Fot. // Kronika Tygodnia. – 2007, nr 22, s. 13
37. par. Pamięci profesora Zina. – Fot. kolor. // Kronika Tygodnia. – 2008, nr 21, s. 11
38. Pawlicki Bonawentura Maciej. Profesor Wiktor Zin (1925-2007) // Zamojskie Studia i Materiały. – R. 9 (2007), z. 2, s. 511-515
39. Pawlicki Bonawentura Maciej. Profesor Wiktor Zin i jego „Autorska szkoła nauczania” : symbolika przemijania – symbolika trwania – symbolika tworzenia // Czasopismo Techniczne. – [R. 100], z. 9 (2003), s. 18-24
40. PR. Zmarł prof. Wiktor Zin // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 115, s. 1
41. Puzon Andrzej. Dziękujemy Panie Profesorze!. – Fot. kolor. // Niedziela. – 2007, nr 26, dod. Niedziela Zamojsko-Lubaczowska, s. IV-V
42. Radłowska Renata. Nie umiałbym żyć bez Krakowa // Gazeta Wyborcza – Kraków. – 2007, nr 121, s.10-11

43. Radłowska Renata. Wiktor Zin – profesor od podziwiania świata // *Gazeta Wyborcza*. – 2007, nr 115, s. 19
44. Radwan, Łukasz. Architekt piękna. – Fot. // *Wprost*. – 2007, nr 21, s. 121
45. (s-ów). Twórczość Zina w Hrubieszowie // *Dziennik Wschodni (Zamojski)*. – 2001, nr 185, s. 9
46. Skrobot Jerzy. Zawsze jakaś Itaka : wspomnianie Profesora Wiktora Zina. – Fot. // *Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego*. – R. 44 (2008), nr 1-2, s. 36-38
47. Styrna-Bartkiewicz Krystyna. Profesor Zin – szkic do laurki // *Czasopismo Techniczne*. – [R. 100], z. 9 (2003), s. 25-27
48. Świąder J. „Hrubieszów jest miastem mojej młodości”. Mówi prof. dr Wiktor Zin. – Fot. // *Sztandar Ludu*. – 1970, nr 266, s. 4
49. Tomaszewski Andrzej. Laudatio : Profesor Wiktor Zin // *Czasopismo Techniczne*. – [R. 100], z. 9 (2003), s. 5-8
50. Tomaszewski Andrzej. 50-lecie doktoratu profesora Wiktora Zina. – Fot. // *Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego*. – R. 39 (2003), nr 3-4, s. 20-21
51. W.K. Zapraszamy na aukcję : [Wiktor Zin]. – Portr. // *Tygodnik Zamojski*. – 1986, nr 17, s. 11-12
52. Zin Wiktor. Otworzyć nową kartę ; rozm. przepr. Sławomir Starzyński. – Fot. // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 52, s. 4
53. Zin Wiktor. Rysując, inaczej myślę, dłużej pamiętam /Wiktor Zin ; rozm. przepr. Włodzimierz Knap // *Sycyna*. – 1996, nr 18, s. 3-4
54. Zin Wiktor. Boję się wspomnień. – Fot. / Wiktor Zin ; rozm. Leszek Wójtowicz // *Dziennik Wschodni (ABC)*. – 2000, nr 231, s. 2

Publikacje Wiktora Zina

Książki

1. *Krajobrazy Podkarpacia* / pod red. Wiktora Zina. – Rzeszów: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania, 2004
2. *Kraków – rzeczywistość i fantazja* / Janusz Podlecki, Wiktor Zin. – Kraków: Krajowa Agencja Wydawnicza, 1983
3. *Narodziny krajobrazu kulturowego*. – Rzeszów: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania, 2005
4. *Nie od razu Kraków rozkopano* / Jan Adamczewski, posł. Wiktor Zin. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1963
5. *Opowiadania najkrótsze o ludziach nader różnych*. – Kraków: „WZ-Film”, 2004

6. Opowieści o polskich kapliczkach. – Wrocław [etc.]: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1995
7. Piórkiem i węglem. – Warszawa: „Arkady”, 1970
8. Piórkiem i węglem. – [Warszawa]: „Arkady”, 1971
9. Piórkiem i węglem. – [Warszawa]: „Arkady”, 1972
10. Piórkiem i węglem. – [Warszawa]: „Arkady”, 1974
11. Półgłosem i ciszą. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1998

Artykuły

1. Architektura drewniana / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 4, s. 19-21
2. Bażenow i inni / Wiktor Zin // *Przegląd Kresowy*. – 1990, nr 4, s. 1, 5
3. Biały ułan / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 13, s. 1, 11 ; nr 14, s. 1, 10
4. Budownictwo drewniane Hrubieszowa / Wiktor Zin. – Rys. // *Zamojski Kwartalnik Kulturalny*. – 1997, nr 2-3, s. 27-33
5. By nie utracić chwili / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 11, s. 20-21
6. Cmentarz i grobowiec Grotthusów / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 6, s. 1, 5
7. Cmentarzysko dębów / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 39, s. 5
8. Co w Krakowie powinien zwiedzić turysta / Wiktor Zin // *Aura*. – 2007, nr 6, s. 37-42
9. „Dla Elizy” / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1989, nr 14, s. 7
10. Fotosynteza / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 8, s. 16-17
11. Futerały na dzwony / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 6, s. 20-22
12. Ganki / Wiktor Zin // *Aura*. – 2004, nr 7, s. 18-20
13. Gotycki styl / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 12, s. 12
14. Gotycka przestrzeń / Wiktor Zin // *Aura*. – 2007, nr 1, s. 18-19
15. Gotyk, ciąg dalszy / Wiktor Zin // *Aura*. – 2007, nr 2, s. 26
16. Incunabula / Wiktor Zin // *Aura*. – 2005, nr 12, s. 20-22
17. Karczma / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 7, s. 7, 12
18. Krajobraz XXI wieku / Wiktor Zin // *Aura*. – 2005, nr 7, s. 19-22
19. Krajobraz głosu : zachować ginące dźwięki / Wiktor Zin // *Aura*. – 2004, nr 12, s. 19-21
20. Małe ojczyzny / Wiktor Zin // *Studia Małopolskie (Toruń)*. – 1998, nr 1, s. 9-14
21. Mały Katyń / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1999, nr 37, s. 11

22. Miedze / Wiktor Zin // *Aura*. – 2004, nr 5, s. 20-21
23. Moje spotkania z Don Diego Lanckorońskim / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 33, s. 1, 10
24. Narodziny krajobrazu kulturowego / Wiktor Zin. – [Cz. 1-2] // *Aura*. – 2005, nr 1, s. 20-21 ; nr 2, s. 20-22
25. Niebo / Wiktor Zin // *Aura*. – 2005, nr 8, s. 21-22
26. Niewielka „biała plama” o czerwonym kolorze / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1989, nr 37, s. 1, 6-7
27. Notatki z wirtualnego świata / Wiktor Zin // *Aura*. – 2005, nr 5, s. 20-21
28. Okno Boga / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 1, s. 20-22
29. O postępie / Wiktor Zin // *Aura*. – 2005, nr 6, s. 20-21
30. O profesorze Bogdanowskim / Wiktor Zin // *Teka Komisji Urbanistyki i Architektury*. – T. 33 (2001), s. 13-14
31. Pałac księdza ministra / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 11, s. 11-12
32. Płoty / Wiktor Zin // *Aura*. – 2004, nr 11, s. 19-21
33. Polska drewniana / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 3, s. 20-22
34. Pomnik nieznanych żołnierzy / Wiktor Zin // *Kronika Zamojska*. – 1993, nr 9, s. 14
35. Proroctwa, oby fałszywe / Wiktor Zin // *Krakowskie Studia Małopolskie*. – Nr 3 (1999), s. 225-230
36. Pruski mur / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 5, s. 28-30
37. Przezorności nigdy za wiele / Wiktor Zin // *Aura*. – 2006, nr 2, s. 20-23
38. Przedziwne oblicze gotyku / Wiktor Zin // *Aura*. – 2007, nr 4, s. 18-19
39. Przypadek czy zrządzenie? / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1988, nr 31, s. 1, 6
40. Przyszłość krajobrazu kulturowego : skrót ref. / Wiktor Zin // *Aura*. – 2001, nr 2, s. 4-7
41. Rozważania o cmentarzach / Wiktor Zin. – Il. // *Spotkania z Zabytkami*. – 1987, nr 5, s. 11-13
42. Rozważania o krajobrazie kulturowym / Wiktor Zin. – Il. // *Spotkania z Zabytkami*. – 1986, nr 3, s. 25-29
43. Rozważania o kresach i bezkresach / Wiktor Zin // *Przegląd Kresowy*. – 1990, nr 1, s. 1, 4
44. Różowe niezapominajki / Wiktor Zin // *Tygodnik Zamojski*. – 1989, nr 20, s. 6-9

45. Sacrum et profanum / Wiktor Zin // Aura. – 2005, nr 11, s. 20-21
46. Sercem domu jest piec / Wiktor Zin // Aura. – 2004, nr 8, s. 20-22
47. Słupy i cele na wysokości / Wiktor Zin // Aura. – 2006, nr 7, s. 15-17
48. Strzechy / Wiktor Zin // Aura. – 2004, nr 6, s. 20-22
49. Sztuka mieszkania / Wiktor Zin // Aura. – 2004, nr 10, s. 20-21
50. Świecki gotyk / Wiktor Zin // Aura. – 2007, nr 3, s. 21-22
51. Teatr ognia / Wiktor Zin // Aura. – 2004, nr 9, s. 20-22
52. Trudna sztuka patrzenia i kojarzenia tego, na co patrzymy / Wiktor Zin // Aura. – 2006, nr 10, s. 19-20
53. Urządzenia sanitarne średniowiecznego Krakowa / Wiktor Zin // Aura. – 2007, nr 5, s. 18-19
54. W poszukiwaniu mijającego świata / Wiktor Zin. – Fot. // Kronika Zamojska. – 1991, nr 16, s. 1, 4
55. Węszyć muca / Wiktor Zin // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 25, s. 6, 11
56. Woda żywa / Wiktor Zin // Aura. – 2005, nr 3, s. 19-21
57. Wspomnienia o znakomitym pedagogu, twórcy i patriocie / Wiktor Zin. – Fot. // Rocznik Hrubieszowski. – T. 1 (2001), s. 123-126
58. Wypowiedź na uroczystości jubileuszu 50-lecia doktoratu / Wiktor Zin // Czasopismo Techniczne. – [R. 100], z. 9 (2003), s. 9-11
59. Wyspa / Wiktor Zin. – Fot. // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 26, s. 1, 7-8 ; nr 27, s. 6-8
60. Z badań nad najstarszymi dziejami pałacu Zamoyskiego / Wiktor Zin, Andrzej Kadłuczka, Maciej Pawlicki // Teka Komisji Urbanistyki i Architektury. – T. 16 (1982), s. 215-226
61. Z mojego pamiętnika / Wiktor Zin. – Fot., rys. // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 41 (2005), nr 1-2, s. 12-14
62. Zagadkowe morderstwo / Wiktor Zin // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 18, s. 10 ; nr 21, s. 7-9
63. Zagroda / Wiktor Zin // Przegląd Techniczny. – 1999, nr 1, s. 12-13
64. Zakamarki krajobrazu / Wiktor Zin // Aura. – 2006, nr 9, s. 14-15
65. Zamczysko / Wiktor Zin // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 16, s. 1, 10
66. Zamość – znaki zapytania / Wiktor Zin // Problemy. – 1971, nr 2, 23-27
67. Zamość w oczach geologa / Wiktor Zin // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 37, s. 1, 5

68. Zapomniane sanktuarium / Wiktor Zin // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 35, s. 1, 6-7
69. Zorza polarna i kręgowce : narodziny krajobrazu / Wiktor Zin // Aura. – 2005, nr 4, s. 20-21
70. Żydowskie miasto / Wiktor Zin. – Rys. // Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego. – R. 33 (1996), nr 4, s. 4-9

Renata Ożgo

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ

Dział Gromadzenia Zbiorów Książnicy Zamojskiej poleca

Cejrowski, Wojciech: *Podróżnik WC*. – Pelplin: Bernardinum, 2010

„*Podróżnik WC*” – wydanie II poprawione – to opowieść o przygodach, egzotycznym świecie, odkrywanej przez podróżnika Ameryce. Pełna entuzjazmu i humoru, ciekawych zdjęć, niewiarygodnych i komicznych historii, które przeżył sam autor podczas ekspedycji do krajów tropikalnych. Dramatyczne wydarzenia, wojna w Salwadorze, trzęsienie ziemi w Meksyku, nielegalne kopalnie złota w Kostaryce i uprawy koki w Kolumbii, kontrrewolucja w Nikaragui, opisane z charakterystyczną przenikliwością przez satyryka. Wydarzenia widziane przez WC są nasycone fantazją i dowcipem. Książka polecana dla wielbicieli programu telewizyjnego *WC Kwadrans*.

„*Prawdziwą satysfakcję przeżyję wtedy, gdy spocony ze śmiechu Czytelnik nie będzie w stanie uwierzyć, że to wszystko przytrafiło mi się naprawdę*

Wojciech Cejrowski *Podróżnik WC* (wstęp)

Coelho, Paulo: *Walkirie*. – Warszawa: Drzewo Babel, 2010

Uwadze miłośników pisarstwa Pablo Coelho nie może umknąć długo oczekiwana w Polsce (napisana w 1992 roku) książka *Walkirie*. Pisarz zabierze czytelnika w podróż po pustyni Mojave. Dążeniem bohatera tekstu jest odnalezienie własnego anioła, nie będzie to wcale proste.

Wiele przemyśleń, próby znalezienia odpowiedzi na trudne pytania, rozważania nad własnymi słabościami, zaletami, przeszłością, szczęściem składają się na treść opowieści. Rzecz o potrzebie zaakceptowania samego siebie. Książka o wyraźnie osobistym charakterze będzie miłą lekturą.

Świat należy do ludzi, którzy mają odwagę marzyć i ryzykować, aby spełniać swoje marzenia. I starają się robić to jak najlepiej.

Paulo Coelho *Walkirie*

Darda, Stefan: *Starzyzna*. – Chorzów: Videograf II, 2010

Nowa książka Stefana Dardy *Starzyzna* jest drugą częścią cyklu *Czarny Wygon* (pierwsza część *Słoneczna Dolina*). Pisarstwo Dardy porównywane jest do twórczości Stephena Kinga. Ta publikacja jest dowodem na to, że nie bez powodu. Dodatkowo pisarz akcję swoich powieści umieszcza w polskich realiach.

Bohaterem książki jest Witold Uchman, dziennikarz interesujący się zjawiskami paranormalnymi. Ma zamiar zrezygnować z pracy zawodowej, kiedy to kontaktuje się z nim jakiś tajemniczy człowiek. Akcja toczy się na Roztoczu w przekłętej wiosce koło Zwierzynca. Reporter udaje się na wyprawę do miejsc opisanych w zagadkowym zeszycie informatora.

Witold na swej drodze napotka przerażające przeszkody, jemu i innym grozi wiele niebezpieczeństw. Czy wszystko okaże się wyłącznie wytworem wyobraźni właściciela brulionu, czy faktycznie miejsce objawi się jako groźne i przerażające?

W tekście znajdziemy odpowiedzi na nurtujące zagadnienia.

Wyobcowana wieś, mroczna i tajemnicza historia z dramatycznymi zwrotami akcji. Strach, zjawy, demony, śmiertelna cisza przerywana dźwiękiem dzwonka, umęczone dusze. Słowem, opowieść magiczna osnuta wokół dnia codziennego, po której trudno zasnąć. Znakomita powieść grozy.

Głowacki, Janusz: *Good Night Dżerzi*. – Warszawa: Świat Książki, 2010

Powieść osnuta wokół losów sławnego pisarza Jerzego Kosińskiego – polskiego Żyda, który zrobił w USA wielką karierę. Wokół osoby Kosińskiego zawsze toczyły się polemiki. Kim był ów człek, czy zwykłym zjadaczem chleba naznaczonym Holokaustem, czy bywalcem klubów dla sadomasochistów?

W czasie wojny prześladowany Józio Lewinkopf ukrywał się z rodzicami we wsi Dąbrowa, tu ojciec sfałszował metrykę chrztu chłopca..., tak stał się kimś innym. Z tekstu wyłania się brutalny opis rzeczywistości. Narrator Dżanus, którym jest sam Głowacki, prowadzi czytelnika w zawily świat Kosińskiego. Autor *Malowanego ptaka* błyskotliwą karierę kończy samobójstwem. Opowieść odsłania obraz literata jako krętacza, kradnącego cudze pomysły, który wykorzystuje i upokarza innych. Jednocześnie sam jest zagubiony. Ostra, czasami wręcz drastyczna, bardzo poruszająca książka.

Kaczyński, Bogusław: *Fryderyk Chopin*. – Bielsko-Biała: Wydawnictwo Debit, 2010

Wielki kompozytor, światowej sławy wirtuoz fortepianu, muzyczny geniusz romantyzmu jest przedmiotem pracy Bogusława Kaczyńskiego, dziennikarza, publicysty i krytyka muzycznego. Fenomen Chopina jest powszechnie znany, niewiele wiemy o jego życiu prywatnym. Jaki naprawdę był Chopin. Jakie były jego upodobania, przyjaźnie, gdzie bywał, czym się interesował. Autor tej niezwykłej książki stawia sobie za cel znalezienie odpowiedzi na te i wiele innych pytań. Tworzy przyjazny portret muzyka, przedstawia go w gronie rodziny, przyjaciół, nauczycieli, wiele miejsca poświęca wątkowi emigracji, egzystencji w polskim i francuskim środowisku artystycznym.

Obraz wypełniają szerokie wyjątki z bogatej korespondencji Chopina. Znajdziemy tu opinie bliskich i wielkich artystów XIX wieku. Te zabiegi sprawiają, że wizerunek muzyka jest mniej oficjalny, wręcz nabiera znamion prywatności.

Walorem publikacji są zamieszczone w niej faksymilia bezcennych dokumentów historycznych, takich jak akt narodzin, paszport czy osobisty kalendarz kompozytora.

Z kart tej niezwyklej książki wyłania się wizerunek fascynującej, pełnej kontrastów osobowości Chopina. Muzyczny geniusz, wrażliwy i grymaśny zarazem, nierówny, często oddala się od bliskich, nad wyraz podoba się kobietom...

Kolejnym, niepowtarzalnym dodatkiem do książki jest płyta CD z dziewięcioma oryginalnymi archiwalnymi nagraniami utworów Fryderyka Chopina w wykonaniu znakomitego pianisty Artura Rubinsteina.

Kalicińska, Małgorzata: *Zwyczajny facet*. – Poznań: Zysk i S-ka, 2010

*„Napisałam *Zwyczajnego faceta*, bo tacy istnieją. Nie rzucają się w oczy, są ci si, nie narzekają, cierpliwie znosząc swój los. Dyskretni, a może wstydliwi? Temat przemocy psychicznej dotyczy głównie kobiet, ale i one bywają niebezpieczne, głośne, trudne, „awanturne”. Głupota, podłość i inne cechy ludzkie nie posiadają określonej płci. Według mnie (jestem emancypantką) są dobrzy i źli ludzie, a nie anielskie kobiety i wredni faceci. Chyba zauważyłam problem i opisałam go - po prostu. Tak powstają książki. Życzę dobrej lektury!”*

Małgorzata Kalicińska

Opowieści o życiu, miłości, kłopotach, codziennych relacjach z mężczyznami; historia adresowana do kobiet. Facet prawie idealny, żona, która zwyczajowo go nie rozumie i dodatkowo znęca się nad nim psychicznie, opis rozpadającego się małżeństwa. Zasygnalizowany romans z Beą, niekończące się kłótnie, życiowe porażki. Fabuła dość naiwna, ale czyta się dobrze. Książka wciąga, wszak mówi o zwyczajnych partnerskich problemach, o potrzebie stabilizacji i potrzebie bezpieczeństwa. Do bohaterów szybko poczujemy sympatię, są tacy zwykli.

Choć temat dość popularny, styl pisania autorki gwarantuje dobrą rozrywkę. Twórczyni kolejny raz odwołuje się do magicznej mocy miłości, która łączy uzdrawia i jest gwarancją spełnionego życia.

Kisielewski, Tadeusz Andrzej: *Katyni: zbrodnia i kłamstwo*. – Poznań: Rebis, 2010

„...to najbardziej aktualna i wszechstronna praca na temat wymordowania w 1940 r. przez NKWD tysięcy polskich jeńców. Tadeusz Kisielewski z jednej strony przedstawia najwyższej wagi dokumenty archiwalne, z drugiej zaś doprowadza narrację niemal do chwili obecnej, ukazując bieżący stan sprawy na podstawie najnowszych odkryć i informacji prasowych. Prezentuje też wyniki własnych poszukiwań i – z właściwym sobie politologicznym zacięciem – rzadko omawiane międzynarodowe aspekty katyńskiego mordu.”

Ta książka, o zbrodni na polskich oficerach popełnionej przez sowietów w Katyniu to dowód, że wciąż wiele nowego można dowiedzieć się na temat jednego z najtragiczniejszych mordów we współczesnej historii Polski.

Z tej przyczyny publikacja powinna znaleźć się w księgozbiorach bibliotek. Ujęcie tematu jest rzetelne i jednocześnie przejrzyste. Autor opiera się na dokumentach archiwalnych, praca ma charakter naukowy.

Katyń. Zbrodnia i kłamstwo podkreśla do niedawna przemilczany fakt. Otóż mówi otwarcie o tym, że zbrodnia katyńska z 1940 roku była prywatną zemstą Józefa Stalina na Polakach za klęskę wojsk bolszewickich nad Wisłą w roku 1920. Ową klęskę Stalin, jako komisarz polityczny przy armii Jegorowa, przeżył i nosił w pamięci. Zniewolenie psychiczne przedstawicieli inteligencji polskiej, w rezultacie likwidacja, było konieczne dla zaprowadzenia w Polsce komunizmu.

Zawartość:

1. Akt pierwszy: Bitwa warszawska 1920 roku.
2. Akt drugi: Wrzesień 1939 roku.
3. Zbrodnia: Kozielsk – Smoleńsk – Katyń
Starobielsk – Charków – Piatichatki
Ostaszków – Twer – Miednoje
Ukraińska lista katyńska
Białoruska lista katyńska
4. Sowieckie mataczenia, polskie poszukiwania.
5. Prawda, kłamstwo, milczenie.
6. Od Stalina do Putina.

Lubelski, Tadeusz: *Historia kina polskiego: twórcy, filmy, konteksty.* – Chorzów: Videograf II, 2009.

Opracowanie Tadeusza Lubelskiego, jednego z szacownych znawców dziedziny, opisuje najnowszą historię polskiego kina. Wydawana przez Fundację „Kino” książka jest zarysem ponad stuletniej historii, podkreśla wartości artystyczne i kontekst historyczno-polityczny filmu. Prezentuje sylwetki twórców, przedstawia dokonania: od pierwszych pokazów filmowych, kina niemego, dźwiękowego, poprzez kino zideologizowane, szkołę polską, do transformacji ustrojowej 1989 roku. Słowem, historia kinematografii, żywa, barwna i zajmująca. Łączy w sobie cechy kompendium wiedzy i książki do czytania. Znajdziemy tu interesujące opowieści o ludziach filmu.

Publikacja bogato ilustrowana, teksty wybitnych filmowców i krytyków między innymi: Jerzego Armaty, Jadwigi Bocheńskiej, Małgorzaty Hendrykowskiej, Marka Hendrykowskiego, Bożeny Janickiej, Marioli Jankun-Dopartowej, Tomasza Jopkiewicza, Andrzeja Kołodyńskiego, Bartosza Kwiecińskiego, Tadeusza Lubelskiego, Aliny Madej, Marii Palatyńskiej, Piotra Mareckiego.

Obok biogramów twórców przedstawione zostały główne prace „szkoły polskiej”, jak i kina moralnego niepokoju, najważniejsze filmy A. Wajdy, J. Kawalerowicza, W. J. Hasa, K. Zanussiego i K. Kieślowskiego.

Odnajdziemy tu materiały o filmie dokumentalnym, animacji i realizacjach zagranicznych polskich filmowców. W publikacji zostało określone miejsce i znaczenie polskiego kina w kinematografii światowej, jest to syntetyczne ujęcie całych dziejów kina w Polsce – od pierwszych seansów filmowych na ziemiach polskich zorganizowanych w 1896 roku aż po filmy zrealizowane w 2007 roku.

Monumentalne opracowanie ponad stuletnich dziejów, najważniejsze zjawiska z zakresu polskiej sztuki i kultury filmowej oraz przemysłu kinematograficznego.

Mann, Wojciech: *RockMann: Czyli Jak nie Zostałem Saksofonistą.* – Kraków: Znak, 2010

O swoim rozmówaniu w muzyce, młodości, przygodach, pracy opowiada popularny dziennikarz radiowy i telewizyjny Wojciech Mann. Publikacja w żartobliwym tonie, lekka i przyjemna, jednocześnie nasycona ciekawostkami i wartościowymi wiadomościami o świecie artystycznym. Lektura zalecana miłośnikom estrady i sympatykom Wojciecha Manna. Pogawędka o tym, co działo się za kulisami festiwalu i koncertów gwiazd rocka, o tym jak autor odmładzał zajęchane winyle, o kulisach przyjazdu do PRL-u samych Rolling Stonesów dzięki grupie pasjonatów.

Publicysta wyjawia sekrety świata muzyki, w latach pięćdziesiątych pojęcia swing czy jazz były wyklęte, po roku 1956 cały kraj ożył, w 1962 r. zaczęła nadawać na UKF radiowa Trójka, zakręceniu na punkcie rock and rolla ukradkiem słuchali Radia Luxemburg, tworzyli fan kluby, organizowali koncerty.

Z wdziękiem odtworzona historia niezwykłych czasów dla polskiego rock and rolla ukraszona anegdotami o największych gwiazdach.

Michniewicz, Tomasz: *Samsara : na drogach, których nie ma.* – Kraków: Otwarte, 2010

Fascynująca opowieść o podróży do Azji, zapełniona niebezpiecznymi zdarzeniami, zaskakującymi ludźmi, humorem. Dodatkowo znajdziemy tu porady potrzebne każdemu, kto wybiera się na podobną wyprawę.

Na uwagę zasługują wspaniałe zdjęcia i niezapomniane długie opisy przygód, dokładna i zwięzła charakterystyka obyczajów. To dobry kawałek prozy podróżniczej, dość popularnej w ostatnich latach. Autor perfekcyjnie oddaje klimat odwiedzanych miejsc i zaznanych przeżyć. Książka jest godna zainteresowania, polecana miłośnikom Kreta i Cejrowskiego.

Rychter, Anna: *Żyjąca w Polsce i inne stany nieważkości.* – Gdynia: Novae Res s. c., 2010.

Żyjąca w Polsce i inne stany nieważkości jest opowieścią niezwykle zabawną, intrygującą i zaskakującą jednocześnie. W czytelniku budzi pełen wachlarz emocji. Autorka pozostawia możliwość interpretacji opisanych sytuacji odbiorcy. Tekst ma szczególne walory realistyczne, adresat poczuje zapach odwiedza-

nych miejsc i klimat przeżywanych sytuacji. Należy zwrócić uwagę na obecność w tekście elementów wręcz irracjonalnych, być może ktoś doszuka się niedorzeczności. „Konia z rzędem” temu, kto pojmie, co autorka chciała nam powiedzieć, dokąd pragnęła nas zaprowadzić.

Tekst to zespolenie realizmu sytuacji, uroku poznawanych historii, dbałości o język, wewnętrznych wynurzeń oraz wnikliwej analizy mentalności, temperamentu, charakteru i usposobienia bohaterów.

Szczególna wizja, autentyczna, pełna sprzeczności, drobiazgowo rejestrująca prowincjonalny świat. Zdarzenia opisane w książce, tak naprawdę są na wyciągnięcie ręki. Do złudzenia przypominają padół, w którym żyjemy. Prawdziwa jest Masochistka, Tańcząca z Siatami, Modliszka i Muszkieterowie Pryty. Odtworzona rzeczywistość ma dwojaki charakter, jest zawieszona między codziennością a psychologiczną oceną naszych zachowań, uzależnień, zalet, słabości. Czy ma naprawdę znaczenie kategoria miejsca, czasu czy tożsamości? Bohaterki tekstu przyjmują postawy bierne, neutralne bądź opozycyjne wobec istniejącego porządku.

Autorka obnaża samą siebie, jednocześnie rejestruje czytelne obrazy, dowcipne sytuacje, opisuje wcale nie miłe, zaciszne miasteczko i prymitywną mentalność jego mieszkańców.

Ta książka jest o kobietach z prowincji, jakie jesteśmy, czy nasze życie kręci się tylko wokół naszych domów, dzieci i pieniędzy? Czy znalazłyśmy się tutaj tylko aby jakoś przetrwać?

Istnieje możliwość odnalezienia części siebie w bohaterkach tekstu, być może jesteś Telefonicznie Opetana, Rodząca Po Polsku, Notorycznie Zdradzana i Obrzydliwie Luksusowa. Oryginalna, błyskotliwa fabuła groteskowo-obyczajowa z akcją w jak najbardziej „dzisiejszej” Polsce.

Santambrogio, Giovanni: *Ewangelia w obrazach*. – Kielce: Wydawnictwo Jedność, 2010

Album tworzy opowieść o narodzeniu, życiu, męce, śmierci, zmartwychwstaniu i niebieskiej chwale Chrystusa. Prawdziwa sztuka wzbudzająca podziw, uważnym oczom odbiorcy ukazuje uczucia niepokoju i radości. W książce zamieszczone są wybitne, ponadczasowe dzieła sztuki malarskiej o tematyce religijnej. Wspaniałe, oryginalne płótna, pełne emocji obrazy mistrzów z różnych epok, różnorodnych technik i stylów. Od fresków z wczesnego średniowiecza przez bizantyjski styl Duccia di Buoninsegna, wytworność scen Giotta, imaginację El Greca, poprzez malarstwo włoskiego renesansu czy widoki groteskowe Hieronymusa Boscha i Matthiаса Grünewalda.

Album rozpoczynają wizerunki *Zwiastowania* Maryi, dalej mamy wielorakie sceny *Bożego Narodzenia* z *Pokłonem pasterzy* i *Trzech Mędrców*, następnie obrazy ukazujące *Życie i nauczanie Jezusa*, Jego *Mękę* i *Zmartwychwstanie*. Wydawnictwo zamyka *Sąd Ostateczny* i wizja *Królestwa Niebieskiego*.

Wheeler, Sara: *Za blisko słońce*. – Warszawa: Świat Książki, 2010

Dennys Finch Hatton (1887-1931), po błyskotliwej karierze naukowej, w 1910 roku popłynął do Afryki. Pionier, badacz, żołnierz, myśliwy, wymarzony kochanek, czyli idealny, dla wielu niedościgniony wzór mężczyzny. Poznamy kulisy głośnego romansu z Karen Blixen oraz zażyłego związku z pilotką Beryl Markham. Ucieczka od cywilizacji w kierunku dzikiej ziemi jest podstawą pasjonującej opowieści o charyzmatycznym konserwatyście i jednocześnie buntowniku. Przygody, miłość, swobodne życie przenosi czytelnika z angielskich salonów do buszu.

Fabula barwna, dynamiczna, zajmująca oraz egzotyczne klimaty pionierskiego Czarnego Łądu początku XX wieku są najlepszą rekomendacją dla tej pozycji.

Wnuk, Andrzej: *Fun Club*. – Zamość: Wydawnictwo Andrzej Wnuk, 2010

Na przynębiającą jesienną pluchę nie ma niczego lepszego niż klasyczny kryminał. Jak na ten gatunek przystało Andrzej Wnuk osnuł fabułę wokół zbrodni, okoliczności dojścia do niej oraz ujawnienia osoby sprawcy. Śledztwo prowadzone jest przez młodą, atrakcyjną policjantkę posługującą się metodą racjonalnego rozumowania, polegającą na wyciąganiu wniosków z obserwacji. Można by rzec, nic zaskakującego, a jednak. Szczególnie naszą uwagę zajmuje miejsce akcji – ta rozgrywa się w Zamościu, Lublinie i na Rostoczu. Autor sprytnie wplótł w treść opis idealnego miasta renesansowego, jego walorów i niepowtarzalności, nie omieszkał wspomnieć o warunkach klimatycznych i relaksacyjnych Rostocza.

Michał Zakrzewski, młody bankowiec z Zamościa przejeżdżając przez Pojezierze Włodawskie, trafił na zwłoki młodej kobiety. Wydaje się być przypadkowym świadkiem. Dochodzeniem kierują detektywi z wydziału Kryminalnego KWP w Lublinie. Pojawiają się kolejne poćwiartowane ciała kobiet, morderca jest bardzo zręczny, nie pozostawia śladów, czyżby zbrodnie idealne?

Relacja między sprawcą a detektywem przybiera formę intelektualnej rozgrywki, krąg podejrzanych zwiększa się, wydarzenia nieoczekiwanie zmieniają bieg.

Książka jest dobrze napisana, czyta się ją jednym tchem i co najważniejsze w tym gatunku, ma zaskakującą puentę. Jeśli ktoś lubi tajemnice trzymające w napięciu, to gorąco polecam!

Marzena Rosiak

Suwalska, Dorota: *Marionetki Baby-Jagi*. – Warszawa: Nasza Księgarnia, 2008

Baba Jaga bohaterka tak wielu baśni zza siedmiu gór i rzek za sprawą autor-ki zostaje przeniesiona do współczesności, do jednego z niewielkich miasteczek jakich w Polsce wiele. Zamieszkuje w domu zwyczajnej, modelowej, a przede wszystkim kochającej się rodziny. Dlaczego? Bo nie może patrzeć na szczęście jego mieszkańców, cisza i spokój wpędzają ją w bezsenność, a krzyki i kłótnie kołyszają do snu. Baba Jaga działa podstępnie niszcząc stopniowo szczęście rodziny. Swoją zmyślny plan rozpoczyna od matki. W jej sercu robi niewidzialną dziurkę, w którą wkłada niewidzialny kamień, podmienia również krople do oczu, na takie, które odwracają kierunek łez „zamiast na zewnątrz spływały one do środka, toteż w sercu gromadziło się coraz więcej i więcej smutku”. Mama wcześniej piękna, uśmiechnięta kobieta, skutkiem czarów złej Jagi „chodziła potargana, w wymiętym szlafroku i bez przerwy wrzeszczała, zrzędziła lub narzekała”. Zaniedbała siebie, dom i rodzinę. Jednak dla czarownicy to za mało. Zmyślnie realizując swój plan, w nocy, kiedy wszyscy śpią dotyka czarodziej-ską różdżką okularów i kapelusza taty. Skutkiem tego, za sprawą czarodziej-skiego kapelusza zaczyna on znikać, a zaczarowane okulary sprawiają, że prze-staje spostrzegać to, co się wokół niego dzieje. Po swoich wyczynach Baba-Jaga poczuła, „że po raz pierwszy od dłuższego czasu może spokojnie zasnąć”, ale cóż, jej sny nawiedzają straszne koszmary o szczęśliwej rodzinie. Dlatego też podążając sukcesywnie drogą wiodącą do zniszczenia szczęścia rodzinnego, Jaga zamienia zabawki dzieci w skaczące żaby, Maciek – syn, do tego stopnia angażuje się w gry komputerowe, że sam staje się bohaterem jednej z nich. Znika z domu, a jego nieobecność zauważa jedynie siostra Ania. I wreszcie ona sama nie mogąc zrozumieć całej sytuacji, nie mogąc poradzić sobie z atmosferą panującą w domu, ucieka na całe dnie do parku, by tam „zanurzyć się” w magicznej krainie marzeń, w której królową jest Baba Jaga. Czarownica jednak na tym nie poprzestaje i swoją magią obejmuje również siostrę mamy. Ciocia Marysia zamienia się w małą nieznosną dziewczynkę, która tak bardzo chciała odmłodzić się kremami...

Czarów pewnie byłoby bez końca gdyby nie sny Ani, które pomogły jej wrócić do rzeczywistości, no i oczywiście ukochana babcia, która na dobre po-zbywa się złej wiedzy, a w jaki sposób? Przeczytajcie sami.

Piękna książka zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. Metaforycznie przed-stawiony obraz życia rodzinnego sprawia, że zagłębiając się w lekturę, znajdu-jemy odpowiedzi na nurtujące pytania: dlaczego rodziny się rozpadają?, gdzie tkwi źródło problemów? oraz w jaki sposób możemy sobie z nimi poradzić. I choć dziś już nikt nie wierzy w czarownice, to złych czarów jest na świecie wiele. Dzięki tej terapeutycznej lekturze osoby samotne, depresyjne, uzależnio-

ne (od komputera, słodczy, kremów odmładzających...) czy mające kłopoty rodzinne zastanowią się, czy też znajdą lekarstwo na zakłęcia burzące szczęśliwe życie rodzinne. Książka powinna być również przestrogą dla kochających się, szczęśliwych rodzin, by nigdy nie stali się „marionetkami Baby-Jagi”.

Taback, Simme: *Płaszcz Józefa*. – Wrocław: Wydawnictwo FORMAT, 2009

Sztetl – małe miasteczko w Europie wschodniej zamieszkałe przez Żydów. Któż z nas potrafi przenieść się w te odległe czasy, przedstawić kulturę, panujące wówczas obyczaje czy też opisać życie codzienne mieszkańców?

Autor doskonale radzi sobie z tym zadaniem i mimo iż nie używa zbyt wielu słów, to prowadzi czytelnika do krainy niezapomnianych wrażeń. Życie mieszkańców Sztetl, jak wspomina autor „bywało smutne i trudne, jednak potrafili oni – dzięki wyobraźni i poczuciu humoru – znaleźć sposób by się weselić”. Taki właśnie jest Józef – tytułowy bohater opowieści. Jako człowiek zaradny i pomyślowy: przerabia swój stary i zniszczony płaszcz na kurtkę, a gdy ta się zniszczyła przerabia ją na kamizelkę, potem szalik, krawat, chustkę, a na koniec guzik. A gdy ten się zgubił Józef nie spochmurniał, a udowodnił, „że zawsze można zrobić coś z niczego”. Dzieje tytułowego płaszcza, doskonale ukazane dzięki sprytnie wyciętym otworom w stronicach książki, zmyślnie ukazują kolejne przeróbki, jednak nie jest to jedyna zaleta książki. Autor w swych bogatych ilustracjach ubrał mieszkańców miasteczka w kolorowe stroje, przedstawił panujące obyczaje i życie codzienne (jarmark, wesele, śpiewy chóralne, wizyty rodzinne, gospodarstwo). Autentyczność opowieści dodatkowo podkreślają prawdziwe zdjęcia, książki, listy, gazety czy też portrety najbardziej znanych artystów i naukowców, które to przeplatają się na kolejnych stronicach książki. Dzięki tym niezwykłym, dynamicznym a zarazem prostym ilustracjom dzieci jak i dorośli mają możliwość poznania skrawka, jakże ciekawej kultury żydowskiej.

Książka niezwykle ciekawa, a dodatkową zachętę do jej przeczytania może stanowić długa lista nagród, które otrzymała.

Van Haele, Jeroen: *Morze ciche*. – Warszawa: Nasza Księgarnia, 2007

Mały Emilio – głuchoniemy chłopiec osadzony jest przez autora w świecie tak bardzo realnym i tym samym dalekim od wyrozumiałości. Pełno w nim cierpienia, smutku i łez. Kaleki chłopiec spotyka się nie tylko z nietolerancją ze strony obcych ludzi, ale przede wszystkim cierpi z powodu braku akceptacji ze strony ojca, który w końcu odchodzi topić problemy w alkoholu. Chłopiec nie rozumie dlaczego, nie może słyszeć, cierpi nie mogąc pogodzić się z chorobą i w bardzo drastyczny sposób próbuje dostać się do świata dźwięku. Swoje kalectwo próbuje wytłumaczyć na swój własny dziecięcy sposób „Urodziłem się za wcześnie. Zbyt wcześnie rano. Lepiej urodzić się wieczorem, wtedy się i słyszy, i umie mówić. Rano rodzi się głuchym i nie umie się mówić, w południe tylko się słyszy, a jak się rodzi wieczorem, umie się wszystko”. Jedyną radością

i osłodą życia dla Emilio są Javier i seniora Anna. Przyjaciele chłopca, którzy uczą go optymizmu, a przede wszystkim akceptacji siebie. Javier nie tylko zastępuje chłopcu ojca, opiekuna i towarzysza zabaw, ale próbuje mu wynagrodzić brak dźwięków rozwijając pozostałe zmysły np. pokazując, że morze jest zimne, ma słony smak, przyjemnie gładzi skórę i można się nim bawić w „chlupotanie”. Owa przyjaźń niestety ma tragiczny koniec – Javier umiera, jednak chłopiec nadal czuje w sercu obecność przyjaciela. Seniora Anna, terapeutka, a następnie (po śmierci matki) opiekunka Emilia to również bardzo przyjazna postać. Daje ona kalekiemu chłopcu poczucie bezpieczeństwa, uczy mówić, a Emilio udowadnia jej, że naprawdę słyszy szum morza... *Morze ciche* to książka ani łatwa, ani zabawna, jednak bardzo prawdziwa i mądra. Pokazuje dzieciom, że inności nie należy się bać, że inność można „oswoić”, zaakceptować jedynie tylko przy odrobinie chęci. Lektura pomaga w poruszaniu tematów: kalectwa, zła, samotności, smutku, straty bliskich – ale jednocześnie przynosi wiarę w sens życia, w lepsze jutro.

Joanna Żuk

Jubileusz Biblioteki

W 2011 r. przypada jubileusz 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu. Zamyśl utworzenia biblioteki miejskiej w Zamościu sięga 1918 r. Ostatecznie Biblioteka Publiczna im. Jana Zamoyskiego powołana została w roku 1921. Miała charakter oświatowy i organizacyjnie podlegała samorządowi miejskiemu. Powołanie biblioteki publicznej było zasługą radnych Rady Miejskiej i działaczy oświatowych, zaś podwaliny księgozbioru stanowiły zbiory darowane przez działaczkę społeczną, Reginę Kłossowską, w liczbie 3 tys. tomów oraz Towarzystwo Akcyjne „Ziemianin” w Zamościu.

Biblioteka publiczna w Zamościu, w latach 1962-1975 była biblioteką powiatową, a w latach 1975-1999 miejską i wojewódzką biblioteką. W wyniku reformy samorządowej i likwidacji województwa zamojskiego, w 1999 r. utraciła status biblioteki wojewódzkiej. Placówce nadano statut instytucji kultury pod nazwą Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu dla miasta Zamość i powiatu grodzkiego. Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta Zamościa i Zarządem Starostwa Powiatowego, biblioteka pełni zadania powiatowej biblioteki publicznej. Porozumienie takie jest podpisywane każdego roku.

W roku 2005 biblioteka przeniosła się z synagogi do obecnej siedziby, zaś w roku następnym Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zamościu nadano imię Stanisława Kostki Zamoyskiego. Uroczyste nadanie imienia połączone zostało z jubileuszem 85-lecia Biblioteki Publicznej w Zamościu. Wybór patrona podyktowany był jego szczególnymi zasługami, położonymi na polu polskiego bibliotekarstwa. Porządkując i scalając cenne zbiory rodowe po zlikwidowanej Akademii Zamoyskiej, Stanisław Kostka Zamoyski założył na początku XIX wieku Bibliotekę Ordynacji Zamoyskich. Początkowo biblioteka miała funkcjonować w Zamościu, jednak ówczesne położenie miasta i sytuacja nie sprzyjały realizacji tej decyzji. W 1811 r. Stanisław Kostka Zamoyski nabył Pałac Błękitny w Warszawie i stworzył w nim siedzibę dla rodowej ksiąźnicy. Stale wzbogacana o nowe zbiory, Biblioteka Ordynacji Zamoyskich prowadziła szeroką działalność kulturalną i oświatową. Obecnie Książnica Zamojska posiada depozyt Księgozbioru Klemensowskiego, który powstawał, m.in. w drodze selekcji zbiorów Biblioteki Ordynacji Zamoyskiej.

Biblioteka zmieniła nazwę na: Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu w roku 2008.

Przypadający w 2011 r. jubileusz 90-lecia biblioteki nie powinien przejść bez echa. Centralnym wydarzeniem obchodów będzie ogólnopolska konferencja

Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie, z wydawnictwem zawierającym referaty wygłoszone podczas konferencji. Z tej okazji planujemy również przygotować wydawnictwo jubileuszowe, obrazujące działalność biblioteki. Wydawnictwo będzie, w pewnym sensie, kontynuacją opracowania Reginy Pałczyńskiej *Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu 192-1996*, które ukazało się w 1996 roku. Ponadto opracowane zostaną i wydane drukiem zestawienia bibliograficzne dotyczące postaci związanych z regionem, m.in.: *Henryk Rosiński (1883-1941) – największy bibliofil zamojski, działacz kultury, adwokat; Kazimierz Kowalczyk (1938-2001) historyk, regionalista; Urszula Koziół – poetka, pisarka – w 80 rocznicę urodzin, Piotr Szewc – pisarz, poeta, krytyk literacki – w 50 rocznicę urodzin.*

W roku jubileuszu będą eksponowane wystawy o tematyce regionalnej, m.in.: *Biblioteka – skarbnicą wiedzy o regionie* – wystawa zbiorów regionalnych, *Stanisław Kostka Zamoyski (1775-1856) – 155 rocznica śmierci patrona Książnicy Zamojskiej, Zygmunt Pomarański (1898-1941) – księgarz, nakładca, kompozytor, legionista – w 70 rocznicę śmierci oraz ukazujące i promujące działalność Książnicy (m.in. *Działalność Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych; Działalność Książnicy Zamojskiej*).*

Uroczysty jubileusz poprzedzi program zajęć edukacyjno-kulturalnych w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży i bibliotekach filialnych na tematy regionalne, związane z Zamościem, Ordynacją Zamojską, biblioteką i jej patronem Stanisławem Kostką Zamoyskim oraz ukazujące pracę i działalność biblioteki w środowisku. Zadania te będą realizowane przez różnorodne formy: pogadanki, zajęcia plastyczne, konkursy i ekspozycje.

Danuta R. Kawałko

Książka dawna i współczesna

seminarium wyjazdowe bibliotekarzy powiatu zamojskiego do Krakowa

4 listopada w godzinach nocnych 35 bibliotekarzy z Zamojszczyzny wyruszyło w drogę do Krakowa, gdzie podczas dwudniowego seminarium wyjazdowego mogliśmy obcować z książką współczesną, ale też tą najstarszą z drukowanych (XVI-XVII w.), pieczołowicie pielęgnowaną i chronioną w Bibliotece Jagiellońskiej. Program szkolenia przewidywał wizytę naszych bibliotekarzy w 2. głównych Książnicach królewskiego grodu: „Jagiellonce” i Bibliotece Wojewódzkiej na ul. Rajskiej. Najnowsze trendy literackie i zjawiska na rynku księgarskim mieliśmy spenetrować uczestnicząc w XIV Targach Książki.

Trudności z przebieciem się przez zakorkowane ulice Krakowa spowodowały kilkunastominutowe opóźnienie naszej wizyty w Jagiellonce.

Gospodarze bardzo starannie przygotowali się do spotkania z nami. Podzielono nas na dwie grupy i tak rozpoczęliśmy ponad trzygodzinną wędrowkę po Bibliotece. Zapoznaliśmy się z historią powstania i rozwoju Biblioteki oraz rozbudowy obecnego gmachu złożonego z części starej oddanej do użytku w 1939 r. i nowej, dobudowanej w latach 1995-2001. Pokazano nam różne agendy Biblioteki związane z magazynowaniem zbiorów, udostępnianiem ich czytelnikom – zarówno na zewnątrz, jak też na miejscu. Interesowało nas wszystko co związane z naszym zawodem: sposoby gromadzenia, opracowania, przechowywania i udostępniania zbiorów. Katalogi tradycyjne i automatyczne. Naszą uwagę przykuł system łączności między magazynami a działami udostępniania zbiorów, znacznie skracający czas oczekiwania czytelników na zamówione książki. Najbardziej zainteresowały nas zbiory prezentowane w Czytelni Starych Druków, które /z wielkim namaszczeniem, ale i chęcią zademonstrowania tego co najcenniejsze w zbiorach Jagiellonki/ pokazywał nam pan Bogdan – zamościanin z pochodzenia, pracujący na co dzień w Oddziale Starodruków. Zachwycaliśmy się urodą prezentowanych inkunabułów i starodruków, doskonale zachowaną typografią i pięknem zdobień stosowanych w okresie początków drukarstwa, sposobem widzenia świata, niezwykłą dokładnością map kreślonych w owych czasach. Z przyjemnością odnajdywaliśmy nazwy naszych miejscowości na XVI- czy XVIII-wiecznych mapach. Nasze oczy cieszył nie tylko doskonale zachowany tekst, ale też kunsztownie inkrustowane oprawy cennych foliałów. Niechętnie opuszczaliśmy czytelnię starodruków, nie wiedząc czym dalej zaskoczą nas gospodarze. I zaskoczyli. Zaprezentowali pierwszą w Polsce unikatową Klinikę Papieru. Tutaj ratuje się książki drukowane w drugiej połowie XIX w. i w XX w., których kartki, wskutek zakwaszenia papieru

produkowanego z dodatkiem celulozy, z czasem niszczej $\acute$ a i rozpadaj $\acute$ a si $\acute$ e. Sterowane komputerowo maszyny nas $\acute$ aczaj $\acute$ a papier wodorow $\acute$ eglanem magnezu w $\acute$ rodowisku wodnym. Substancje kwa $\acute$ sne zawarte w papierze ulegaj $\acute$ a neutralizacji, a wprowadzony nadmiar zwi $\acute$ azk $\acute$ ow magnezu tworzy tzw. rezerw $\acute$ ę zasadow $\acute$ ą. Płyn odkwaszaj $\acute$ ący zawiera tak $\acute$ że pewien dodatek pochodnej celulozy, kt $\acute$ ora powoduje wzmocnienie i zaklejenie odkwaszanych arkuszy. Roztw $\acute$ or odkwaszaj $\acute$ ący zawiera tak $\acute$ że substancje utrwalaj $\acute$ ące barwniki, kt $\acute$ orych obecno $\acute$ ść umo $\acute$ żliwia odkwaszanie dokument $\acute$ ow pisanych atramentem, $\acute$ ługopisem oraz zawieraj $\acute$ ących pieczęcie. Dzi $\acute$ ęki tej metodzie ratowania papieru mo $\acute$ żliwe sta $\acute$ o si $\acute$ e ocalenie wielu cennych ksi $\acute$ ążek i dokument $\acute$ ow archiwalnych. Urz $\acute$ adzenia do odkwaszania papieru w Klinice „pracuj $\acute$ a pe $\acute$ n $\acute$ ą par $\acute$ ą” ratuj $\acute$ ąc przed zniszczeniem najcenniejsze dokumenty gromadzone w naszym kraju. Ciekawi byli $\acute$ śmy ile kosztuje odkwaszenie przeciętnej ksi $\acute$ ążki. Dowiedzieli $\acute$ śmy si $\acute$ e, $\acute$ e koszt ten za $\acute$ le $\acute$ ży g $\acute$ łównie od wagi – odkwaszenie 60-dekagramowej ksi $\acute$ ążki wyceniono na ok. 20 z $\acute$ ł.

Nast $\acute$ ępnego dnia zwiedzali $\acute$ śmy równie w $\acute$ ażn $\acute$ ą, cho $\acute$ ć z mniejszymi tradycjami, krakowsk $\acute$ ą Ksi $\acute$ ążnic $\acute$ ę. Na progu WBP niezwykle gor $\acute$ ąco przywita $\acute$ ła nas pani El $\acute$ żbieta pracuj $\acute$ ąca w Oddziale Szkole $\acute$ ń i Promocji, pochodz $\acute$ ąca z naszego regionu. Najpierw om $\acute$ owi $\acute$ ła historię Biblioteki Wojew $\acute$ ódzkiej, kt $\acute$ ora jest g $\acute$ łówn $\acute$ ą publiczn $\acute$ ą bibliotek $\acute$ ą wojew $\acute$ ództwa ma $\acute$ łopolskiego, finansowan $\acute$ ą przez samorz $\acute$ ąd wojew $\acute$ ództwa. Do podstawowych jej zada $\acute$ ń nale $\acute$ ży: gromadzenie, opracowanie i udost $\acute$ ępnianie zbior $\acute$ ow oraz sprawowanie nadzoru merytorycznego nad sieci $\acute$ ą samorz $\acute$ adowych bibliotek publicznych w Ma $\acute$ łopolsce. Jej zbiory licz $\acute$ ą oko $\acute$ ło 500 tysięcy jednostek inwentarzowych. Zakres tematyczny zbior $\acute$ ow jest uniwersalny, z przewag $\acute$ ą pi $\acute$ śmiennictwa humanistyczno-spo $\acute$ łecznego. Biblioteka gromadzi, opr $\acute$ ócz ksi $\acute$ ążek i czasopism, równie $\acute$ ż zbiory specjalne: płyty, filmy, „ksi $\acute$ ążk $\acute$ ę mówion $\acute$ ą” i brajlowsk $\acute$ ą, dokumenty $\acute$ ycia spo $\acute$ łecznego. WBP mie $\acute$ ści si $\acute$ e w obszernym gmachu by $\acute$ łych koszar i oferuj $\acute$ e u $\acute$ żytkownikom 400 miejsc w kilku czytelniach oraz 40 stanowisk komputerowych. Jest przestronna, gustownie urz $\acute$ adzona, oferuj $\acute$ e szerok $\acute$ ą gam $\acute$ ę us $\acute$ ług bibliotecznych dla mieszka $\acute$ nc $\acute$ ow Krakowa i ca $\acute$ łego wojew $\acute$ ództwa ma $\acute$ łopolskiego. Interesowa $\acute$ ły nas r $\acute$ óżne aspekty dzia $\acute$ łalno $\acute$ ści WBP. Jedni zasypywali tysięcem pyta $\acute$ ń bibliotekarzy Oddzia $\acute$ łu dla Dzieci, inni byli szczeg $\acute$ ólnie zainteresowani dzia $\acute$ łalno $\acute$ śc $\acute$ ią Wypo $\acute$ życzalni Ksi $\acute$ ążki Mówionej i Brajlowskiej, jeszcze inni wsp $\acute$ ółprac $\acute$ ą WBP z bibliotekami i samorz $\acute$ ądami woj. ma $\acute$ łopolskiego. Niezwyk $\acute$ le interesuj $\acute$ ąco zaprezentowa $\acute$ ły swoje us $\acute$ ługi bibliotekarki z Centrum Informacji Biznesowej i Europejskiej, gromadz $\acute$ ącego aktualne zbiory oraz informacje z zakresu biznesu, przedsi $\acute$ ęwzi $\acute$ emczo $\acute$ ści i europeistyki. Na 3 komputerach udost $\acute$ ępniane s $\acute$ ą czytelnikom bazy danych informacji prawnej i gospodarczej zawieraj $\acute$ ące m.in. aktualne akty prawne, orzeczenia, analizy, pisma urz $\acute$ adowe, wzory dokument $\acute$ ow, praktyczne komentarze oraz odpowiedzi na pytania u $\acute$ żytkownik $\acute$ ow. Centrum jest te $\acute$ ż organizatorem lub

włącza się w organizację dużych imprez o tematyce biznesowej. W dn. 15-21 XI 2010 r. po raz kolejny będzie współorganizatorem Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce. Na zakończenie odwiedziliśmy Czytelnię Główną, miejsce cichej pracy przede wszystkim krakowskich studentów i pracowników nauki. Przestronna, świetnie zorganizowana, z bezpośrednim dostępem do bardzo dobrze ustawionego i oznakowanego księgozbioru. Wydzielono też miejsce do pracy zespołowej z dostępem do zbiorów Czytelni.

Niektórych szczególnie zainteresowała Małopolska Biblioteka Cyfrowa, która gromadzi i udostępnia w formie zdigitalizowanej dziedzictwo kulturowe Małopolski (książki, czasopisma, dokumenty), zabytki kultury narodowej przechowywane w małopolskich bibliotekach oraz publikacje z kolekcji małopolskich twórców i instytucji. Obecnie zakończono pracę nad digitalizacją dziennika „Czas” oraz udostępnione zostały w formie cyfrowej wszystkie woluminy pisma z lat 1848-1939 ze zbiorów Biblioteki Książąt Czartoryskich w Krakowie. Nadal prowadzone będą prace nad utrwaleniem w formie cyfrowej ważnych dla Krakowa i całej Małopolski czasopism, zapobiegając w ten sposób całkowitej ich zagładzie.

Bibliotekarzy aktywnie włączających się w promocję czytelnictwa zainteresowała Strefa Wolnego Czytania – miejsce, gdzie ludzie lubiący książkę i interesujący się literaturą mogą się spotykać lub indywidualnie w formie pisemnej wyrażać opinie na temat przeczytanych książek. W tym miejscu można przeczytaną, niepotrzebną już książkę zostawić /wskazane jest oznakowanie jej atrakcyjności wg ustalonego schematu/. Istnieje tu również możliwość wolnego skorzystania z książek pozostawionych w tym miejscu przez innych czytelników.

Naładowani bagażem doświadczeń i dobrych praktyk zastanawialiśmy się co i jak dałoby się przenieść do naszych bibliotek. Nie czuliśmy się jednak źle w towarzystwie bibliotekarzy instytucji kształtujących polską politykę biblioteczną, gdyż nasze biblioteki nie zawsze odstają od standardów przyjętych w polskim bibliotekarstwie, mogliśmy się też dzielić naszymi doświadczeniami bibliotekarskimi.

Na zakończenie naszej wizyty podziękowaliśmy za niezwykle życzliwe przyjęcie i cierpliwość w odpowiadaniu nam na niekończące się pytania. Zostawiliśmy garść wydawnictw promujących nasz region oraz zaproszenie do naszych bibliotek.

Kolejnym punktem programu tego niecodziennego seminarium był udział w XIV Targach Książki w Krakowie 2010. Targi Książki w Krakowie to czterodniowe święto literatury – spotkania z autorami, dyskusje, warsztaty i spotkania branżowe. No i przede wszystkim najnowsze książki. Już na wstępie przyjęci zostaliśmy jako grupa branżowa, zaś Teatr im. J. Słowackiego – jako jeden z uczestników Targów udzielił nam promocji targowej na spektakl *Beatrix Cenci*, w którym uczestniczyliśmy w czwartkowy wieczór. Podczas kilkunastogodzinne-

go pobytu wśród książek, pisarzy, wydawców, znawców literatury braliśmy udział w licznych spotkaniach z autorami książek, m.in. Wojciechem Cejrowskim, o. Leonem Knabitem, Robertem T. Preysem, Małgorzatą Flis, Izabellą Klebańską, Wiolettą Piasecką, Joanną Olech, Michałem Rusinkiem, Ewą Nowak, Dorotą Zawadzką, prof. Gabrielem Turowskim – autorem albumu *Karol Wojtyła. Przyjaciel. Kardynał. Papież*, wydanego przez Wydawnictwo Biały Kruk. Mieliśmy też okazję uczestniczyć w spotkaniu z Michałem Zającem (bibliotekoznawcą UW), zorganizowanym przez Polską Sekcję IBBY. Dyskusja dotyczyła tematu: *Pogłoski o śmierci książki są mocno ...przesadzone*. Korzystając z różnego rodzaju promocji i „akcji” wiele bibliotek wzbogaci swoje zbiory o zakupione na Targach nowości.

W drodze powrotnej do Zamościa nie mogliśmy ominąć Kopalni Soli „Wieliczka” – jednego z najbardziej znanych obiektów turystycznych Polski, wpisanej na I Światową Listę Dziedzictwa Przyrodniczego i Kulturalnego UNESCO (1978 r.), a w 1994 r. uznanej za Pomnik Historii. Podczas ponad dwugodzinnego spaceru po podziemnych wyrobiskach poznawaliśmy historię górnictwa solnego w Polsce, mogliśmy też podziwiać prawdziwe dzieła sztuki rzeźbione w skalach solnych. Nasze samopoczucie poprawił specyficzny mikroklimat panujący w kopalni wykorzystywany w leczeniu chorób dróg oddechowych, astmy i alergii.

Gdy wyjechaliśmy górniczą windą działającą w zabytkowym XVII-wiecznym szybie Daniłowicza był już późny piątkowy wieczór. Trochę zmęczeniu, ale pełni dobrych emocji i wrażeń zdobytych zarówno podczas realizacji programu edukacyjnego, jak też części kulturalno-rekreacyjnej, na którą złożyły się: udział w czwartkowym spektaklu *Beatrix Cenci* w Teatrze im. J. Słowackiego i zwiedzanie z przewodnikiem najbardziej znanych zabytków Krakowa.

Seminarium odbyło się dzięki wsparciu finansowemu Starostwa Powiatowego w Zamościu, w ramach realizacji zadania publicznego *Szkolenie i doskonalenie kadr dla kultury*. Do otwartego konkursu ofert na dofinansowanie zadań publicznych projekt *Książka dawna i współczesna – seminarium wyjazdowe bibliotekarzy* zgłosił zamojski Oddział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Danuta Zwolińska

Kronika bibliotek publicznych powiatu zamojskiego

I półrocze 2010 roku

- wybór -

ZAMOŚĆ

styczeń

- *Warsztat badawczy regionalisty oraz prezentacja autorskich publikacji* – spotkanie z Józefem Niedźwiedziem, archeologiem, regionalistą w ramach *Zamojskich Biesiad Literackich* – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce *Kieszonkowy atlas kobiet* Sylwii Chutnik – Książnica Zamojska
- *Na święta i Nowy Rok* – wystawa druczków PF i pocztówek świąteczno-noworocznych ze zbiorów zamojskich kolekcjonerów – Książnica Zamojska
- Finał, sponsorowanego przez PGE Dystrybucja Zamość, konkursu plastycznego adresowanego do dzieci z zamojskich przedszkoli *Czytam i rysuję z energią*. W programie imprezy: wręczenie nagród i wyróżnień laureatom konkursu, podziękowań dla nauczycieli, pod których kierunkiem powstały nagrodzone i wyróżnione prace, poczęstunek oraz zabawa choinkowa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ, Filie Biblioteczne
- *Puchatkowe spotkania* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat; w programie m.in. głośne czytanie, zajęcia plastyczne, zabawy ruchowe – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia, podczas których m.in. czytane są książki pisarzy współczesnych piszących dla dzieci i młodzieży – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Zaczarowani czytaniem, Baśnie mądrością narodów, Baśnie naszych sąsiadów* – cykle głośnego czytania dzieciom z Przedszkola „Słoneczko” oraz Miejskich Przedszkoli nr 8 i 9 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Kolędy moich dziecięcych lat* – konkurs twórczości o tematyce świątecznej – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Parada książek* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach Miejskich nr 1, 2, 12, 15 – FB nr 1
- *Wielka sztuka małych dzieci* – cykl wystaw realizowany z przedszkolami nr 1 i 15 – FB nr 1
- *Baśniowy świat braci Grimm; Katalog stworzeń fantastycznych; Portret Anieli* – konkursy plastyczne; *Wiersze, wierszyki, życzenia* – konkurs plastyczno-literacki – FB nr 1

- *Kraina wyobraźni* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *Portret Kłamaczuchy; Moje drzewo genealogiczne* – konkursy plastyczne; *Zimowy krajobraz* – konkurs literacko-plastyczny; *W ptasiej stołówce* – pogadanka – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 14 – FB nr 3
- *Oczytane dzieciaki stycznia* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 3
- *Świat baśni braci Grimm; Laurka dla Babci i Dziadka; Strofy o porach roku; Gwiazdy, gwiazdki, gwiazdeczki – co maluje mróz na szybach* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach nr 1, 5, 12 – FB nr 4
- *Choć na mrozie stoją, zimy się nie boją* – konkurs plastyczny – FB nr 4
- *Idź książeczko między ludzi* – wystawa – FB nr 5
- *Czas na czytanie* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Biblioteczne przeboje (Olimpiada książki)* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6
- *Baśniowy świat braci Grimm; Książkowe podróże bez biletu; Baśniowy Andersen; Królestwo regalów; Książkowe skarby* – zajęcia biblioteczne – FB nr 6

luty

- Spotkanie z Angeliką Kuźniak, dziennikarką, autorką książek i reportaży, w ramach *Zamojskich Biesiad Literackich* – Książnica Zamojska
- *Kalendarze regionalne* – wystawa kalendarzy ze zbiorów własnych – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone twórczości Huberta Klimko-Dobrzanieckiego, autora m.in. książki *Kryśuvik, Dom Róży* – Książnica Zamojska
- *Ferie z Chopinem* – cykl zajęć przygotowanych dla dzieci na okres ferii zimowych; w programie czytanie książek poświęconych F. Chopinowi, słuchanie muzyki tego kompozytora oraz konkursy – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Kot – bohater literacki* – wystawa książek i innych eksponatów oraz *Rozmowy o kotach* – otwarcie wystawy i dyskusja – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia biblioteczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ

- *Zaczarowani czytaniem; Baśnie mądrością narodów; Baśnie naszych sąsiadów* – cykle głośnego czytania dzieciom z zamojskich przedszkoli – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Kwiaty jako symbol radości* – ogłoszenie regionalnego konkursu plastycznego dla niepełnosprawnych – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Polska zima – biała pani* – zajęcia terapeutyczne literacko-plastyczne dla dzieci z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Wspomnienia z Ziemi Świętej* – pokaz slajdów
- *Zaczarowany świat nici i szydełka* – wystawa rękodzieła artystycznego podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Zamościu – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Ferie w Bibliotece* – realizowane 2 razy w tygodniu zajęcia biblioteczne dla dzieci pozostających w okresie zimowego wypoczynku w Zamościu; w programie m.in. gry i zabawy, zajęcia plastyczne, konkursy wg odrębnych harmonogramów – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Parada książek* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 1, 2, 12, 15 – FB nr 1
- *Literackie portrety zwierząt; Jaka to bajka jaka to legenda* – konkursy czytelnicze – FB nr 1
- *Życie dźwiękiem zapisane* – cykl głośnego czytania oraz słuchania muzyki F. Chopina oraz konkurs plastyczny *Życie w muzyce* poświęcony kompozytorowi – FB nr 1
- *Kraina wyobraźni* – głośne czytania w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *Zimowe rymy* – konkurs recytatorski; *Serce dla Ciebie* – konkurs plastyczny – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 14 – FB nr 3
- *Oczytane dzieciaki lutego* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 3
- Obchody Roku Chopina: *Serce me w Polsce zostało* – zajęcia biblioteczne, pogadanka i wystawa poświęcone F. Chopinowi – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 1, 5, 12 – FB nr 4
- *Przedszkolna Galeria: Jak złapać książkę* – wystawa – FB nr 4
- *Rok Chopinowski* – wystawa – FB nr 5
- *Biblioteczne przeboje* – cykliczny konkurs czytelniczy – FB nr 6
- *Czas na czytanie* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Mruczę, więc jestem* – konkurs plastyczny – FB nr 6

marzec

- Współdział w realizacji konferencji regionalnej *Wydawnictwa lokalne a integracja małej ojczyzny* zorganizowanej przez Wojewódzką Radę Towa-

rzystw Regionalnych w Lublinie, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie oraz Zamojskie Towarzystwo *Renesans* – Książnica Zamojska

- Uroczyste nadanie imienia Zygmunta Klukowskiego Działowi Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie podczas konferencji *Wydawnictwa lokalne a integracja małej ojczyzny* – Książnica Zamojska
- *Rodem warszawianin, sercem Polak, a talentem świata obywatel – pamiątki kolekcjonerskie* – wystawa przygotowana z okazji Roku Chopina – Książnica Zamojska
- *Chopin – kompozytor wszechczasów* – wystawa realizowana w ramach obchodów Roku Chopina – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Fryderyk Chopin – człowiek i twórca* – seminarium zrealizowane we współpracy z Zamojskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku – Książnica Zamojska
- *Zaczarowani czytaniem, Baśnie mądrości narodów, Baśnie naszych sąsiadów* – głośne czytanie dzieciom z zamojskich przedszkoli – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia biblioteczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla najmłodszych – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Kwiaty jako symbol radości* – regionalny konkurs plastyczny dla niepełnosprawnych – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- Wystawa prac plastycznych Krystyny Stochel – wystawa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Kobieta w poezji* – montaż poetycki – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- Spotkanie literackie niepełnosprawnych twórców z miasta Zamościa i powiatu zamojskiego – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Wielka sztuka małych dzieci* – cykl wystaw przedszkolaków – FB nr 1
- *Parada książek* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach Miejskich nr 1, 2, 12, 15 – FB nr 1
- *Życie w muzyce* – konkurs plastyczny poświęcony F. Chopinowi i wystawa *Życie zapisane dźwiękiem* – FB nr 1
- *Zwiastuny wiosny* – konkurs literacki; *Podwodna kraina kapitana Nemo* – konkurs plastyczny; *Moje wierszyki* – konkurs recytatorski – FB nr 1
- *Kraina wyobraźni* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- Obchody Roku Chopina: wystawa *Książkowe spotkania z Fryderykiem Chopinem*, konkurs plastyczny *Z Fryderykiem podróż w krainę muzyki*, konkurs wiedzy *Z Fryderykiem za pan brat* połączony z konkursem plastycznym *Spotkania z Chopinem* i wystawą pokonkursową – FB nr 2

- *Wiosna na ludowo: Wiosenny gaik i Wielkanocna palemka* – konkursy plastyczne; *Puść wodze wyobraźni* – konkurs literacki – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 14 – FB nr 3
- *Oczytane dzieciaki* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 3
- Obchody Roku Chopina: *Frycek czy Fryderyk* – konkurs czytelniczy, *Pejzaż polski muzyką malowany* – konkurs plastyczny i wystawa pokonkursowa – FB nr 3
- *Kwiaty dla Beaty; Strofy o porach roku – wiosna; Niezwykłe podróże pana Verne'a; Wielkanocny koszyk pełen tradycji świątecznych* – zajęcia biblioteczne – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* cykl głośnego czytania w Przedszkolach nr 1, 5, 12 – FB nr 4
- Obchody Roku Chopina: wystawa *Fryderyk Chopin*, pogadanka *Życie prywatne Chopina*, konkurs plastyczny *Portret Fryderyka Chopina* i wystawa pokonkursowa – FB nr 4
- *Rok Chopinowski* – wystawa – FB nr 5
- *Czas na czytanie* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Biblioteczne przeboje* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6
- Obchody Roku Chopina: zajęcia biblioteczne *Chopin oczami najmłodszych*, *Geniusz muzyczny – Fryderyk Chopin* – konkurs plastyczny oraz wystawa pokonkursowa – FB nr 6
- *Za co lubimy pingwiny; Wielkanoc tuż, tuż – historia pewnego jajka; Wiosna, wiosna* – zajęcia biblioteczne – FB nr 6

kwiecień

- *Stanisława Kostki Zamoyskiego życie i działalność 1775-1856* – promocja książki i spotkanie z jej autorem, dr. hab. Konradem Ajewskim – Książnica Zamojska
- *Katyń przestroga i sumieniem świata* – wystawa rocznicowa – Książnica Zamojska
- *Rodem warszawianin, sercem Polak, a talentem świata obywatel* – wystawa pamiątek kolekcjonerskich – Książnica Zamojska
- *Chopin – kompozytor wszechczasów* – wystawa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich* – na program obchodów złożyły się m.in.: spotkanie z Kazimierzem Malinowskim, poetą i krytykiem literackim, redaktorem czasopisma kulturalnego „Lampa”, wystawa *Święto książki w dokumentach życia społecznego*, ogłoszenie Plebiscytu na książkowy przebój roku 2009 *Co jest czytane* oraz 2 spotkania z ilustratorką książek dla dzieci i młodzieży – Małgorzatą Flis /ODM i FB nr 2/. Obchody zrealizowane zostały w ramach projektu O KSIĄŻCE PRAWIE WSZYST-

KO, którego celem jest promocja książki i upowszechnianie czytelnictwa wśród lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i czytelników dorosłych. Zadanie dotowane przez MKiDN w ramach MECENATU 2010 – Książnica Zamojska

- 2 wyjazdy bibliotekarzy miasta i powiatu zamojskiego do Muzeum w Hrubieszowie na zwiedzanie wystawy *Troja – sen Schliemanna* – Książnica Zamojska i zamojski Oddział SBP
- *Zaczarowani czytaniem, Baśnie mądrością narodów, Baśnie naszych sąsiadów* – głośne czytanie dzieciom z zamojskich przedszkoli – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla przedszkolaków – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Zakładka książkowa* – wystawa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Moja ulubiona postać z bajki* – pokonkursowa wystawa prac – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Mazurki pędzłem malowane* – konkurs plastyczny dla sześciolatków z Przedszkola nr 8 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- Wystawa prac plastycznych Krystyny Stochel – wystawa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Kwiaty jako symbol radości* – konkurs plastyczny o zasięgu regionalnym dla niepełnosprawnych i wystawa pokonkursowa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Parada książek* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 1, 2, 12, 15 – FB nr 1
- *Wielka sztuka małych dzieci* – cykl wystaw – FB nr 1
- *Życie w muzyce* – wystawa pokonkursowa – FB nr 1
- *Dola ilustratora; Wietrzne obrazy* – konkursy plastyczne – FB nr 1
- *Kraina wyobraźni* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *Polskie tradycje wielkanocne* – pogadanka; *Wiosenne wróżki; By książka zawsze mogła nam służyć* – konkursy plastyczne; *Potęga natury; Święta narodowe w tradycji i kulturze* – konkursy wiedzy; *Przyjaciel książki* – konkurs czytelniczy – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 14 – FB nr 3
- *Oczytane dzieciaki* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 3
- *Serce me w Polsce zostało* – wystawa pokonkursowa – FB nr 3
- *Czarodziejski świat Andersena; Po czym poznać prawdziwą księżniczkę; Ekoekspres* – zajęcia biblioteczne – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 1, 5, 12 – FB nr 4
- *O czym śni Ziemia* – konkurs ekologiczny – FB nr 4

- *Jestem z wami* – wystawa – FB nr 5
- *Czas na czytanie* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Biblioteczne przeboje* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6
- *Brzydkie kaczątko czy piękny labędz; Dzielny ołowiany żołnierz; Nie szata zdobi człowieka* – zajęcia biblioteczne – FB nr 6

maj

- Z cyklu *Książki z najwyższej półki* odbyło się spotkanie autorskie z Hubertem Klimko-Dobrzanieckim. Spotkanie zrealizowano w ramach programu O KSIĄŻCE PRAWIE WSZYSTKO, dotowanego przez MKiDN /Mecenat 2010/ – Książnica Zamojska
- Obchody Dnia Bibliotekarza i Bibliotek, w programie m.in. spotkanie autorskie z Andrzejem Bartem – Książnica Zamojska
- „Solidarność” w Zamościu i na Zamojszczyźnie – w 30. rocznicę powstania NSZZ „Solidarność” – współudział w organizacji ogólnopolskiej konferencji naukowej przygotowanej przez NSZZ Solidarność - Oddział w Zamościu – Książnica Zamojska
- 30 lat zamojskiej „Solidarności” – wystawa m.in. dokumentów, fotografii, prasy z lat 1980-2010 – Książnica Zamojska
- *O poranku* – wystawa makrofotografii Leszka Wygachiewicza – Książnica Zamojska
- *Kot – bohater literacki* – konkurs literacki adresowany do dzieci ze szkół podstawowych pow. zamojskiego – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Grafika książkowa XXI wieku* – wystawa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Zaczarowani czytaniem, Baśnie mądrością narodów, Baśnie naszych sąsiadów* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 8 i 9 oraz Przedszkolu „Słoneczko” – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cykliczne zajęcia dla przedszkolaków – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – zajęcia biblioteczne dla dzieci – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Kwiaty jako symbol radości* – wystawa pokonkursowa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Nowy Testament w twórczości osób niewidomych i niedowidzących* – ogłoszenie ogólnopolskiego konkursu literacko-plastycznego dla niewidomych i niedowidzących, realizowanego w ramach projektu *Najpiękniejsza historia świata. Biblia światłem ociemniałych*, współfinansowanego przez MKiDN: Program Wydarzenia Artystyczne - Literatura – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Ewangelia a życie codzienne niepełnosprawnych* – warsztaty dla osób niepełnosprawnych, przeprowadzone przez prof. dr. hab. Wojciecha Otręb-

skiego /KUL/, zrealizowane w ramach programu *Najpiękniejsza historia świata. Biblia światłem ociemniałych* – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ

- *Parada książek* – głośne czytanie w Przedszkolach Miejskich nr 1, 2, 12, 15 – FB nr 1
- *Księstwo regałów; Z lotu ptaka* – zajęcia biblioteczne; *W mamy ogrodzie pięknie jest co dzień* – konkurs literacko-plastyczny; *Książkowa rodzinka* – konkurs czytelniczy; *Międzynarodowy Dzień Rodziny* – pogadanka; *Antyczny świat* – zabawa – FB nr 1
- *Kraina wyobraźni* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *Jan Parandowski i jego twórczość* – prezentacja multimedialna; *Biblioteka miejscem każdego człowieka; Majówka* – konkursy plastyczne; *Kolorowa łąka* – collage – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 14 – FB nr 3
- *Oczytane dzieciaki* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 3
- *Podróże z piratem i pingwinem; Lubię czytać; Kwiaty, kwiatki, kwiatuszki; Gospoda pod łopianem* – zajęcia biblioteczne – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* – głośne czytanie przedszkolakom – FB nr 4
- *Dlaczego czytamy książki; Jak zostać czytelnikiem* – pogadanki; wycieczka przedszkolaków do biblioteki – FB nr 4
- *Twórzmy zdrowie – nasze zdrowie jest takie, jakie są nasze myśli* – wystawa – FB nr 5
- *Czas na czytanie* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Biblioteczne przeboje* – miesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6
- *Książka oknem na świat* – konkurs czytelniczy; *Moja mama czarodziejka* – konkurs plastyczny; *Psoty i kłopoty wróbelka Elemelka; Podróż za jeden uśmiech; Mojej mamie...; Na zielonej łące* – zajęcia biblioteczne – FB nr 6

czerwiec

- *Literatura włoska na tle literatury europejskiej i światowej* – seminarium popularnonaukowe realizowane w ramach projektu ZAMOŚĆ – LETNI SALON SZTUKI LUBELSZCZYŹNY, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Referaty wygłosiły: prof. dr hab. Hanna Serkowska *Ciekawe sylwetki i zjawiska włoskiej literatury współczesnej*; mgr inż. Dagmara Kozik *Pejzaże Mario Ludzi*; dr Izabela Napiórkowska *Zawsze pod wiatr. Kilka słów o Dancie i przekładach „Boskiej Komedii” na język polski*; mgr Małgorzata Potrzyszcz *Postać miejskiego włóczęgi we współczesnej literaturze polskiej i włoskiej*. Seminarium towarzyszyło wydawnictwo pod tym samym tytułem – Książnica Zamojska

- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki: gościem Klubu była pisarka Irena Matuszkiewicz – Książnica Zamojska
- Spotkania z autorkami literatury młodzieżowej: w FB nr 1 i 2 – z Małgorzatą Karoliną Piekarską i w FB nr 3, 4, 6 – z Agnieszką Tyszką, zrealizowane w ramach projektu O KSIĄŻCE PRAWIE WSZYSTKO, dotowanego przez MKiDN /Mecenat 2010/ – Książnica Zamojska
- *Zamojskie Bryllowanie* – przedstawienie poetycko-muzyczne w wykonaniu poety, twórcy sztuk scenicznych, oratoriów i musicali – Ernesta Brylla z towarzyszeniem Marcina Stycznia /w ramach projektu O KSIĄŻCE PRAWIE WSZYSTKO, dotowanego przez MKiDN/ – Książnica Zamojska
- *Hetman Jan Zamoyski (1542-1605) – polityk Renesansu – w 405 rocznicę śmierci* – wystawa – Książnica Zamojska
- Spotkanie autorskie z Izabelą Winiewicz-Cybulską – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *W świecie baśni* – konkurs czytelniczy – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Fundacja ABC XXI poleca* – wystawa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Biblia inspiracją dla twórczości artystycznej dawniej a dziś* – spotkanie z biblistą i historykiem sztuki, dr Cyprianem Morycem /Instytut Kulturoznawstwa KUL/ – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Matka o wielu twarzach* – wystawa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Parada książek* – głośne czytanie w Przedszkolach Miejskich nr 1, 2, 12, 15 – FB nr 1
- *Malowane wiersze* – konkurs plastyczny; *Eko-zagadki* – zabawa – FB nr 1
- *Kraina wyobraźni* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *W baśniowym świecie bibliotek* – cykl wycieczek dzieci z Przedszkola nr 13 do biblioteki – FB nr 2
- *Świat widziany oczami dziecka; Powitanie lata* – konkursy plastyczne; *Książka w bibliotece* – lekcja biblioteczna; *Uśmiech Pana Boga* – konkurs literacki – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 14 – FB nr 3
- *Oczytane dzieciaki* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 3
- *Dzień Dziecka w bibliotece; Gdzie jest Mały Książę?; Gdzie na wakacje?; Strofy o porach roku – lato* – zajęcia biblioteczne – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* – głośne czytanie w przedszkolach – FB nr 4
- *Regulamin Biblioteki* – lekcja biblioteczna; *Pomniki Elizy Orzeszkowej* – konkurs plastyczny – FB nr 4
- Przeprowadzono okresową kontrolę zbiorów Filii Bibliotecznej nr 4
- *Twórzmy zdrowie – nasze zdrowie jest takie, jakie są nasze myśli* – wystawa – FB nr 5

- *Czas na czytanie* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Biblioteczne przeboje* – miesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6

ADAMÓW

styczeń

- *Dzień Babci i Dziadka* – konkurs plastyczny – GBP
- *Dzień Babci i Dziadka* – gazetka – FB Bondyryz

luty

- *Najpiękniejsza kartka* – konkurs plastyczny – GBP, FB Bondyryz
- *Cudowna podróż po świecie bajek* – gazetka – FB Suchowola

marzec

- *Rok Chopina* – pogadanka, słuchanie muzyki, gazetka – GBP
- *W 200. rocznicę urodzin Fryderyka Chopina* – gazetka; *Tradycja Świąt Wielkanocnych* – warsztaty plastyczne; *Powitanie wiosny* – konkurs plastyczny – FB Bondyryz
- *Bajki mało znane* – głośne czytanie – FB Suchowola

kwiecień

- *Katyń – Smoleńsk* – pogadanka, wystawa – GBP
- Cykl głośnego czytania bajek – GBP
- *Moja ulubiona książka* – konkurs plastyczny – GBP
- *Roztocze – piękno wokół nas* – realizacja fotograficznego konkursu ogłoszonego przez Książnicę Zamojską – FB Bondyryz
- *Wiosna w mojej gminie* – konkurs fotograficzny – FB Bondyryz
- *Katyń* – gazetka – FB Suchowola
- *Fryderyk Chopin - wielki muzyk* - konkurs plastyczny, gazetka – FB Suchowola

maj

- Cykl głośnego czytania bajek – GBP
- *Dzień Matki* – konkurs plastyczny – FB Bondyryz

czerwiec

- *Wakacyjna przygoda* – konkurs plastyczny – GBP
- *Fryderyk Chopin* – pogadanka, słuchanie muzyki – FB Suchowola

GRABOWIEC

styczeń

- Biblioteka przystąpiła do konkursu *Spotkajmy się w bibliotece*, ogłoszonego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa
- Zorganizowano wyjazd do kina na film *Księżniczka i żaba* dzieci z kl. I-IV Szkoły Podstawowej w Grabowcu

luty

- *Księżniczka i żaba* – zajęcia plastyczne dla dzieci kl. I-III Szkoły Podstawowej
- Akcja *Ferie*; w programie m.in.: Zabawa Karnawałowa dla dzieci, Dyskoteka Karnawałowa dla młodzieży, kulig, wyjazd na lodowisko do Zamościa, gry, konkursy, zabawy – GBP i GOK

marzec

- Spotkanie z Adamem Wiesławem Kulikiem, autorem filmu o Fryderyku Chopinie
- *Fryderyk Chopin* – wystawa rocznicowa

kwiecień

- Spotkanie autorskie z dr. Jackiem Krzysztofem Danelem, autorem antologii *Jenerał Władysław Sikorski*

czerwiec

- *Przygoda z książką* – lekcja biblioteczna dla uczniów I kl. Szkoły Podstawowej
- Wyjazd do stadniny koni w Dąbrowie Tomaszowskiej. W programie jazda na kucykach dla dzieci, jazda konna dla dorosłych i grillowanie

KOMARÓW OSADA

styczeń

- Zorganizowano *XVII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy* – SOK, GBP, FB Zubowice
- *XII Gminny Przegląd Zespołów Kołędniczych* – GBP i SOK
- *Zimowe bajanie* – cykl zajęć dla dzieci realizowanych w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM*; w programie m.in. głośne czytanie i zajęcia plastyczne – FB Zubowice

luty

- *Puchar Ziemi Zamojskiej i Memorial Mariana Cecha* w narciarstwie biegowym – SOK i GBP
- *Wiersze o zimie* – zajęcia realizowane w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – FB Zubowice

marzec

- *Gminny Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych* – GBP i SOK
- Gminne eliminacje do III Międzyszkolnego Konkursu Recytatorskiego dla uczniów szkół podstawowych – GBP i SOK
- *III Wiosenne spotkania z książką* – quiz czytelniczy z wiedzy o książce dla uczniów gimnazjum – FB Zubowice

- *Wiosna z Martynką* – głośne czytanie, zajęcia plastyczne w ramach akcji CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM – FB Zubowice

kwiecień

- Wielkanocne warsztaty plastyczne związane z obrzędowością świąt – GBP i SOK
- *Pocztówka wielkanocna* – konkurs plastyczny – FB Zubowice

maj

- Gminne obchody rocznicy 3 Maja – GBP i SOK
- *Mistrz Głośnego Czytania* – konkurs czytelniczy przeprowadzony w kl. I-III Szkoły Podstawowej – GBP
- *VI Gminny Festiwal Baśni* – GBP
- *Quiz z wiedzy o książce i literaturze* – konkurs czytelniczy przeprowadzony podczas III Festiwalu Nauki – FB Zubowice, Publiczne Gimnazjum w Zubowicach

czerwiec

- *Wybieramy bestseller biblioteki* – konkurs dla gimnazjalistów na recenzję książki – FB Zubowice
- *Najaktywniejszy czytelnik roku szkolnego 2009/2010* – podsumowanie konkursu – GBP, FB Zubowice

KRASNOBRÓD

styczeń

- Głośne czytanie bajek w ZSP w Krasnobrodzie i w Przedszkolu – MGBP
- *Książę i księżniczka* – konkurs plastyczny dla dzieci młodszych – MGBP

luty

- *Książę i księżniczka* – pokonkursowa wystawa prac – MGBP
- *Dzień medialny* – spotkanie z Mariolą Czapłą, redaktorem naczelnym *Gazety Krasnobrodzkiej* – MGBP
- Głośne czytanie bajek – FB Hutki

marzec

- Zatrudniono pracownika w ramach prac interwencyjnych /od 3 III 2010 do 2 III 2011 r./ – MGBP
- *Spotkajmy się w bibliotece* – ogłoszenie konkursu Fundacji Rozwoju Bibliotek – MGBP, FB Hutki
- *Twórczość poetów naszego regionu* – współudział w organizacji konkursu recytatorskiego ogłoszonego przez ZSP w Krasnobrodzie – MGBP
- *Czy znasz swoje lektury* – konkurs czytelniczy dla kl. IV-VI – FB Hutki

kwiecień

- *O Chopinie na wesoło* – konkurs literacki dla szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych – MGBP
- *Roztocze – piękno wokół nas* – realizacja fotograficznego konkursu ogłoszonego przez Książnicę Zamojską – MGBP, FB Hutki
- *Zostań czytelnikiem biblioteki publicznej* – lekcja biblioteczna – MGBP
- *Mały mistrz czytania* – miejsko-gminny konkurs czytelniczy – MGBP, Szkoła Podstawowa w Krasnobrodzie

maj

- Organizacja wernisażu malarskiego Mieczysława Kozdry – MGBP i KDK
- Głośne czytanie przedszkolakom – MGBP
- *Muzyka Chopina w obrazie zamknięta* – ogłoszenie konkursu plastycznego organizowanego przez BPG Zamość z s. w Sitańcu – FB Hutki

czerwiec

- Wycieczka dzieci kl. 0 do biblioteki, głośne czytanie, zajęcia plastyczne – MGBP
- Podsumowanie konkursu czytelniczego „Najwięcej przeczytanych książek w roku szkolnym 2009/2010” – MGBP, FB Hutki
- Podsumowanie konkursu literackiego *O Chopinie na wesoło* – MGBP
- *Spotkanie z Fryderykiem Chopinem* – wystawa – MGBP, WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie
- Podsumowanie konkursu *Muzyka Chopina w obrazie zamknięta* – FB Hutki

ŁABUNIE

czerwiec

- Zakończono remont lokalu Biblioteki w Łabuniach
- Zwiększenie powierzchni FB Ruszów z przeznaczeniem na czytelnię internetową

MIĄCZYN

styczeń

- *Rok Chopinowski* – wystawa
- *Wieczór bajek* – cykl głośnego czytania realizowany w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM*

luty

- *Wieczór bajek* – głośne czytanie w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM*

marzec

- III Gminny Konkurs Recytatorski *Niektórzy lubią poezję*

kwiecień

- *Wieczór bajek* – głośne czytanie baśni Andersena w ramach kampanii **CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM**

maj

- *25 rocznica śmierci Adama Bahdaja; 115 rocznica urodzin Jana Parandowskiego* – wystawy

czerwiec

- *Wieczór bajek* – głośne czytanie prowadzone w ramach kampanii **CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM**

NIELISZ

styczeń

- Rozpoczęto realizację projektu *Lista życzeń*, polegającego na zgłaszaniu na stronie internetowej biblioteki konkretnych potrzeb czytelnich i możliwie szybkiej ich realizacji ze strony bibliotekarzy
- *W krainie życia i baśni Hansa Christiana Andersena* – wystawa
- Wycieczka do biblioteki dzieci z „zerówki”

luty

- *W krainie życia i baśni Hansa Christiana Andersena* – wystawa
- Przeprowadzono 2 lekcje biblioteczne poświęcone H.Ch. Andersenowi dla uczniów Szkoły Podstawowej w Krzaku

marzec

- *Galeria przeszłości Gminy Nielisz. Czar starych fotografii* – ogłoszenie akcji mającej na celu zebranie starych i zapomnianych zdjęć zrobionych na terenie gminy Nielisz w celu udostępnienia w Internecie

RADECZNICA

styczeń

- Podsumowanie „Konkursu na najaktywniejszego czytelnika roku 2009” – GBP
- 2 lekcje biblioteczne dla uczniów kl. I i II Szkoły Podstawowej – FB Gorajec

marzec

- Promocja tomiku *Fragment biografii – tryptyk czarnostocki* Reginy Smoter-Grzeszkiewicz, połączona z otwarciem wystawy prac malarskich *Myśli nasze pędzlem i piórem malowane* Wandy Pomarańskiej-Banach – GBP
- Głośne czytanie dla kl. 0 – FB Gorajec
- Lekcja biblioteczna w kl. I Szkoły Podstawowej – FB Gorajec

kwiecień

- *Palmy, pisanki i stroiki wielkanocne* – gminny konkurs i wystawa pokonkursowa – GBP
- *Chopinowskie inspiracje* – konkurs prasowo-czytelniczy – GBP
- *Rok 2010 Rokiem Fryderyka Chopina* – wystawa – GBP
- *Kiermasz książek* – GBP

maj

- *Roztocze – piękno wokół nas* – realizacja fotograficznego konkursu ogłoszonego przez Książnicę Zamojską – GBP
- *Wycieczka do biblioteki uczniów kl. III gimnazjum* – GBP
- *Wycieczka do biblioteki uczniów kl. III Szkoły Podstawowej* – FB Gorajec

czerwiec

- *Kiermasz książek* – GBP
- *Pasowanie na czytelnika uczniów kl. I* – GBP
- *3 wycieczki do biblioteki młodzieży gimnazjalnej z terenu gminy* – GBP
- *wycieczka do biblioteki uczniów kl. I Szkoły Podstawowej* – FB Gorajec

SITNO

styczeń / czerwiec

- *Współredagowanie biuletynu informacyjnego Wieści gminne* – GBP

marzec

- *Młodzi liderzy czytelnictwa* – konkurs czytelniczy – FB Horyszów Polski
- *Lekcja biblioteczna dla kl. II Szkoły Podstawowej* – FB Horyszów Polski

kwiecień

- *Lekcja biblioteczna dla kl. 0* – FB Horyszów Polski

maj

- *Lekcja biblioteczna dla kl. I Szkoły Podstawowej* – FB Horyszów Polski

czerwiec

- *Przeprowadzka Biblioteki do Szkoły Podstawowej w Sitnie na czas rozbudowy dotychczasowej siedziby* – GBP
- *Uroczyste wręczenie nagród i dyplomów najaktywniejszym czytelnikom - uczniom Szkoły Podstawowej w Cześnikach* – FB Cześniki
- *Ulubiona książka, ulubiony bohater* – konkurs – FB Horyszów Polski

SKIERBIESZÓW

styczeń

- *Spotkanie autorskie z Edytą Zarębską*
- *Głośne czytanie bajek dla najmłodszych*

luty

- Przeprowadzono bieżący remont Biblioteki
- Głośne czytanie bajek dla dzieci

marzec

- Konkurs plastyczny na obwolutę do książki
- *Wiosenne witraże* – konkurs plastyczny
- Rozstrzygnięcie konkursu *Znane postacie historyczne związane z gminą Skierbieszów*
- Głośne czytanie bajek dla najmłodszych

kwiecień

- *Kartki, pisanki, stroiki wielkanocne* – konkurs plastyczny
- Głośne czytanie bajek dla najmłodszych

maj

- *Szanuj przyrodę* – spotkanie czytelników z leśniczym, poświęcone tematyce ekologicznej

czerwiec

- Zorganizowano wyjazd młodych czytelników do ZOO w Zamościu

STARY ZAMOŚĆ

styczeń

- Wyłączenie ze struktur GOK biblioteki i utworzenie Gminnej Biblioteki Publicznej
- Zmniejszenie zatrudnienia z 16 do 10 godzin tygodniowo w FB Udrycze
- Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców gminy – impreza środowiskowa GBP
- Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek – GBP
- Głośne czytanie w ramach akcji *Cała Polska czyta dzieciom* – GBP

marzec

- Głośne czytanie w ramach akcji *Cała Polska czyta dzieciom* – GBP
- *Dzień Kobiet* – impreza środowiskowa o zasięgu gminnym – GBP
- *Gminny Turniej Wiedzy Pożarniczej* – GBP
- *Gminny Turniej Halowej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy* – GBP

kwiecień

- *Czy znasz wiersze Jana Brzechwy* – konkurs dla uczniów kl. II i III ze szkół z terenu gminy – GBP
- *Poradzę sobie ze swoją złością* – zajęcia dla dzieci – GBP
- *Czy znasz baśnie?* – konkurs literacki – GBP

maj

- Obchody święta Konstytucji 3 Maja – impreza zorganizowana z Parafią w Starym Zamościu – GBP

czerwiec

- *Starozamojski Piknik Rodzinny* – impreza środowiskowa – GBP

SUŁÓW

styczeń

- *Najpiękniejsza laurka dla Babci i Dziadka* – konkurs plastyczny – GBP

luty

- *Baśnie wielu pokoleń* – konkurs plastyczny – GBP
- Wycieczka do biblioteki uczniów ze Szkoły Podstawowej – GBP

marzec

- *Niektórzy lubią poezję* – Gminne eliminacje do III Międzyszkolnego Konkursu Recytatorskiego dla uczniów szkół podstawowych – GBP
- *Piękno przyrody na tle wiosny* – konkurs plastyczny – GBP
- *W krainie życia i baśni* – *Hans Christian Andersen* – wystawa – GBP
- Podsumowanie konkursu na najlepszego czytelnika – FB Michałów

kwiecień

- *W krainie życia i baśni* – *Hans Christian Andersen* – wystawa – GBP

maj

- *Laurka dla mojej mamy* – konkurs plastyczny – GBP
- Czytanie wierszy M. Konopnickiej – FB Michałów

czerwiec

- *Roztocze – piękno wokół nas* – ogłoszenie konkursu fotograficznego – GBP
- *Rekwizyty do ulubionych baśni* – konkurs plastyczny – GBP

SZCZEBRZESZYN

styczeń

- *Zimowy pejzaż* – spotkanie Koła Czytelniczego – MGBP

luty

- *Ferie w bibliotece* – zajęcia biblioteczne dla dzieci; w programie m.in. głośne czytanie, gry i zabawy, zajęcia plastyczne, konkursy – MGBP

marzec

- *Gdzie jest wiosna* – spotkanie Koła Czytelniczego – MGBP

kwiecień

- *Moja najpiękniejsza pisanka* – zajęcia biblioteczne dla dzieci połączone z malowaniem pisanek – MGBP

maj

- Kiermasze książek w Szkole Podstawowej oraz w Przedszkolu w Szczeczeszynie – MGBP
- Pierwsze spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki – MGBP

czerwiec

- *W poszukiwaniu trzech kultur* – wycieczka dzieci kl. I Szkoły Podstawowej po Szczeczeszynie z p. Zygmuntem Krasnym, regionalistą, redaktorem miesięcznika *Chrzyszcz*, autorem *Legend o Szczeczeszynie*, jako przewodnikiem
- *Wiosna z książką* – konkurs dla dzieci i młodzieży na recenzję książki – MGBP
- *W krainie życia i baśni* – Hans Christian Andersen – wystawa – MGBP, Szkoła Podstawowa nr 1
- Spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki i rozmowa nt. twórczości N. Sparksa

ZAMOŚĆ /SITANIEC/

styczeń

- Na emeryturę odeszła p. Irena Kułakowska, wieloletni, zasłużony pracownik Filii w Wysokiem, a zatrudniona została p. Dorota Mika.
- Wirtualna historia książki i bibliotek – 2 lekcje biblioteczne – GBP
- *Fryderyk Chopin* – wystawa – GBP
- Głośne czytanie w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP, FB Lipsko, FB Płoskie, FB Zawada
- *Czytające Przedszkola* – całoroczne cykliczne zajęcia dla najmłodszych w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – FB Kalinowice
- *Zima* – konkurs plastyczny – FB Mokre
- *Katalog alfabetyczny, encyklopedie i słowniki – zasady korzystania* – lekcja biblioteczna – FB Płoskie
- *Za co kochamy naszych dziadków* – pogadanka – FB Wysokie

luty

- Cykliczne zajęcia w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP, FB
- *Czytające Przedszkola* – cykliczne zajęcia dla najmłodszych – FB Kalinowice
- *Ferie w bibliotece* – zajęcia biblioteczne dla dzieci; w programie m.in.: głośne czytanie, gry i zabawy, zajęcia plastyczne, konkursy literackie, czyteln

nicze, plastyczne, wiedzy – FB Lipsko, FB Mokre, FB Płoskie, FB Wyso-
kie, FB Zawada; przygotowywanie karmników, poidełek ph. *Dokarmiamy
zwierzęta* – GBP

- Wycieczka do lasu w celu dokarmiania zwierząt – GBP

marzec

- *Spotkajmy się w bibliotece* – ogłoszenie konkursu Fundacji Rozwoju Bi-
bliotek – GBP
- Spotkanie autorskie z Kaliną Jerzykowską, autorką książek dla dzieci –
GBP
- Kontynuacja akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* i programu *Czyta-
jące przedszkola* – GBP, FB Kalinowice, FB Lipsko, FB Płoskie, FB Wy-
sokie
- *Pierwszaki w bibliotece* – pasowanie na czytelnika – FB Kalinowice
- *Fryderyk Chopin* – pogadanka – FB Kalinowice
- *Symbole wiosny* – konkurs plastyczny – FB Lipsko
- *Przyroda w marcu; Wielkanoc* – konkursy plastyczne – FB Mokre
- *Karta katalogowa – dowód osobisty książki* – lekcja biblioteczna – FB Pło-
skie
- *Symbole Wielkanocy* – pogadanka i wykonywanie z papieru koszyczków i
innych wielkanocnych ozdób – FB Wysokie
- *Symbole wielkanocne* – konkurs plastyczny i wystawa pokonkursowa – FB
Zawada

kwiecień

- IV edycja *Konkursu Recytatorskiego o Laur Najlepszego Recytatora Gminy
Zamość* – GBP
- *Symbole wiosny* – konkurs plastyczny – GBP
- Realizacja akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* i programu *Czytające
przedszkola* – GBP, FB Kalinowice, FB Lipsko, FB Płoskie, FB Wysokie
- Obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich – gazetki, wizualne
formy promocji książki – GBP, FB Kalinowice, FB Mokre, FB Wysokie,
FB Zawada. W FB Płoskie: trzy przedstawienia *Dalsze losy dziewczynki
z zapalnikami*, rozstrzygnięcie konkursu literackiego *Mój utwór literacki* oraz
plastycznego – *Muzyka Chopina*
- *Moja ulubiona książka* – konkurs rysunkowy – FB Kalinowice
- *Wiosna* – konkurs rysunkowy – FB Lipsko
- Konkurs na projekt zakładki do książki – FB Mokre

maj

- *Życie i twórczość Fryderyka Chopina* – rozstrzygnięcie gminnego konkursu
prasowo-czytelniczego – GBP i FB

- Realizacja akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* i programu *Czytające przedszkola* – GBP, FB Kalinowice, FB Lipsko, FB Płoskie, FB Wysokie
- 4 spotkania autorskie z zamojską poetką Marią Duławską w Szkołach Podstawowych w Kalinowicach, Mokrem oraz w FB Wysokie – GBP
- Rozstrzygnięcie III Ogólnopolskiego Konkursu plastycznego *Poezją malowane* w Aleksandrowie; uczestnicy z gminy Zamość zdobyli 3 nagrody główne i 1 wyróżnienie – GBP
- Obchody Tygodnia Bibliotek *BIBLIOTEKA – SŁOWA – DŹWIĘKI – OBRAZY* – GBP i FB. W FB Kalinowice w programie m.in.: teatrzyk dziecięcy *Śpiąca królewna*; 2 wycieczki przedszkolaków do biblioteki ph. *Kolorowa biblioteka*; inscenizacja *Święto polskiej niezapominajki* w wykonaniu uczniów kl. V i VI; podsumowanie konkursu *Ilustracja do ulubionej książki*. W FB Płoskie m.in.: zajęcia biblioteczne *Książka moim przyjacielem*; pogadanka *Droga książki od autora do czytelnika*; rozwiązywanie łamigłówek literacko-matematycznych
- *Co to jest i do czego służy? Karta katalogowa i karta książki* – lekcja biblioteczna – GBP
- *Katalogi – źródło informacji o zbiorach* – lekcja biblioteczna – FB Kalinowice
- *W krainie książki* – konkurs rysunkowy; *Mistrz pięknego czytania*; *Odgadujemy zagadki* – konkursy błyskawiczne – FB Lipsko
- *Bohaterowie książek* – konkurs czytelniczy; *Laurka na Dzień Matki* – konkurs rysunkowy – FB Mokre
- *Katalogi i układ książek na półkach* – lekcja biblioteczna – FB Płoskie
- *Droga książki od pisarza do czytelnika* – lekcja biblioteczna – FB Wysokie
- Wycieczka do biblioteki i pasowanie na czytelników uczniów kl. I – FB Wysokie
- *Bukiety na Dzień Matki* – zajęcia plastyczne – FB Wysokie
- *W baśniowym świecie Andersena* – konkurs czytelniczy – FB Zawada
- Zapoznanie z biblioteką oraz pasowanie na czytelników uczniów kl. I – FB Zawada

czerwiec

- Głośne czytanie w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP i FB
- Obchody IX Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom; w programie m.in. głośne czytanie dla młodszych dzieci, zajęcia plastyczne, gry i zabawy, konkursy – GBP i FB
- *Spotkanie z Fryderykiem Chopinem* – wystawa – GBP, WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie

- *Muzyka Chopina w obrazie zaklęta oraz Poezja słowem i pędzlem malowana* – rozstrzygnięcie gminnych konkursów plastycznych – GBP
- *600-lecie bitwy pod Grunwaldem* – udział w wojewódzkim konkursie prasowo-czytelniczym ogłoszonym przez WBP w Lublinie – GBP i FB
- *Aktywny czytelnik 2010* – konkurs czytelniczy – GBP
- *Moje pierwsze lektury* – turniej czytelniczy dla dzieci kl. I-III – FB Kalinowice
- 2 wycieczki przedszkolaków do biblioteki – FB Kalinowice
- *Czytające przedszkola* – uroczyste podsumowanie programu – FB Kalinowice
- *Mój przyjaciel miś* – konkurs rysunkowy – FB Lipsko
- *Żeby zdrowym być trzeba zdrowo żyć* – pogadanka – FB Lipsko
- Remont podłogi w FB w Lipsku
- Czytanie tekstów literackich i ich ilustrowanie w kl. 0-IV – FB Mokre
- *Od słowa do wiersza* – zagadki literackie – FB Mokre
- *Obrazki z bibuły* – zajęcia plastyczne i wystawa – FB Płoskie
- *Katalogi biblioteczne – źródło informacji o zbiorach* – lekcja biblioteczna – FB Wysokie
- *Franklin – mój przyjaciel* – konkurs plastyczny i wystawa pokonkursowa – FB Zawada

ZWIERZYNIEC

luty

- *Ferie w bibliotece* – zajęcia biblioteczne dla dzieci; w programie m.in. kalambusy, obchody Dnia Kota, projekcje bajek – MGBP

marzec

- Spotkanie autorskie z pisarzem – Stefanem Dardą

kwiecień

- Konkurs wiedzy o Zwierzyniecu z okazji XX-lecia nadania praw miejskich

maj

- Spotkanie z zamojską poetką, Marią Duławską
- Cykl lekcji bibliotecznych dla młodszych klas Szkoły Podstawowej

czerwiec

- *Spotkanie z Fryderykiem Chopinem* – wystawa – MGBP, WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie

Anna Kalniuk

2010/2 (32)